

ПЕРЕМИСЬКІ

ЕПАРХІЯЛЬНІ

ВІДОМОСТІ

ЙОСАФАТ ЕПІСКОП

ВСЕЧЕСНОМУ ДУХОВЕНСТВУ І ВІРНИМ ЕПАРХІІ,
ПОЗДОРОВЛЕННЯ В ХРИСТІ

І АРХІРЕЙСЬКЕ БЛАГОСЛОВЛЕННЯ!

З ласки Всевишнього Бога діждалися ми знова празника Христового Різдва і при Вефлеємських яслах Ісуса Дитяти желаємо собі взаїмно всього добра, радости, щастя, довгого і кріпкого здоровля. При Вефлеємських яслах хочу й я Вам, Всечеснійші Отці і дорогі Епархіяни, зложити днесь щирі желання, і я певний, що в сій хвилі так торжественній, а рівночасно так милій нашому серцю, приймете їх радо від свого Духовного Батька і Богом Вам даного Пастиря.

Празник Вефлеємських ясел є одним з найголовніших празників Христових в році. До 13 віку удержувався навіть розпорядок Церкви, щоби з нагоди сього празника всі вірні приступали до Сповіді і до св. Причастя. Св. Йоан Золотоустий у своїй одній бесіді (до бл. Фільог.) каже навіть, що хто уважавби цей празник за найголовніший в році, не помилявбися, бо від нього взяли почин всі інші празники, як Богоявлення, Воскресення, Вознесення Христове і Зіслання св. Духа. Томуго на Вефлеємські ясла в празник Христового Різдва є звернені очи й серця всіх Христових вірних.

Христові ясла є тим престолом, перед котрим у почитанню свого Бога кидаються навколішки люди й Ангели, земля й небо. Й *се в́амъ зна́меніє*: — сказав Ангел до пастирів на Вефлеємських полях, *о́бращете младе́нца повита, леж́аща въ я́слехъ*¹⁾. Це буде знак по якому пізнаєте вашого Спасителя, як найдете дитину, оповиту пеленами і зложену в яслах. І пастирі пійшли за вказівками Ангелів і найшли сю дитину, а пізнали свого Спасителя по яслах. Тимто способом ясла лишилися знаком нашого спасення по нинішній день і лишаться ним поки на сьому світі битись буде хочби лишень одно одніське людське серце.

Довкола Вефлеємських ясел і ми нині збрані, — і ми нині падемо на колі на перед ними, а вдусі цілуємо убогі й зимні стіни Вефлеємської стаєнки, бо в нашім серцю віра, що се маленьке дитятко зложене в яслах, се Спаситель світа, Син Божий, і ми тішимося з того, що він до нас прийшов, щоби нас відкупити і спасти. І ллятого радісним серцем співаємо і повтаряємо безліч разів сю пісню побіди: »з нами Бог«, мовби ми хотіли, щоби весь світ почув нас, що ми з приходу Ісуса тішимося і радіємо.

Позвольте проте, що я при тих Христових яслах зложу вам, з нагоди празника Христового Різдва і грядучого Нового Року, мої сердечні желання.

А чогожто пожелати вам нині?

Желаю вам, щоби так як радісно співаємо нині »з нами Бог«, так той Бог, Христос Господь, полишився дійсно при вас через всі дні вашого життя і на цілу вічність. Желаю вам, щоби Христос Господь полишився між вами на завсіди Духом своїм святим так, щоби ви всі могли називати себе завсіди правдивими синами Божими: *„дѣтцы во Дѣхѣхъ Божіихъ ко́дятся, сіи сѣть сѣноки Божіи“*²⁾. Желаю вам щоби Ісус Христос полишився між вами на завсіди так, щоби ви Його добре знали, щоби ви Його сильно любили, — а за тим, щоби ви жили точно по Його заповідям і по Його науц; щоби між вами не було нікого, хтоби важився ображати Його гріхами хочби й найменшими.

Нехай сі Христові ясла, при котрих собі желаємо, навчать в с розуміти і любити се що Христос цінить і лю-

¹⁾ Лук. 2, 12

²⁾ Рим. 8, 14.

бать. Нехай вони навчать вас, що щастем на сім світі не є ані багатство, ані приємности, ані палата, ані високий рід, бо тому Христос вирікся того всього і прийшов на сей світ в убожестві, в холоді, в стайні і з убогої матери, — але що правдиве щасте дає нам лишень чиста совість коли вона нам каже, що ми ні Бога ні людей нічим не ображаємо, але їх любимо.

Нехай сі Христові ясла стануть для всіх вас проповідницею того Духа якого мав Ісус Христос, щоби так як він при своїм різдві сказав до свого небесного Вітця: *сє їдѣ сотвори́ти волю твою, Боже!*¹⁾, і ви так само у всіх своїх заняттях, працях і терпіннях, до послідної хвилинки свого життя, повнили завсіди Божу волю.

Благословення Господа Бога всемогучого, Отця і Сина і Св. Духа да будет зі всіми вами. Амінь.

Христос раждається!

† ЙОСАФАТ

Еп.

Ч. 7955/30. — В справі святочних желань.

Всечесн. Отці Душпастирі перечитають вірним в матерних і дочерних церквах повисші желання в празник Різдваєних свят.

Ч. 7848/30. — В справі святкування девятої річниці коронації Святійшого Отця Пія XI.

В цілі достойного звеличення девятилітної річниці Коронації Святійшого Отця на Папу Римського заряджуємо ось що:

В дни 12 лютого с. р. відправлять Всч. ОО. Душпастирі торжественну Службу Божу в наміренню Святійшого Отця Папи Пія XI, при чім до звичайної служби долучать ще службу благодарення.

По Євангелії належить виголосити проповідь о сім, яке се щасте для чоловіка належати до католицької Церкви, по заамвонній молитві відспівати при виставлених Найсв. Тайнах благодарну пісню »Тебе Бога хвалим«, а по Службі Божій внести многолігство Святійшому Вігцеві.

¹⁾ Євр. 10, 9.

Де би се було можливе, вказаним би було в згаданий день устроїти відповідні академії.

Ч. 7643/30. — До Всечесних ОО. Душпастирів в справі точного і совісного відбування науки релігії в школі.

Звідомлення ОО. Візитаторів як також ОО. Деканів виказують декуди дуже низький прямо недостаточний рівень релігійного знання головно катихизмових правд у шкільній дівчорі. Вина цього сумного явища лежить виключно по стороні дотичних священників, які не завдають собі труду попрацювати совісно над дівчорою, трактуючи науку в школі як щось менше важне мало що не послідне в ряді усіх навіть чисто особистих обовязків, немов несвідомі того, яку необчислиму шкоду наносять тим Церкві, молодим душам і цілій парохії. Бувають випадки, де шкільна влада, будь самі родичі дівчорі а то й посторонні люди жалуються на нерадивих душпастирів, що не посіщають школи а лучається і таке, що в лекційнім деннику виказано незвичайно високе число годин релігії буцімто уділених священником а знання у дівчорі недостаточне. Підчас, коли перший случай є прямо каригідний і як такий буде Епп. Ординаріатом трактований з приміненням найдальше йдучих наслідків, то другий дає доказ цілковитої нездатности — коли не чогось гіршого — даного священника до самостійного душпастирювання. Бо як може успішно навчати і провадити старших парохіян священник, який не вміє навчити ані належно повести так податного матеріялу як дівчора в школі? Такий душпастир заслугує що найменше на придання йому управляючого помічника.

З болем серця приходиться Нам слухати навіть і про найменші сі неточности дотично релігійного навчання і виховання в школі, тим більше, що обовязки священників в тим згляді були підчеркувані Апостольським Престолом і Нами неоднократно пригадувані в останніх роках. Учительський уряд священника розтягається у першій мірі на тих найменших, бо якою буде шкільна дівчора, такими будуть наші вірні парохіяни!

Пригадуючи дотеперішні зазиви, й розпорядки з тої ділянки, звиваємо Всечесних Отців, щоби навчання релігії так у школі як в церкві уважали за один із першорядних

душпастирських обов'язків, правильно учащали до школи і совісно працювали над дітворою. Заразом звертаємо увагу, що при оцінюванні праці душпастиря в школі Епп. Ординаріят буде руководитися станом відомостей і рівнем релігійного життя у шкільній дітворі а не числом вписаних у шкільнім деннику лекцій, хоч і ця остання формальність повинна бути збережена, та що за всякі навіть найменші занедбаня в тім преважнім ділі, буде Епп. Ординаріят потягати нерадивих душпастирів до строгої відповідальности.

ОО. Деканам поручаємо звернути особливу увагу на стан науки релігії в школі, давати нагоду до обговорення справ з тим звязаних на деканальних зборах, пригадувати часто духовенству шкільні обов'язки а про всякі неправильности повідомляти негайно Епп. Ординаріят.

Ч. 7956/30. — В справі уживання нового Служебника.

Канцелярія Ставропигійського Інституту у Львові розіслала в останнім часі парохіяльним урядам в нашій Епархії заклик: »Корыстайте изъ случая!!« до куповання нового «Великого Служебника» виданого в р. 1929.

На запити Всечесн. Отців, чи можна цього Служебника уживати, подається отсим до відома, що на уживання в Епархії нових Служебників відмінних від дотепер уживаних, потрібно окремого зарядження і поручення дотичного Еписк. Ординаріяту.

Ч. 7959/30. — Поручаєся тримісячник „Добрий Пастир“.

Епп. Ординаріят подає Всч. Духовенству радісну вістку, що вже появилось перше число практичного душпастирського тримісячника п. т. »Добрий Пастир«. Потреба такого рода часопису очевидна. Сьогоднішні переломові часи викликали цілком нові обставини: суспільні, економічні, релігійні й моральні, а ці нові обставини поставили нові вимоги до нинішнього душпастирування. Якраз цей наш новий часопис поставив собі за головне завдання, у відповідній научній формі подавати освітленне нових проблем сьогочасного душпастирування з точки погляду кат. науки. Дальшим завданням часопису, запізнавати Всч. Духовенство з усіми важніщими проявами життя й діяльности св. кат. Церкви взагалі а нашої гр. кат. Церкви з окрема.

Вкінці буде подавати часопис оцінку нових видань і книжок, щоби в цей спосіб дати Всч. Духовенству нагоду, продовжати своє необхідне, дальше формування.

Тому Епп. Ординаріят, щиро витаючи появу цього нового практично-душпастирського часопису і у певности, що він віддасть Всч. Духовенству практичні прислуги і його душпастирську працю облекшить, горячо поручає його Всч. Духовенству. Рівночасно висказує Епп. Ординаріят надію, що в Перемиській Епархії не буде ні одного священика, якийби не передплачував цього так потрібного й пожиточного часопису. Часопис редагують: о. Др. А. Бойчук і о. О. Орський. У всіх справах звертатись: Редакція і Адміністрація «Добрий Пастир», Станиславів — вул. Липова 11.

Ч. 7957/30. — В справі будови церкви і дому в Рудках.

Комітет будови церкви і дому в Рудках віднісся тут з проханням о оголошення в Епарх. Відомостях заклику до складок і датків на сю богоугодну ціль.

Еписк. Ординаріят з правила не поміщує подібних заликів, хиба в виїмкових випадках. За один з таких уважає повисішу будову церкви і дому в Рудках.

Тому горячо поручає сю справу всім щедрим жертводавцям в нашій Епархії, всім що їх лучить яканебуь звязь із тим містом, — а зокрема обом тамошнім деканатам, рудецькому і комарнянському, і просить о видатну грошеву поміч, бо горстка тамошніх міщан не в силі доконати задуманого діла.

Еписк. Ординаріят має надію, що так Всеч. Отці як і парохіяни обох згаданих деканатів, що сю справу добре знають, поспішать перші з обильними жертвами на сю ціль.

Жертви належить слати на руки о. Михайла Вітика, в Колбаєвичах, почта Рудки, котрий буде їх оголошувати прилюдно.

Ч. 7348. — Поручення кооперативи «Добра Книжка».

Управа Видавничого Інституту «Добра Книжка» у Львові надіслала тут письмо такого змісту: •

До Всесвітлішого і Високопреосвященого Єпископського Ординаріату в Перемишлі.

Дня 11. травня с. р. повсталала католицька видавнича Кооператива »Добра Книжка« Львів, ул. Содова 4. з уділами по 25. зол. (вписове 5 зол., порука 4 разовим уділом). Головою Надз. Ради вибрано о. Дмитра Кубаєвича, справником п. Петра Шостаківського.

Управа нової кооперативи стверджує отсим, що моральні її завдання остануть такимиж, як була стара »Добра Книжка«. Покликуючись на дотеперішні поручення Високопреосвященим Ординаріатом діяльності старої »Доброї Книжки« як приватного видавництва, просить Управа Кооперативи, щоби Всесвітліший Ординаріат зволив поручити Всч. Духовенству й Вірним: 1) вступити яко члени до Кооперативи »Добра Книжка« та 2) купном і поширюваням її видань з матеріяльного а добрим словом і молитвою з морального боку спомогти розвиток сеї католицької уставови. Львів, дня 3. падолиста 1930. Підпис.

Подаючи повисше до відома Всеч. Духовенства Епп. Ординаріат поручає отсим Кооперативу »Добра Книжка« і єї видання зглядом Всеч. Отців і вірних епархії.

Ч. 7960/30. Січень — місяць української католицької преси.

З огляду на се, що місяць січень є місяцем української католицької преси, пригадується Всч. ОО. Душпастирям зарядження Епп. Ординаріату в справі місяця катол. іпреси випечатане в Епарх. Відомостіях ч. I. за рік 1929 1930.

Всеч. Отці зволять звернути увагу на виховне значіння пресової акції стараючись виказати вірним велике значіння і потребу католицької преси для нашого народу та розбудити серед них духа жертвенности на ту ціль.

Зібрані в часі богослуження в останню неділю місяця гроші належить переслати до Еп. Консисторії найдалі до кінця лютого 1931 р.

Ч. 6687/30. — Порученне книжки: „Місійний Катехизм і Молитвенник“.

Видавництво Ч. С. В. В. у Жовкві видало книжку: „Місійний Катехизм і Молитвенник“ зладжену на взір бразилійських катехизмів о. Я. Коциловським ЧСВВ.

Єпископський Ординаріят поручає сю книжку Всеч. Духовенству і вірним.

Ч. 7768. — Поручається брошури Всч. О. Євгена Мацелюха.

Всч. О. Євген Мацелюх, парох Кудобинець п. Зборів, Львівської Архієпархії, предложив Нам написані ним і апробовані Високопреосв. Митрополитом Ординаріатом у Львові 2 брошури релігійного змісту, а іменно: 1. Пресв. Євхаристія в життю християнина — Львів 1927. 2. Де нам шукати Бога? — Львів 1930.

Ізза сего що названі книжочки мають на цілі побоювання релігійних сект і в загалі байдужности у вірі, поручаємо їх Всч. Духовенству.

Можна їх набути у Всч. о. Автора.

Ч. 7958/30. — В справі збірок на добродійні ціли.

Пригадуємо Всеч. Отцям поручення дане в р. 1928. Еп. Від. ч. II. ст. 21. ч. 256, щоби всі датки і зборки з церков, коляд і т. п. на добродійні ціли, присилати до канцелярії Еписк. Консисторії з зазначенням призначення посылки.

Місячні збірки на добродійні ціли в 1930 р.

Болохівці 36'45 зл. Вірхомля 20'50, Гломча 20, Добрівляни 20, Добромиль 64'03, Жовква 101'85, Квасинина 7'50, Комарники 50'49, Корчмин 3'55, Краків 56'85, Креців 10, Кристинопіль 39, Кропивник старий 15'24, Куличків 9'30, Ліщини 12'79, Мохначка нижна 19'31, Мокротин 7'90, Наконечне 5, Опака 19'30, Підбуж 14'60, Полонна 15, Прелуки 10, Сілець белзький 5, Скля 31'37, Смереків 45'25, Сторонна 25, Тарнавка рим. 12, Угнів 44'25, Усте руське 10, Шоломиничі 22, Щирець 9'15, Хлівчани 3. — д. б.

Ч. 7797/30. — Заміна парохії.

О. Андрей Михаліха парох в Склі, дек. Яворівського наміряє міняти свою парохію за іншу.

Рефлектуючі ОО. парохі на заміну порозуміються з О. Михаліхою і внесуть прохання до Еп. Ординаріату.

Ч. 7367. —

В році 1920 якась невіста полишила в Захисті сиріт в Перемишлі дівчину около 8 літну без жадних актів і ближших даних про місце єї уродження.

Дівчина ся тепер вже 18 літна, потребує свідоцтва хрещення і пошукує за ним.

З дитинячих літ памятає таке: мешкала десь в місточку в горах, їхала до Перемишля довго; в місточку була церков мурована, желізними ґтахетами обгороджена; коло міста була ріка і пором до перевозу; коло міста мешкали цигани; жінки носили на голові хустинки завязані з переду в гуз; вона мешкала у тітки, бо вона є неправого ложа а мати була мабуть на службі і звалась Юстинка Млиниха.

Поручається Всеч. Урядам парохіяльним в гірських околицях переглянути книги метрикальні, чи нема там записаного акту хрещення згаданої Варвари або евентуально запитати парохіян в церкві, чи не знають що ближшого о сій дівчині?

О висліді належить тут донести.

Ч. 7826. — Конкурс на опорожнені парохії.

З речинцем до 31. січня 1931 виставляються на конкурс слідуючі опорожнені парохії.

Деканат Балигородський: 1. Горянка, 2. Рябе. — Дек. Бірчанський: 1. Грозьова. — Дек. Бориславський: 1. Рибник. — Дек. Варяжський: 1. Ульвівок. — Дек. Височанський: Висоцко нижне. — Дек. Горлицький: 1. Боднарка, 2. Гладишів, 3. Долини, 4. Ліщини, 5. Новиця, 6. Рихвалд, 7. Смерековець. — Дек. Грибівський: 1. Баниця, 2. Ізби, 3. Королева руська, 4. Фльоринка. — Дек. Дивівський: 1. Бахір, 2. Павлокома. — Дек. Дуклянський: 1. Воля цекл., 2. Гирова, 3. Дошниця, 4. Крампна, 5. Поляни, 6. Радоцина, 7. Ростайне, 8. Святкова, 9. Тиханя, 10. Чорне. — Дек. Жукотинський: 1. Галівка, 2. Дністрик дуб., 3. Лімна, 4. Липе. — Дек. Короснянський: 1. Близянка, 2. Чорноріки. — Дек. Лежайський: 1. Дубрівка. — Дек. Лупківський: 1. Воля мігова, 2. Солинка, 3. Явірник. — Дек. Лютовиський: 1. Береги гор., 2. Поляни. 3. Хміль. — Дек. Ме-

дицький: 1. Барич. — Дек. Мушинський: 1. Матієва, 2. Ростока вел., 3. Явірки. — Дек. Немирівський: 1. Магерів. — Дек. Порохницький: 1. Крамарівка. — Дек. Підбужський: 1. Сторонна. — Дек. Равський: 1. Белзець, 2. Голе. — Дек. Радимнянський: Заліска воля. — Дек. Риманівський: 1. Ясель. — Дек. Розлупцький: 1. Свидник. —
Услівя як Ч. 5871/30 Еп. Від. з 1930 Ч. IX ст. 121.

Х Р О Н І Қ А.

Іменовання.

Ч. 7781. о. Ільницький Йосиф, парох в Шумячі — містодеканом турчанським.

Ч. 7931. о. Сендзік Іван, парох в Міжинці — деканом нижанківським.

Ч. 7895. о. Кашубінський Іван, парох в Угринові за-відателем деканату варяжського.

Канонічну інституцію одержали:

Ч. 7843. о. Рибак Микола — Тарнава.

Ч. 7844. о. Горечко Теодор — Гусне вижне.

Завідательства одержали:

Ч. 6642. о. Яремко Іван — Сторонна.

Померли:

о. Карп'як Михайло, парох в Ульвівку і декан варяжський 15. XII, 1930.

Душу его поручається молитвам Всеч. Духовенства.

З гр. кат. Еп. Консисторії.

Перемишль, дня 30. грудня 1930.

о. Микола Грицеляк
канцлер.

† ЙОСАФАТ
Епп.

II. ЧАСТЬ.

о. ГОЛИНСЬКИЙ П.

Католицька Акція

7.

Організація.

Переходимо до найважнішої цілі Католицької Акції а саме до справи її організації. Має вона бути збірною й організована з волі Св. Вітця, який по словам Кардинала Гаспарія »не щадить признання і заохоти єпископам й усему духовенству до гуртовання ревних католиків у стійні і карві організації« а в листі до Кардинала-Примаса Еспанії пише: »Тим отже вірним, які так зорганізуються і злучаються, щоби віддатися під прикази церковної Єрархії, та Єрархія уділить наче свою місію, заохочуючи їх одночасно і побуджуючи до чину«. Впрочім звісна річ, що збірний труд збільшує видайність праці одиниць і запевнює останній красші і тревалійші успіхи. Збірній праці для Божої справи обіцює Спаситель свою особливійшу поміч: Де є двоє або троє зібраних в мое імя, там я є посеред них«.

В справах організації Католицької Акції відріжнити належить річи усталені найвисшим авторитетом Христових Намісників від того, що не є означене і поступати в практиці по засаді „in necessariis unitas, in dubiis libertas“. Авторитетні вискази на тему організаційної структури К. А. знайдемо в енцикліці Льва XIII „Graves de communi“ з дня 18. січня 1901., в листі Пія X „Egregie vos“ до катол. молоді Франції з дня 22. лютого 1907. і в його енцикліці „Il fermo proposito“ з 11. червня 1905., далі в енцикліці Пія XI. „Ubi Arcano Dei“ з 23. грудня 1922., в йогож листі до Кард. Бертрама, Архиепископа-Примаса в Бресляві з 13. листопада 1928, в листі до Кард.-Примаса Еспанії Сегура з 6. листопада 1929., у промові до керманичів італійської Кат. Акції з дня 16. травня 1926. і до римської молоді з дня 21. жовтня 1923. Важнійші цитати дотично сеї справи подає о. Др. Брос в кчижці „Акція katolicka według orzeczeń Stolicy Apostolskiej“ т. II.

Слід заважити, що Св. Отець зовсім не торкає зверхні форми організацій світських католиків, які наміряють посвятитися апостольській праці як складова частина Католицької Акції. Католицька Акція хоче в своїх організаціях плекати Апостольського духа і побуджати їх до чину так, щоби цей чин був пляновий, доцільний і апостольський, опертий на свідомій звязи з Церквою і підчиненні Єрархії. Ніякої шабльонової, зовнішньої форми вона своїм організаціям не накидає, бо форма залежатиме від суспільного ускладнення відносин, культурного рівня середовища, складу членів та інших своєрідних обставин, які можуть бути відмінні в ріжних краях, провінціях, дієцезіях. Інші будуть статuti організації академічної молоді, інші ремісників, слуг, робітників, інші мужчин а інші жінок. Річ се зовсім природна і зрозуміла а для здійснення завдань Кат. Акції доцільна і побажана, щоби при величезнім багатстві форм громадського життя нинішнього часу, католицькі організації, яким приходиться працювати на ріжнородних теренах, приміювали у своїх працях ріжнородні методи і засоби. У цільй своїй ріжноманітності будуть одначе всі ці організації подібні до себе тим, що свою діяльність опиратимуть на чисто католицьких засадах, у своїх програмах узгляднять духа Кат. Акції, в склад членів будуть приймати тільки католиків і підпорядкуються єрархії. Буде це спільне так організації слуг як товариству власників реальности, правників і др. без огляду на ріжниці їхніх цілей і призначення. Узгляднення в програмі духа і засад Кат. Акції не має на меті в нічім змінювати дотеперішню роль тих організацій ані тим менше відвергати їх від властивого призначення а тільки додасть їм специфічну ціху, завдяки котрій їхня праця стане дійсним апостольством, в справах світогляду стануть вони на ясний і певний шлях, злучаться з другими подібними собі організаціями і через те почувються сильнішими і певнішими себе.

Провідною гадкою Св. Віця є, щоби ріжнородні організації Кат. Акції гуртувалися у великі групи, утворили сильні центральні управи, які позіставалиби зі собою в якнайтіснішій злучі так, аби між ними не було ніяких терть ані розходжень. Папа Лев XIII. в енцикл. „Graves de communi“ з 18. січня 1901. пише: »Всяка діяльність католиків буде розвиватися тим успішніше, чим більше всі організації,

зберігаючи свої окремішности, будуть поступати по вказівка і напрямним одного і того самого зверхного заряду*. Осягнеться се через підчинення центральних управ організацій одному спільному проводови, від котрого одержуватимуть вказівки і доручення в справах, що торкаються ідей К. Акції. В той спосіб Католицька Акція стає зверхним органом підчинених собі організацій, наче оперативним штабом, який маючи заєдно на оці цінність католицьких інтересів буде давати напрям і вказівки, узгоджувати працю поодиноких організацій, обсервувати висліди, звертати увагу на небезпеки, дбати про внутрішнє вироблення членів взагалі порядкувати чинности але ніколи не буде вмішуватись у внутрішні справи поодиноких організацій ані входити в подрбности їхніх праць. Це не є вказане для того, щоби через трактовання дрібничкових річей не стратити з очей справ більшої ваги а ще більше тому, щоби без потреби не вязати свободи рухів підчинених собі організацій і в той спосіб не спинювати ініціативи і не знеохочувати одиниць до гурткового життя.

В Католицькій Акції можуть обєднуватись ріжнородні організації і установи; ходить тільки о те, щоби вони свою діяльність розвивали на католицьких засадах і підпорядкувалися єрархії. Про те, чи дана організація відповідає вимогам Католицької Акції рішає єпископ. Св. Отець Пій XI. каже виразно в листі до Кард. Бертрама, що »вірним, які так зєднаються і зорганізуються, щоби віддати себе під прикази церковної єрархії, ця єрархія уділює наче свою місію...« Одначе підчиняючись єрархії піддаються вони щєбто організації єї бажанням тільки в справах релігійних і моральних засад заховуючи зрештою повну свободу діланья. »Стоваришення, які опирають свою діяльність на релігійній і моральній програмі К. Акції, а рівночасно розвивають діяльність безпосередно на терені економічним і професійнім, остають незалежними в справах чисто економічних і є за всяку ініціативу і чини того рода самі відповідальні, натомість дотично релігійно-моральної сторони залежать вони від Католицької Акції, якій повинні служити як середник до християнського апостольства. З того виходить, що Церковна Влада не може поминати ті організації але також серед них повинна дати відчути свій спасенний вплив і довести до того, щоби вони були проникнуті хри-

стіянськими засадами і наукою Церкви...» (Лист Св. О. Пія XI. до Кард. Сегура).

Відношення організацій до Духовної Влади впливає ясно з поняття і цілі Католицької Акції, яка впроваджує світських до співпраці з ерархією в ділянці релігійних справ, тимсамим підчиняє їх її проводови. Не існує Католицька Акція незалежно від власти єпископа, навпаки послух і підчинення єпископови становить одну із засадничих її ціх. Єпископ посідає найвисшу авторитетну власть в ділах звязаних з Католицькою Акцією на терені власної епархії, він дає почин до її утворення, наглядає хід праць, ставить вимоги і бажання, ршає оконечно, чи така або инша установа може увійти до Кат. Акції. Організація світських католиків, яка бажає вступити в склад К. Акції, хочби її програма відповідала всім вимогам, стає членом щойно тоді, коли єпископ безпосередно чи посередно уділив їй потрібну місію.

З того слідує, що злука організацій К. Акції з Церквою і підчинення ерархії повинно бути в практиці забезпечене статутом. Виразником волі Єпископа і лучником між ним і організацією буде визначений ним священик, званий в італійській К. А. „assistente ecclesiastico“. Годиться однак зазначити, що спосіб злуки організацій К. Акції з єпископом не діждався ще яснійшого авторитетного означення з боку Апостольської Столиці. Неозначена теж близше роля церковного асистента. Дещо про це пише Пій X. в листі „Egregie vos“ до катол. молоді Франції з дня 22. лютого 1907: „Бережіть постійно засаду, що ви її з розвагою впровадили, послугуючись у ваших організаціях побожним і мудрим священиком, який має не лише проводити сходином релігійного характеру але вести дискусію і наукові дослди. В той спосіб легко оминете більших блудів у питаннях, які дотичать релігії. Поза тим не буде нуршена влістива свобода в діланню через священика, який тому саме бере участь у ваших гуртках і сходином, щоби після потреби бути учителем, дорадником, провідником“.

Опираючись на висказах тепершнього Св. Вітця як також на зразках Католицької Акції в Італії, які втіпаються його признанням, можемо скзати, що завданням церковного асистента є сторожити правовірности організації, бути дорадником її управи і виховником сумлінь згур-

тованих членів. Як представник Духовної Влади не може він себе вважати ніяким зверхником організації, не може нічого ухвалювати ані рішати виминаючи дві противні скрайності: бути безчинним і самому все робити. Церковний асистент повинен бути душею і опікуном організації, інтересуватись її життям, вступати в ближші зносини з членами і загалом так поводитися, щоби йому належав труд а другим слава. Передовсім повинен пильно глядіти, щоби згуртовані в організації члени були справді побожними, ідейними і свідомими католиками, уряджувати для них відчити і гутірки на актуальні релігійно-суспільні теми, дати до рук католицьку лектуру і пресу а наді все заохочувати їх до участі в замкнених реколекціях. Світські зрештою правлять діями організації зовсім свobodно і незалежно. Всякі побоювання можливих зударів і терть між управою і асистентом та ев. негодовання на надто великі його управнення, (бо в релігійній ділянці як відпоручник ерархії він має рішаючий голос), на брак свободи і т. п. відпадуть, коли зважити, що до організації Кат. Акції повинні входити люди доброї волі, перещоєні духом апостольського діла, зєдинені з духовенством тоюсамою виспою ідеєю і тоюсамою зверхністю. Тільки таких людей кличе голова Церкви до співпраці в ділі обнови світа, тільки такі організації зуміють успішно виконати прийняті на себе зобовязання. Тому підчинені Катол. Акції організації мають перше всього звертати увагу на внутрішнє вироблення згуртованих членів та плекання серед них надприродного життя і духа апостольства, бо тільки тоді зможуть вони других здобути для Христа. Успіх праць Католицької Акції на вні залежатиме не від організаційної її форми але одиноко від духа і рівня католицького життя зорганізованих одиниць.

Не ходить Католицькій Акції о творення нових організацій там, де гурткове життя стоїть на належній висоті. Єї старанням в таких місцевостях буде наблизити існуючі католицькі установи до себе підчиняючи їх одноцілому прововоди і таким чином наче звести їх разом під одну кришу. Тільки там, де нема ніяких католицьких стоваришень, дасть вона почин до їх створення.

Далі ходить Католицькій Акції о створення таких рямців організаційної сітки, щоби всі дотепер ще незорганізо-

вані стани й одиниці одержали змогу стати членами такої організації, яка їм з огляду на обставини і звання найбільше відповідає. Заклик Св. Вітця відноситься до всіх вірних: »Усі вірні а передовсім молодь є покликані до чинної співпраці в Католицькій Акції...« (Лист Пія XI. до Кард. Andrieux з 5. IX. 1929); »...необхідна річ, щоби всі стали апостолами, конечно річ, щоби вірні католики не були безчинні...« (Лист Пія XI. до Кард. Сегура). Отже всі вірні мають обовязок співпрацювати як світські апостоли і тому треба всім дати змогу цей обовязок сповнити.

Бажанням Апост. Столиці є, щоби організація лучилася після чотирох засадничих груп мужчин, жінок, хлопчачої і дівочої молоді та щоби ці групи утворили кожда для себе сильні союзи, які опісля обєднаються зі собою в Католицькій Акції. В листі Св. Вітця Пія XI. до Кард. Бертрама читаємо: »Акція ця по причині розумного упорядковання сил і обовязків, що належить до єї ціх і є впливом однопілого і згідного проводу, якому підлягають ріжні складники цілої будови а саме стоваришення мужчин і жінок як також молоді обох полів, ця Акція сама користає з оворчів що їх здобули релігійні і господарські стоваришення і помагає їм стараючись вдержати між ними не лиш взаїмну однозгідність і зичливість але також практику взаїмної помочі на пожиток Церкви й суспільности, що є легко передбачити«. Виходить з того, що управа Католицької Акції диєцезальна буде безпосередно мати до діла не з тою чи иншою організацією ані з тим чи другим союзом але зі союзами мужчин, жінок, хлопчачої і дівочої молоді а краєва централя К. А. з обєднаннями згаданих союзів. Так прим. якщоб у якій диєцезії істнували окремі союзи організацій служниць, жінок з висшою освітою і господинь й усі бажали вступити до К. Акції, то вони мусілиб спільно утворити свого рода обєднання жіночих союзів і щойно те обєднання зносилосьб безпосередно з проводом диєцезальної Кат. Акції.

(Д. 6.)

ПЕРЕМИСЬКІ

ЕПАРХІЯЛЬНІ

ВІДОМОСТІ

ЙОСАФАТ КОЦИЛОВСЬКИЙ

БОЖОЮ МИЛОСТЮ І БЛАГОСЛОВЕННЯМ СВ. АПОСТОЛЬСЬКОГО ПРЕСТОЛА

ЕПИСКОП

ПЕРЕМИСЬКИЙ, САМБІРСЬКИЙ І СЯНІЦЬКИЙ
ВСЕЧЕСНОМУ ДУХОВЕНСТВУ І ВІРНИМ ЕПАРХІЇ
МИР В ГОСПОДІ І АРХІЄРЕЙСЬКЕ БЛАГОСЛОВЕННЯ!

Милостивий Бог, що з безконечної до нас любови післав нам свого Єдинородного Сина, щоби нас відкупити від гріхів¹⁾ нехай буде нам всім милосерний і в сьогорічнім Великім Пості, що його днесь з упованням на його поміч зачинаємо. Нехай подасть нам свою всемогучу ласку, щоби ми гідно відправили нашу сьогорічну великодну сповідь, щоби ми очистили в ній наші душі від всякої скверни гріха та обновилися совершенно в Христовім Дусі.

Нема бо більшої ласки, яку Господь Бог може дати чоловікови, як ласка доброї сповіди. В добре відправленій сповіди Г. Бог прощає грішникови його вину за сповнені гріхи, відпускає йому кару яку за гріхи мавби покутувати, крім сего освячує його душу ласкою, щоби на будуче міг праведно жити та дає йому навіть таку поміч до за-

¹⁾ Йоан IV, 10.

ховування Божих заповідий, що як її чоловік з власної вини не стратить, може завдяки тій помочі ціле своє життя аж до смерти Господа Бога любити і напевно спастися.

Сю ласку витревання в добрім аж до смерти називає св. Церков найбільшим даром Божим, який може чоловік тут на землі від Бога одержати; а для того, що цей дар отримуємо від Бога в першій мірі через добре відправлену сповідь, томуто добре відправлена сповідь є для нас так дуже важна. Звернім проте Всеч. Отці і дорогі в Христі братя і сестри в сім Великім Пості особливійшу увагу на сю річ і доложім усильних наших старань, щоби сегорічну великодну сповідь відбути як найлучше й найсвятійше.

До цього закликає нас св. Церква першими словами постної Тріюді, коли перед неділею о митарі і фари́сеї в стихирах на „Господи возвах“ заохочує нас словами: »смирім себе перед Богом, благаючи його в пості так як митар: Боже, очисти нас грішних!« До цього кличе нас наша власна совість християнська, якщо вона не закриває перед нашими очами дійсного стану нашої душі, що ми всі є грішниками і потребуємо очищення від наших численних гріхів. До цього закликаю вас і я ваш владика, що памятає на свій обовязок, який вложив Ісус Христос на всіх наслідників своїх апостолів і учеників, щоби сповідали своїх вірних, коли сказав до них: прїмїте Духъ стъх: ѡмже ѡбстетїте грѣхї, ѡпѣстатъсѧ ѡмх, ѡ ѡмже держїте держателѧ¹⁾.

Головною причиною, задля котрої наш божественний Спаситель опутив небо і замешкав між нами, був гріх. Довгих трийцять три роки працював Ісус Христос на нашій долині сліз надтим, щоби чоловіка від гріха вибавити і спасти. Прїде бо Сїхъ чловѣчь взыскати ѡ спасти погнѣшаго²⁾. «Син чоловічий прийшов шукати і спасти те, що загинуло». Шукав не тих що праведними були, але бідних грішників, що угиналися під тягаром своїх провин. А коли їх найшов, прощав їм провини, пригортав до свого люблячого Серця і наставляв на дорогу правди і спасення. Коли стрїнув розслабленого та побачив його нужду а серце його повне віри і готовости до праведного життя, скоро потїшив його словами: »Крїсїся сїну, відпускаються тобі твої грї-

¹⁾ Йоа. XX, 22-23. — ²⁾ Л. XIX, 10.

хи¹⁾«. Коли другим разом найшов грішницю, котра »ридаючи, почала слізми зливати його ноги і волосям своєї голови обтирала їх і мастила миром²⁾«, та бачив щирий жаль єї, постанову поправи і глибоку віру, знова сказав до неї: »відпускаються тобі гріхи . . . віра твоя спасла тебе; іди в мирі³⁾«. Іншим разом коли наш Спаситель стрінув жінку грішницю котру »спіймано на чужоложстві«, а котру фарисеї за це вже закамінувати хотіли, та пізнав що вона жалувала за свій вчинок і завстиджена просила його о помилування, не завагався негайно простити їй словами: іди »але від тепер вже більше не гріши⁴⁾«. Навертнення митаря Закхея, невісти Самарянки, притча о блуднім сині, о заблуканій вівці, і інші, всі вони вчать нас того, що Ісус Христос уважав за головний обовязок свого уряду прощати гріхи щиро каючимся грішникам. Навіть тоді, коли вороги Ісуса з ненависти до нього розпяли його на хресті і він повис між небом а землею, та в невисказаних муках і страшнім конанню боровся зі смертю, і тоді навіть гадка його линула на першій місці до грішників, щоби їм простити їх гріхи; томуто перше слово розпятого на хресті нашого Спасителя було: »Отче, відпусти їм, бо вони не знають що роблять⁵⁾«.

Це бажання Спасителя є й нині в його Божім Серцію. І нині він не менше як тоді бажає простити кождому його гріхи і кождого кличе до покаяння і поправи життя. Не будьмо проте, возлюблені в Христі, жорстокими для нашого Спасителя в сьогорічній Великій Пості, так як не один з нас був таким минулими роками, але постановім собі сильно з Божою помічю, сьогорічну великодну сповідь добре відправити, щоби в сей спосіб заспокоїти це горяче бажання Ісуса, яким він хоче цей вогонь любови яким горить його прсв. Серце, поширити і в наших серцях.

На се, щоби Христові вірні все мали можливість доступити відпущення своїх гріхів, Ісус Христос установив навіть окрему св. Тайну і дав власть своїм священикам уліляти її. Це є наша св. Тайна Покаяння або покути, або як її називаємо Тайна сповіди. Сю св. Тайну установив Ісус Христос по своїм воскресенню, коли своєю смертю на

¹⁾ Мт. IX, 2. — ²⁾ Л. VII, 38. — ³⁾ там 49, 50. — ⁴⁾ Й. VIII, 3, 11. — ⁵⁾ Л. XXIII, 34.

хресті вислужив вже всі ласки потрібні нам до відпущення хривів. А установив її так: ще за життя свого Христос прирік апостолам і ученикам дати їм сю власть уділяти св. Тайну покути. Наперед обіцяв Ісус Христос сю власть верховному апостолови св. Петрови як Голові своєї Церкви, коли сказав до нього: *Ты єси Пётр, и на сѣмъ каменѣ созижду цѣрковъ мою, и врата адова не одолѣютъ ей. И дамъ тебѣ ключи царства небеснаго: и еже аще скъжеш на землѣ, вѣдетъ скъзано на небесѣхъ: и еже аще разрѣшиши на землѣ, вѣдетъ разрѣшено на небесѣхъ¹⁾.*

„Ти еси Петро, і на сій скалі збудую мою церкву і ворота пекольні не переможуть її. І дам тобі ключі царства небесного, і що звяжеш на землі, буде звязане на небесах, а що розвяжеш на землі, буде розвязане на небесах“. Тими словами Ісус Христос установляє уряд Одного Апостола тут на землі, котрого власть сягати буде аж поза брами неба; котрий мати буде право усувати зперед вірних Христових всі перешкоди їх вічного спасення, а на першому місці сю головну перешкоду, якою для чоловіка є гріх, і мати буде власть давати наново право вступу до неба тим, що його втратили. Але так як св. Петрови, Ісус Христос прирік дати сю власть також і всім тим апостолам, ученикам і їх наслідникам, що під проводом св. Петра як Голови і найвисшого Пастиря Христової Церкви, будуть сею Церквою рядити як підчинені йому пастирі; бо і до них також сказав Христос на иншій місці подібні слова: *Аминь бо глаголю вамъ, елика аще скъжете на землѣ, вѣдѣтъ скъзана на небесѣхъ: и елика аще разрѣшите на землѣ, вѣдѣтъ разрѣшена на небесѣхъ²⁾.* »Істинно кажу вам, що звяжете на землі, буде звязане на небі, а що розвяжете на землі, буде розвязане на небі«.

Це що Ісус Христос прирік дати пастирям своєї Церкви, установив і дав їм по своїм воскресенню. Він явився між своїми учениками, що зі страху перед Жидами зібралися при замкнених дверях і сказав до них: *Икоже посла мѧ Отець, и азъ посылаю къ вы. И сѣе рѣкъ: дѣиш, и глагола имъ: прѣимѣте Духъ стѣ: имже вѣрстѣте грѣхѣи, вѣрстѣте имъ, и имже держѣте держатѣся³⁾.* „Як мене післав Отець, і я посилаю вас. Сказавши се, дунув і сказав їм: Прийміть Духа святого; кому відпустите гріхи, відпустяться їм, а кому задержите, задержаться“.

¹⁾ Мт. XVI, 18, 19. — ²⁾ Мт. XVIII, 18. — ³⁾ Й. XX, 21-23.

Отсе є, возлюблені в Христі, торжественне установлення св. Тайни сповіди. Як Христос післаний був через свого Вітця небесного, таксамо, для тої самої ціли, з таким самим порученням і такою самою властю він Христос, Син Божий, котрому ~~дадєса~~ *вєсѣка власть на нєсї ѿ на землї¹⁾*, посилає тепер своїх апостолів. Христос був післаний шукати грішників, їх ратувати щоби не загинули, давати життя тим душам, що жили в тьмі гріховній; для тої самої ціли посилає тепер своїх учеників і їх наслідників. А на знак, що і їм дає Богу власть померші душі лежачі в гробі гріха воскрешати до нового життя, дунув на них і сказав: прийміть святого Духа, Духа жїзни подателє, щоби світ знав, що ви свій уряд виконуєте не людською а Божою силою. А вкінці Христос означив виразно, в який спосіб пастирі в його Церкві, се є священники, мають виконувати цей свій уряд, і тому казав їм відпускати **або задержувати** гріх, відповідно до того, як випаде їх **суд** над грішником каючимся, чи він буде uznаний за гідного відпущення гріхів чи ні. Рівночасно тими самими словами Ісус Христос перестеріг всіх священників перед великою їх відповідальністю перед Богом на випадок, якби той їх суд був несправедливий; бо суд священника над грішником в Тайні сповіди повинен бути так справедливий, як сам Божий суд, бо Господь Бог, той суд **за свій** узнавати мусить!

Хто з нас, возлюблені в Христі, мігби се припустити, що священник, сам грішний чоловік, може мати Божу власть, якби нам сего не був сказав сам Господь наш Ісус Христос, відвічна Правда? Читаємо в Євангелії св. Марка, що коли Ісус Христос уздоровив розслабленого жилами і простив йому його гріхи кажучи до нього: „сину, відпускаються тобі твої гріхи²⁾“, книжники жидівські що були при тім і се чули, казали: „він хулить; хтожбо може відпускати гріхи, як не один Бог?³⁾“ І правду думали і казали, що один лишень Господь Бог має власть відпускати гріхи, бо він лишень один має власть над людською душею і право до людської совісти. Але ту саму власть і право має також і той, кому Господь Бог сю власть і право дасть; а тими відпоручниками і повновласниками Божими є Христові священники, посвячені на се, щоби були **строителями тайн Божїх⁴⁾**.

1) Мт. XXVIII, 18. — 2) II, 5. — 3) II, 7. — 4) I. Кор. IV, 1.

„Якби Господь наш Ісус Христос“ — каже св. Лігурі, „зійшов до котрої з наших церков і сів до сповідальниці сповідати людий, а в другій сповідальниці в тім самім часі сповідав священик, то слова: *азъ тебе разрѣшаю* сказані через Ісуса Христа і через священика до каючогося грішника, малиби однаковий наслідок, бо так там як тут гріхи булиби відпущені“¹⁾).

Якжеж проте не радіти нам з того і не дякувати та не прославляти за це Господа Бога *давшего власть такую* *человѣкамъ?*²⁾ Якжеж не дякувати Господу Богу за це, що він через своїх священиків є між нами, щоби нам помагати в праці над спасенням наших душ?

Тому ми повинні все, коли лишень можемо, старатися користати з цієї влади священиків. Коли Господь Бог дає свою власть людям, то він хоче тимсамим, щоби вони сю власть виконували. Господь Бог надармо властий своїх нікому не дає, бо він без ціли нічого не робить. А якжеж священики можуть виконувати власть уділяти св. Тайну сповіди, як не буде сповідаючихся? Ми провинилисяби перед Богом, якби ми бачили що потребуємо сповіди, а з неї користати не хотіли.

А хто з нас єї не потребує? Хто з нас сказати може, що він не потребує прощення гріхів? Той хто казавби що не потребує сповіди, доказувавби що він сліпий на душі і себе не знає; він доказувавби тимсамим, що потребує сповіди більше як хто небудь другий. З під обовязку сповіди ніхто не є винятій, ні убогий ні богач, ні вчений ні невчений, ні світський чоловік ні священик, ні єпископ ні сам Папа римський Намісник Ісуса Христа тут на землі; бо всі ми, доки людьми єсьмо і на сім світі жиємо, грішниками єсьмо і всі ми священика потребуємо, щоби від нього дістати від наших гріхів і похибок розрiшення.

А якби ми ще й у Великім Пості цей наш обовязок занедбали, коли то Церква Христова приказує нам під тяжким гріхом відправити великодну сповідь, то розважте се самі, мої дорогі в Христі браття і сестри, як великою тоді булаби наша провина? Чи моглиби ми надіятися від Бога його помочі і благословенства, якого у всіх працях нашого життя всі так дуже потребуємо, якби ми не сповнили навіть того першого нашого христiянського обовязку?!

¹⁾ De dign. sacerdot. I, 8. — ²⁾ Мт. IX, 8.

Стараймося проте, возлюблені в Христі, усильно цей наш обовязок у сьогорічнім Великім Пості точно й побожно виконати, щоби не найшовся ні в одній з наших парохій такий Христовий вірний, котрий не відправивби сьогорічної великодньої сповіди або відправив її зле й недбало. Просіть Господа Бога, щоби він вам в сім ділі поміг своєю ласкою. Особливо моліться до св. Духа, щоби він просвічував ваш розум для доброго пізнання всіх гріхів. Приготовляйтеся добре до св. великодньої сповіди, бо чим ліпше приготування, тим певніша опісля поправа нашого життя. Приступайте до св. сповіди зі щирим жалем і сильною постановою змінити життя на лучше і будьте готові виконати по сповіди все те, до чого ви в сповіди зобовязалися. Старайтеся ще тепер сповіддю вирівнати по можности всі ваші зобовязання зглядом ближніх, а особливо позбуватися з серця всякого гніву й ненависти, бо св. Тайна сповіди се тайна любови і милосердя. Приступаєте до св. сповіди з серцем чистим, яке прощає всім, що йому колинебудь яку прикрість зробили, бо не мігби ніхто з вас мати надії що йому Господь Бог простить гріхи, якби ви зі своєї сторони не хотіли простити вашому ближньому кривди, яку він вам заподіяв. О се ви самі просите Господа Бога в »Отче наш« коли говорите: »остави нам долги наша, якоже і ми оставляем должником нашим“, бо тими словами просите, щоби Господь Бог простив вам ваші гріхи таксамо, як ви прощаєте гріхи вашим ближнім, котрими вони вас образили.

Приступаючи до св. сповіди не забувайте ніколи на се, що заповідь любови ближнього є разом з заповіддю любови Бога головною підставою і фундаментом цілої Христової релігії, бо Христос Господь сказав, що *в сімх разс-мѣютьх всїх, яко мой оученицы єсте, аще любовь ймате междѣ собою¹⁾*. »По сім спізнають всі, що ви мої ученики, коли любовь матимете між собою«.

Благодать Господа нашого Ісуса Христа, любов Бога Вітця і всі дари св. Духа, нехай будуть зі всіми вами. Амінь.

Дано в Перемишлі, в неділю о блуднім сині, 1931 р.

† ЙОСАФАТ Епп.

¹⁾ Йоан XIII, 35.

Ч. 1082. — В справі великопостного пастирського листа.

Поручаєся Всеч. ОО. Душпастирям відчитати вірним повисший пастирський лист замість проповіді підчас Служби Божої в неділю сиропустну, там де ОО. Душпастирі відправляти будуть, а в других церквах в слідуючі найблизші неділі так, щоби у всіх церквах кожної парохії його відчитано.

Всеч. Отці постараються приготувати належно всіх своїх вірних до гідного відправлення сеї великодної сповіди так, щоби всі вірні добре знали і розуміли всі услівя потрібні до відбуття доброї сповіди, а це: 1) належне приготування (обрахунок совісти, заповіді Божі, церковні, обовязки стану...), 2) жаль за гріхи (який має бути, як його збуджувати...), 3) постанова поправи (яка повинна бути, що повинна обнимати... [реституція]...) 4) властива сповідь (визнання гріхів, як визнавати, святотатські сповіди...) 5) надолуження за гріхи (покута належна, добровільна, поправа життя, позбування налогів, зірвання грішних зносин [конкубінати, безбожні товариства, приставання з нерелігійними особами, зла преса — часописі, книжки]...)

У всіх своїх проповідях і духовних науках в великім пості, Всеч. Отці будуть мати на цілі добре приготування своїх вірних до гідного відправлювання св. сповідий. — Від Еписк. Ординаріату.

Ч. 649. — Зарядження на час постів в р. 1931. згл. до Великого Посту в р. 1932.

Дотично постів поручаємо придержуватись постанов Львівського провінціального Собора з р. 1891 (Титул XI. ст. 240. О постах).

Де би однак заходила потреба розршення, уділяємо Всеч. ОО. Душпастирям, Катихитам і Сповідникам власть, по совісім провіренню причин розршати від посту, з виїмком пятниць.

Особи користаючі з розршення відмовлять звичайно приписані в таких разях молитви. Рівночасно звертаємо увагу, що особи хорі або ослаблені в наслідок недуги, жебраки, тяжко працюючі, жінки бременні і кормлячі діти, родини, що їх голова не допускає інших страв, не є обовязані до посту. На сповідь і пасхальне св. Причастя

визначаємо, подібно, як в минулих роках, час від понеділка І. Седмиці Вел. Посту аж до Празника Пресв. Тройці.

Всеч. ОО. Душпастирі і Катихити нехай доложать всіх сил, щоби як найлучше приготувати вірних до достойного прийаття св. Тайн. Де се можливе належить, особливо по містах і місточках, урядити реколекції. Таксамо дуже поручаємо запрошувати до сповідий сусідних священиків. О дни приїзду чужих священиків в ціли слухання сповіди належить вчас наперед повідомляти вірних. Всеч. ОО. Душпастирям добре відомо, що не лишень за сповідь але і з нагоди великодної сповіди не можна побирати від вірних ніяких датків ані для себе, ані для дяка. О сім повідомляємо зі згляду на церковні кари за нарушення цієї постанови.

Дотично гріхів задержаних в Нашій Епархії пригадаємо тут. розпорядок з дня 3. лютого 1917. ч, 696. (Вістник Перем. Епархії з р. 1917. ст. 59. і сп.). Дотично гріхів задержаних Ординарієви самим правом і дотично власти привертати каючимся право *petendi debitum conjugale*, відсилаємо до тут. розпорядку з р. 1930. ч. 855. (Перем. Епарх. Відомости з р. 1930. ч. III. ст. 54.).

Ч. 1083. — В справі відновлювання Пресвятої Евхаристії в дочерних церквах і доїзду до них в будні дні.

Всім Всеч. ОО. Душпастирям є добре відоме рішення Замойського Синоду з 1720 р. (Тит. III, §. 3), силою котрого кождий душпастир є обовязаний змінювати частиці в кивоті кожного тижня, а по крайній мірі що 2 неділі, — а де би в церкві була вохкість, то частійше — і, оскільки Нам відомо, Всеч. Отці придержуються цього розпорядку що до своїх матерніх церков.

Провірено однак, що виконання цього рішення синодального стрічає деякі трудности у сих парохіях, де є 2 або і більше дочерних церков, в котрих відправляється Служба Божа доперва що третю або четверту неділю згл. свято.

Щоби не наражати Пресв. Тайну Евхаристії на брак пошани, та щоби повисшу справу управильнити, подаємо до відома і заряджуємо, що висше згаданий припис синодальний що до відновлювання Пресв. Евхаристії обовязує

і у всіх дочерних церквах без виїмка, та приказуємо всім дотичним Всеч. ОО. Душпастирям цього припису точно придержуватися з тим, що стверджене незаховання цього зарядження буде уважане як більша провина душпастиря.

В сій цілі Всеч. ОО. Душпастирі обов'язані вести точну евіденцію зміни Нсв. Тайн у своїх дочерних церквах, а там де не можуть змінити їх в неділі згл. в свята, обов'язані це вчинити в будній день наперед на це призначений, о котрім повідомлять заздалегідь всіх вірних парохій, а в особенності вірних приналежних до дотичної дочерної церкви. В цей спосіб, через відправлення Служби Божої в будній день в дочерній церкві, дасться нагоду тамошнім вірним і приступити до св. Сповіді та св. Причастя і вислухати Служби Божої, — а і самі ОО. Душпастирі будуть мати тоді добру нагоду для катехізації дітей.

Знаємо, що це буде може декуди злучене нераз і з трудом, але сего вимагає Божа слава і спасенне душ, які Господь Бог віддав нашій ошці.

Така відправа Служби Божої хочби лишень читаної, в дочерній церкві в будні дні з громадним св. Причастем дітей та вірних, може стати могучим середником до обнови релігійного життя в парохії і зможе стати ліком на численні єї рани.

При сій нагоді пригадуємо рівнож Всеч. ОО. Душпастирям приписи дотично вічної лампи перед Нсв. Тайнами видані Львівським Провінц. Синодом з р. 1891. (Тит. VI, гл. II. ст. 186), і поручаємо їх точно заховувати. — Від Еписк. Ординаріяту.

Ч. 701. — Речинець іспитів конкурсних о душпастирські бенефіції в р. 1931.

Іспити конкурсні о душпастирські бенефіції відбудуться цього року в днях 28 і 29 квітня і 6 і 7 жовтня.

До іспиту конкурсного належить зголоситися на пів місяця перед речинцем іспиту.

Священики, що перший раз здають іспити, обов'язані зазначити в поданню чи і коли зложили іспит з догматики, моральної і церковного права, а перед самим іспитом предложити письменно вироблені проповіді згл. егзорти.

Ч. 702. — Речинець іспитів з догматики, моральної і церковного права в р. 1931.

Іспити з догматики, моральної і церковного права відбудуться цього року в днях 21 квітня і 2 жовтня.

До іспиту з догматики приступають священики висвячені в р. 1930, до іспиту з моральної священики висвячені в р. 1929, а до іспиту з церковного права священики висвячені в р. 1928. В тих самих речинцях є обов'язані приступити до іспитів зі згаданих предметів ті священики, що були до цього покликані в попередніх роках, а ще доси їх не зложили.

В кінці пригадується, що священики, які не зложили повисших іспитів, не будуть допущені до іспиту конкурсового, хіба що предложилиби умотивоване оправдання, для яких причин до згаданих іспитів не приступили.

Ч. 1084. — В справі передплати за Епархіальні Відомости на рік 1931.

Передплата за Епархіальні Відомости на рік 1931. виносить 10 зл. Квоту сю дозволяється побрати з церковної скарбони, а канцелярія Еп. Консисторії відтягне її з платні за март.

Всеч. ОО., які не побирають платні, як також Всеч. ОО. Катехити, обов'язані повисшу належитість надіслати до канцелярії Еп. Консисторії.

Ч. 1085. — Конкурс на опорожнені парохії.

З речинцем до 15. марта 1931. виставляються на конкурс слідуєчі опорожнені парохії:

Деканат: Бірчанський — Ліщава горішна.

» Буківський — Морохів.

» Дуклянський — Граб.

» Комарнянський — Ричигів.

» Риманівський — Дошно.

» Рудецький — Загіре.

» Сокальський — Сокаль.

» Старосамбірський — Білич горішний.

» Судововишенський — Віжомля.

» Тіснянський — 1) Лопінка 2) Тісна.

» Чесанівський — Плазів.

Прошення внесені не по формі і не заосмотрені потрібними залучниками, а особливо без свідoctва з конкурсового іспиту як і ті, котрі вплинулиби по дни 15. марта 1931, будуть уважані яко безпредметої.

Примічається, що Всч. ОО., що одержать презенту на таку парохію, котра крім матерної церкви має одну або більше дочерних, зобов'язуються в кожнім часі, на жадання перемиського Еписк. Ординаріату, згодитися на евентуальне відлученнх дочерних церков разом з грунтами.

При тім Еписк. Ординаріат повідомляє всіх Отців, наміряючих внести подання о прийяття в спис на висше згадані парохії, що дотації їх і скількість грунтів приналежних до парохії будуть, без згляду на інституцію пароха на дану парохію, нормовані по гадці Конкордату і обов'язуючих в Епархії норм за відомостю Апост. Престола.

Коляда на Рідну Школу.

Горлицький деканат 16'50 зл., Уйковичі 8'50, Завадка Турч. 22'52, Токарня 8'20, Раневичі 7'62, Бобятин 10'50, Монастир ОО. Василіян в Крехові 50'52, Гладишів 24'03, Татари 45, Опільско 50, Поляна 16'23, Лукове 5, Угерці мін. 50'67, Смереків 20, Вірхомля 10, Риботичі 20, Забіре 18, Ліщини 22, Рихвальд 18, Ліщовате 15, Глудно 21, Береги долишні 27, Розсохи 25, Волосате 16'55, Смолин 10, Салаші 10, Монастирець 5, Добра 57'20, Кавсько 24, Олешичі 15, Середниця 8'50, Болохівці 5, Липа 25. Балигород 35, Кальниця 20, Щирець 5, Хлиплі 5, Лімна бірч. 15, Реклинець 20, Посада риб. 12'50, Загочеве 5, Радошиці 20, Руда монастирська 5, Брониця 10, Болестрашичі 5'55, Карликів 23'40, Урож 7, Наконечне 25, Завишень 20, Брунари вижні 30'03, Гошани 10, Клоковичі 20, Ялин 17'14, Новиця 4, Порохник 7'20.

Х Р О Н І Қ А.

Іменовання.

Ч. 7691/30. о. Паращак Теодор, парох в Головецьку долишнім — завідателем жукотинського деканату.

Канонічну інституцію одержали:

- Ч. 19. о. Конюшко Михайло — Розлуч.
 Ч. 20. о. Колтонюк Іван — Кобло старе.
 Ч. 165. о. Качмар Дмитро — Старява сянїцька.
 Ч. 864. о. Лах Василь — Пискоровичі.

Завідательства одержали:

- Ч. 305. о. Хотинецький Йосиф, парох в Михайлевичах
 доїздж. — Загіре.
 Ч. 362. о. Ванькович Михайло — парох в Горожанні
 малій, доїздж. — Ричигів.
 Ч. 165. о. Щепанський Антін — Віжомля.
 Ч. 866. о. Кліш Теофіль, парох в Ластівках, доїздж.
 — Свидник.

Померли:

- о. Насальський Володимир, парох в Ричигові 1. І. 1931
 о. Дуркот Іван, парох в Загірю 5. І. 1931.

Душі їх поручається молитвам Всеч. Духовенства.

З гр. кат. Еп. Консисторії.

Перемишль, дня 8. лютого 1931.

о. Микола Грицеляк
 канцлер.

† ЙОСАФАТ
 Епп.

II. ЧАСТЬ.

о. ГОЛИНСЬКИЙ П.

Католицька Акція

(Продовження).

Св. Отець глядить на К. Акцію як на союз католицьких організацій і установ зі собою в спеціальний спосіб злучених і підчинених одноцілому прововоду. Таким чином бажає він створити побіч армії світського і монашого клиру другу могутню армію світських апостолів, в якій старшинами будуть самі світські люди а духовенство буде в ній повнити ролю інструкторів і звязкових старшин між єпархією, що держить найвисший провід і булавами підчинених, боєвих груп.

Зі сказаного виходить, що Католицька Акція буде обнимати різні степені, висші і нижші. Найвисшим авторитетним органом на території дієцезії буде дієцезальна управа Католицької Акції. Її покличе до життя Єпископ-Ординарій, який заразом затвердить правильник, на основі котрого вона буде розвивати свою діяльність. Річчу дієцезальної управи буде створити низші степені отже парохіяльні органи евентуально також деканальні як це має місце прим. в краківській дієцезії. Взаїмовідношення тих степенів і їх обсяг діяння означить правильник. З практичного боку пожадана річ, щоби поодинокі дієцезальні управи К. Акції утворили висші організаційні степені залежно від обставин: областні, провінціональні, краєві. В той спосіб Католицька Акція буде на вні репрезентувати поважну силу, запевнить собі більший вплив в усіх царинах громадського життя, лекше осягне намічені цілі. Висші організаційні степені К. Акції не будуть в нічим обмежувати власти єпископа в його єпархії, бо краєва чи провінціональна центральна не буде нічого приказувати дієцезальній управі ані підчиненим їй органам і взагалі не буде органом зверхним тільки обеднуючим, дорадчим, влекшуючим працю дієцезальній управі, яка остане на далі одинокою начальною владою для всіх організацій і справ Католицької Акції на терені своєї дієцезії.

Побіч організацій підпорядкованих Католицькій Акції можуть собі існувати й інші католицькі організації та установи їй непідчинені, з якими однак Католицька Акція обов'язана по змозі піддержувати дружні зносини а навіть тут і там підпирати їхню діяльність. Ці організації хоч з Церквою незлучені можуть однак принести багато хісна католицькій справі, о скільки лиш органи Католицької Акції зуміють запевнити собі на них благодійний вплив. Такт і виrozumілість з бігом часу притягнуть і їх під спільний дах. Пій Х. в енцикл. „*Il fermo proposito*“ пише: »Католицька Акція вимагає якнайревнійшої і найбільш витревалой праці всіх зєдинених католиків. Та воно не виключає, що треба теж попирати і розвивати інші організації, які рівнож в ріжний спосіб працюють для добра суспільности і народу і стремлять до нового розквіту християнської цивілізації... Якщо ціль є похвальна, о скільки точно зберігається християнські засади а примінювані засоби є добрі, то належить їх похваляти і попирати«.

Годиться піднести тут ще деякі важні ціхи Католицької Акції в першу чергу єї аполітичність. Підчеркує це Св. Отець при всякій нагоді називаючи її виразно релігійною, духовною, надприродною у протиставленні до всякої політичної, земської і матеріяльної акції, зазначуючи одночасно, що »на випадок коли політичні справи в якийнебудь спосіб доторкалиби релігії або моральности, булоб завданням Католицької Акції ужиги свого впливу і сили так, щоби всі католики однозгідно понад партійні інтереси мали на оці одиноко добро Церкви і душ та до тої ціли стреміли«. (в листі до Кард. Сегура). А до католицьких студентів сказав Св. Отець дня 9. вересня 1924.: »Коли політика пілходить до вівтара, тоді Релігія, Церква і Папа, який їх репрезентує, мають не лиш право але також обов'язок давати вказівки і доручення, а католицькі душі мають право о них допоминатися і їх виконувати...« — Вільно католикам мішатися у політичні справи, вільно їм гуртуватися у політичних партіях очевидно таких, яких програма і діяльність є в згоді з правами Бога і Церкви але все те має відбуватися поза організаційним життям і працями Католицької Акції, яка не сміє під ніякою умовою встрявати у вир партійно-політичних борб ані стояти на услугах

ніяких, хочби навіть складених зі самих католиків з католицькими програмами і назвами політичних партій.

Інтегральною частиною праць Кат. Акції, одним із ближших її завдань а разом могутнім середником до осягнення найвисшої її цілі себто обнови католицького життя в родині і суспільности є розвій здорової і пожиточної суспільної діяльности. Харитативна праця належить до завдань Церкви з волі Спасителя від перших днів її народин. »В Церкві — каже Кард. Бертрам у творі „Im Geiste und Dienste der Katholischen Aktion“ — є Христос через усі століття милосерним самарянином, який знижується до терплячого нужду людства, в убогім пізнає брата ба навіть самого заступника Христа і через допомогу в до-часній біді глядає дороги, щоби ратувати його з найтяжшою бо душевної нужди. Починаючи від вибору діяконів, тих перших опікунів убогих аж до обнимаючої цілі краї діяльности харитативних орденів і установ, створив Христовий Дух, який вічно живе в материному серці Церкви, найкрасні діла любови ближнього«. Тойже Кардинал називає харитативну працю ангелом Католицької Акції.

Д. б.

ПЕРЕМИСЬКІ

ЕПАРХІЯЛЬНІ

ВІДОМОСТІ

Ч. 8007/30. — В справі ведення парохіяльних хронік.

Парохіяльна хроніка має велике значіння не лиш для церковного історика але для кожного священика, який перенимає душпастирські обовязки у новому незнаному середовищі. З більшою плянововістю і певнішим успіхом поведе він працю над вірними, коли пізнає їхні чесноти і пороки, розвідає, яким духом жили предки його теперішних парохіян, якими методами послугувалися його попередники в душпастирстві, які перепони стрічали у своїй праці, що занедбали і т. д.; а все те знайде він у доцільно веденій парохіяльній хроніці.

Сміло можна сказати, що парохіяльна хроніка — літопис це побіч метрикальних книг найважніша книга в канцелярії пароха.

У деяких парохіях здавна існують подібні літописі а декотрі Отці з власного почину реєструють пильно важніші події з релігійного і громадського життя повіреної їм пастви. Річ се гідна похвали і признання. На жаль більша часть наших парохій не посідає власних літописів.

З уваги на висше сказане Епп. Ординаріят заряджує, щоби відтепер на будуче була в кожній парохії правильно ведена парохіяльна хроніка.

В тій цілі ОО. Душпастирі постараються о грубші твердо оправлені записники, в яких належить нотувати

в хронологічному порядку важніші події з життя парохії. Дати винні бути точні, таксамо імена. Факти належить представляти вірно, відріжнюючи те, що певне, від здогаду.

Де такі хроніки ведуться з давніших часів, належить їх упорядкувати, ев. опрарити і переховувати старанно в парохіяльній канцелярії.

При закладанні хроніки належить до неї наперед вписати важніші дати з минулого на основі чито устного передання чи історичних грамот.

Впис робить парох згл. його заступник в уряді, з правила бодай один раз на тиждень.

Реєструвати належить усе, що стоїть в якійнебудь звязи з церквою і дає образ відношення парохіян до церкви і до пароха, розвою згл. занепаду релігійного духа, життя у церковних брацтвах, діяльності ворожих Церкві груп, сект, партій, преси і т. д.

Празник Благовіщення 7. квітня 1931. р. треба вважати днем, у котрий кожний парохіяльний уряд має бути в посіданні доцільно провадженої парохіяльної хроніки.

ОО. Декани обовязані при нагоді візитації переглянути рівнож парохіяльні хроніки, і зазначити це в звіті, о скільки дотичний душпастир солідно виконує доручення своєї влади.

Ч. 1153. — Розпорядок щодо основання богослужебних фондаций.

Еписк. Ординаріят заряджує отсим:

1. Зложені до рук Всеч. ОО. Душпастирів капітали на богослужебні фондаций належить найдалше до 14 днів предложити Еписк. Консисторії враз з донесенням хто, котрого дня і яку квоту зложив на богослужебну фондацию, чийого імени, при якій церкві, на якого рода богослуження, котрого дня має бути відправа, та чи о. парох іменем власним і своїх в уряді наслідників приймає — і з просьбою о зарядження введення богослужебної фондаций в життя.

2. Зложений фондацийний капітал не може навіть на короткий час служити для довільної розпорядимости ні душпастиря, ні иншої якої чито фізичної чи правної особи але є предметом підлягаючим зарядові і надзору в Еписк. Ординаріату.

3. Тимчасове уживання такого капіталу на приватні цілі як певну реставрацію чи потреби хотяби церкви в дорозі позички, переховування в скарбоні церковній, наміщування в місцевих кооперативах чи близьких щадницях т. п. строго боронюється під особистою відповідальністю.

4. Якщо в котрійсь парохії є фундаційні капітали без законного уконституування фундації, належить негайно предложити о тім совісний звіт з прошенням о відповідне зарядження.

Всі акти відносячіся до богослужебних фундацій а то урядові кореспонденції, акти фундаційні, цінні ефекти, записники відправи фундаційних богослужень належить утримувати в однім конволюті для евіденції і провірення при канонічних візитаціях.

Ч. 1145. — Обовязок священника сторожити цілости релігійного виховання в школі.

Роля священника в школі не обмежується до самого уділювання науки релігії але обнимає все, що стоїть у якійнебудь лучности з релігійним вихованням дівтори нпр. справа молитов на лекціях, христ. поздоровлення і т. п.

Священик повинен пильно глядіти на те, які впливи ділають на дівтору, відки грозить небезпека для релігійного виховання, яке становиско до справи релігійного виховання займають ріжнородні світські чинники. На випадок колиб на шкільнім терені виринули які труднощі згл. перешкоди для хосенної діяльности священника, повинен він по змозі сам усунути лихо, а якщо його заходи не віднеслиби успіху, справу негайно передати Орд. Відпоручникови до Ради шк. повітової (Деканови) згл. Еп. Ординаріатови.

Пригадується, що священник є не лиш учителем релігії і одним з виховників але з титулу свого високого післанництва сторожем цілости релігійно-морального виховання в даній школі та що як такий обовязаний він звідомляти своїх духовних зверхників про всякі, сталі чи хвилеві недомагання і перепони у виховно-релігійній праці в школі.

Свідомий тяжкої відповідальности перед Богом за вічне щастє повірених собі молодих душ, не може священник під ніякою умовою грати ролю стороннього глядача і мовчати там, де релігійне добро дівтори терпить шкоду.

Ч. 1722/223. — В справі завідування церковним і приходським майном.

З покликом на тутешній розпорядок ч. 5035 напечатаний в Епарх. Відомостях з р. 1926 ч. IV. в справі завідування церковним і приходським майном, Еписк. Ординаріят звертає увагу Всеч. о. Душпастирям на II. уступ цього розпорядку і на давніші в цій справі свої розпорядки та поновно заряджує, щоби капітали церковних скарбон і інші фонди придбані з добровільних жертв чи з продажі ґрунтів як також конкуренційні датки на будову згл. реставрацію церкви або приходських будинків льокували корисно і безпечно перш за все через закупно вартісних і доцільних предметів евентуально наміщали ці капітали на щадничі книжочки в установах, котрі дають запоруку, що повірене їм майно через невміле чи ризиковне ним урудування не пропаде.

Еписк. Ординаріят заборонює Всеч. о. Душпастирям переховувати більші капітали у себе чи у інших приватних осіб, заборонює також уділювати з цих капіталів яких небудь хочби і забезпечених позичок приватним особам чи установам а поручає перед наміщенням капіталу на вкладкову книжочку в якійсь фінансовій установі прохати Еписк. Ординаріят о позволення на це зглядно пересилати ці капітали до канцелярії Еписк. Консисторії в ціли наміщення на щадничу книжочку.

Еписк. Ординаріят зобов'язує Всеч. о. Душпастирів точно і совісно до повисшого примінитися з цим, що за евент. втрати в повіреному їм майні через незаховання тутешніх розпорядків відповідатимуть своїм власним майном.

Всеч. о. Деканам поручається звертати в часі декан. візитації особливу увагу на завідування церковним і приходським майном в даній парохії і предклатати тут совісний звіт в цій справі.

Ч. 7152. — Квестіонар до шематизму і для потреб Католицької Акції.

З нинішнім числом Епархіяльних Відомостей розсилається всім парохіяльним Урядам квестіонарі в ціли зібрання дат до епархіяльного шематизму і для потреб Католицької Акції.

Завважається, що рубрики мають бути виповнені читким письмом і обніматися відповіді на всі питання. Усі дати і назви мають бути точні і вірні, подані на основі власних обчислень. Не вільно подавати дат зачерпнених зі старих шематизмів або з непевних світських жерел.

Вихідною датою для обчислень є день 1. квітня 1931. р. Щоби оминуть ошибок і неточностей, які впливають з поспіху, Епп. Ординаріят лишає оо. Душпастирям півтора місячний реченець на зібрання потрібних дат. Виповнені квестіонарі належить переслати Деканальним Урядам найдалше до кінця місяця квітня 1931.

Оо. Декани провірять точно кожний квестіонар з окрема, в сумнівних випадках зажадають вияснення від дотичних Отців а опісля заосмотривши кожний примірник власним підписом і печаткою деканальною, відошлють їх Епп. Ординаріятові найдалі до кінця місяця травня 1931. р.

О скільки які дати не далибися помістити у відповідних рубриках, належить їх подати окремо. Ходить головно про інформації для Кат. Акції, які повинні бути якнайбільше вичерпуючі.

Еписк. Ординаріят просить і упоминає в послідне, щоби ні один з оо. Душпастирів ні Деканів, не важився заподати яку дату неточно, або недбало. З самої природи річи провина сим разом булаби велика.

Х Р О Н І К А.

Іменовання.

Ч. 5632/30. о. Колтунюк Мирон, парох в Жукові — містодеканом чесанівським.

Ч. 1341. о. Шалаш Стефан, парох в Мисцовій — завідателем дуклянського деканату.

Канонічну інституцію одержали:

Ч. 1310. о. Кулинич Стефан — Вірко.

Ч. 1520. о. Качмар Стефан — Монастирець.

Завідательства одержали:

- Ч. 7093/30. о. Попіль Лев, парох в Хащові доїздж.
— Лімна.
Ч. 864. о. Горчицький Роман — Ліщини.
Ч. 966. о. Давидович Алексій — Граб.

Померли:

- о. Коропась Николай, завідатель в Кривім 4/II. 1931.
о. Балко Василь, парох в Трійці 18/II. 1931.
о. Філевич Алексардер, парох в Лучицях 20/II. 1931.
о. Левицький Лев, парох в Яворові 1/III 1931.
о. Петрик Володимир, парох в Бабині 2/III 1931.

Душі їх поручається молитвам Всеч. Духовенства.

З гр. каг. Еп. Консисторії.

Перемишль, дня 10. березня 1931.

о. *Микола Грицеляк*
канцлер.

† **ЙОСАФАТ**
Епп.

II. ЧАСТЬ.

о. ГОЛИНСЬКИЙ П.

Католицька Акція

(Продовження).

По словам Св. Вітця Пія XI. К. Акція є акцією суспільною і як така повинна обороняти християнський характер взаємовідношення зверхників і підчинених, працеводців і робітників і подбати, щоби в усіх організаціях, установах і суспільних угрупованнях плекано правдивий суспільний змісл і пошану для авторитету, оперту на християнським почуттю взаємної любови, вирозуміння, послуху і підчинення. Церква не запобігає ласки у богатих ані не дбає о признання серед мас. Вона заєдно осуджує так захланність і безоглядну погоню за мамоною у богачів як також несправедливі посягання робітників й усяку клясову ворожнечу, взиваючи одних і других до наладнання взаємовідносин на засадах любови і справедливости. Капіталістичний устрій нинішного часу, який виріс з ворожого Церкві лібералізму тріщить в основах. К. Акція не є заінтересована в тому, щоби його ратувати в цілости: єї старання повинні піти в напрямі, що його вказує Апостольська Столиця а саме практичної розвязки суспільного питання в дусі християнських засад. Кат. Акція стремить до обнови католицького життя в суспільности і тимсамим з природи річи мусить доложити всіх зусиль, щоби в царину економії, промислу і торгівлі впровадити засади християнської етики. В тій ціли повинна подбати о створення католицьких установ суспільної опіки, харитативних діл, католицьких професійних союзів і попірати існуючі того рода організації. Надівсе однак повинна вона заопікуватись робітничим станом і доказати, що справедлива розвязка т. зв. суспільного питання можлива єдино на шляху християнської любови, на засадах, висказаних великим Папою робітників Львом XIII. в енцикліці „*Regum novarum*“.

Насувається питання, чи не можнаби Католицьку Акцію оперти на Церковних Брацтвах і Марійських Дружинах. На се відповідаємо: ні! Причина в тому, що Цер-

ковні Брацтва мають свою окремішню форму, означену канонічним правом, спеціальні середники і цілі. Брацтво працює над внутрішнім досконаленням своїх членів, як середників уживає набоженства, молитви, св. Тайн, усім править тут священик, без котрого брацтво не існує, бо Церква дає йому існування, воно з Церквою тісно звязане і від неї всеціло залежне. Метою К. Акції є вийти на ширше поле, обняти всі ділянки життя, все обновляти в Христі. Підчас коли ціль брацтва кінчається на виробленню членів то Католицька Акція відси щойно починає свою працю. В ній християнська звершеність членів є передумовою праці, в брацтві є вона ціллю. Далі К. Акція уживає вправді надприродних орудників як молитви, св. Тайни, реколекції і їх ставить на першому місці але попри те користується наймодернішими середниками суспільної праці як реферати, преса, театр, література, конференції, зїзди, віча, маніфестації, протести і т. п. Завдання священика в Католицькій Акції зводиться до ролі дорадника і виховника сумлінь натомість усі діла ведуть світські люди самі. Організації Кат. Акції є ріжнородні, їхні цілі є станові, освітні, економічні і т. д. отже чисто світські а Кат. Акція глядить тільки на те, щоби в них зберігано католицькі засади і плекано католицький світогляд.

Рівнож не можна притягати Марійських Дружин до Католицької Акції, бо хоча передбачують вони у своїй програмі апостольську працю членів, то однак це апостоловання має характер не збірний як у К. Акції тільки індивідуальний. До того в Мар. Дружині священик має рішачий голос і без священика Марійська Дружина не існує таксамо як церковне брацтво.

Однак Католицька Акція числить на поміч брацтв і Марійських Дружин та вичікує від них дуже багато для себе. Вони мають дати перших діячів К. Акції на місцях і на будуче будуть першою школою, яка буде постачати новобранців для ріжного рода католицьких організацій. Тісамі люди будуть могли рівночасно працювати в брацтвах і організаціях Католицької Акції, в перших більше для себе і власного досконалення, в других для загального добра. З другої сторони Католицька Акція буде помагати церковним брацтвам і конгрегаціям радою і вказівками при заснованні брацької бібліотеки, при уладженню замкнених

реколекцій для членів брацтва і т. п. Життя і праця в церковнім брацтві це наче життя і праця в родині над собою і для себе, а праця в Кат. Акції це служба для других, це публична діяльність. Одна і друга є цінна і потрібна; не можна одної мішати з другою ані одну форсувати а другу занедбувати, бо з того вийшлаби шкода для обоїх. Не можна церковних брацтв ані Марійських Дружин організаційно притягати до Католицької Акції, бо вони затратилиб свій характер і пересталиби бути собою зі шкодою для Церкви.

Тереном праці Католицької Акції є родина і суспільність. В першу чергу родина, яка нині з усіх боків наражена на небезпеку повного розбиття. Зусилля ворогів Церкви спрямовані на ослаблення супружого звязку через відібрання йому характеру св. Тайни, облекшення розводів, зменшення прав родичів на виховання дітей і т. д. Католицька Акція має звернути увагу на життя християнських родин, боронити правного стану християнського подружжя, організувати, де треба, збірні протести, віддалювати від родини всякі небезпеки, облекшувати їй виховання дітей, даючи почин до творення захоронок, захистів, католицьких шкіл, діточих садків, інтернатів і т. п., та спомагаючи працю подібного рода катол. установ. В тісній лучности з родиною стоїть справа шкільного і позашкільного виховання молоді. Це одна з важніших ділянок праці Кат. Акції, якій Св. Отець Пій XI. присвятив окрему енцикліку. В ній означив він ясно становиско Церкви, ролю і завдання родичів в тім преважнім ділі вказуючи рівночасно напрямні для праць К. Акції. Єї обовязком є подбати, щоби молодь мала забезпечену науку релігії в школі та відповідне релігійне виховання, освідомити католицький загал в конечности і суті релігійного виховання, в правах родичів у шкільних ділах, попірати чисто католицькі школи і виховні інституції, католицькі організації шкільної молоді і видавництва, паралізувати вплив безбожної літератури й преси як також звернути увагу на те, щоби молодь після виходу школи оставала надалі під благодатним впливом католицьких виховних установ та гуртувалася в католицьких організаціях.

Розлоге поле діяльності жде Католицьку Акцію в парохії. Оборона католицьких прав і засад, поборювання

шкідливого впливу ворожих організацій, літератури і часописів, творення і підпирання католицьких установ, ширення католицької преси і книжки, закладання катол. бібліотек а вкінці харитативна акція, остання як середник і вицвіт дійсної обнови католицького життя — це згрубша вичислені безпосередні завдання Католицької Акції в парохії. Буде її творити невеличкий гурток ідейних і свідомих одиниць, дібраних на основі затвердженого єпископом правильника, між ними священик. Їх діло мати на оці все, що робиться в парохії, все знати, в усім орієнтуватися, вміти вчас розумно протиділати всяким лихим впливам. Головна їх увага буде звертатися на католицькі організації і їхню діяльність, кольпортажу католицької преси і на те, щоби парохіяни не ходили одинцем а якнайбільше гуртувалися в католицьких організаціях. Доцільність акції вимагає, щоби члени парохіяльного органу К. Акції, маючи зрештою свободну руку у своїх ділах, позіставали в тісній лучности і залежности від своєї зверхної влади, диєцезальної управи К. Акції.

Диєцезальна управа К. А. буде координувати працю підчинених собі органів, давати доручення та інструкції, звертати увагу на небезпеки, організувати спільні виступи у важних справах, зізди, маніфестації, буде служити інформаціями і радою в справі оснóвування католицьких установ, уряджувати курси, реферати і замкнені реколекції, дбати про розвій католицьких видавництв і преси і т. п.

У висліді дотепер сказаното Католицька Акція представляється нам рівночасно як рух, апостольство і організація. Усі три моменти треба нам рівночасно мати на оці, якщо бажаємо засвоїти собі ясне поняття про суть і завдання Католицької Акції.

К. Акція це рух, бо вона розбуджує серед католиків духа активности, велить їм ставати в обороні християнських прав і засад, гуртуватися, брати участь у публичнім життю, працювати над собою і другими, де треба протестувати, маніфестувати, заявляти, писати і т. п.

К. Акція це апостольство, бо зорганізовані католики працюють на основі місії й уповажнення найвищого авторитету Єпархії в тісній лучности і залежности від неї для добра Церкви наче місіонарі-апостоли.

К. Акція це організація в повнім значінню того слова. Це організація вишого типу, яка працює на модерний лад, методами і засобами новочасних організацій. Чи візьмемо дієцезальну, чи парохіяльну К. Акцію, кожда з них є організацією одиниць згуртованих і працюючих на основі статута.

Для яснійшого зобразовання справи організації Католицької Акції хочу вказати на практику в деяких краях, де вона увійшла в життя, а саме в Італії, Німеччині і Польщі. В початковій стадії всюди іде праця на верхах, твориться централі, укладається статут, намічується плян праці. В Італії робиться заходи біля створення центральних органів об'єднуючих католицькі організації і установи; на низах зроблено там покищо небогато, парохіяльних органів К. Акції ще дуже мало, їх полишається на кінець. Зноваж у Німеччині, де організаційне життя католиків стоїть дуже високо і є сильно зріжничковане організаційна праця Кат. Акції поступає майже рівночасно в горі і на низах, бо ходить тут не про творення нових організацій ані централі тільки о зведення їх під один спільний дах, узгіднення їх діяльності і підчинення одноцілому прововоду. Відси назва К. Акції вишого степеня *Arbeitsgemeinschaft*.

В Польщі утворенно з рамени єпископату окрему комісію для справ К. А., в якій склад увійшли: Й. Ем. Кардинал-Примас Гльонд, Й. Ем. Кардинал Каковський, Й. Е. Митрополит Шептицький і Й. Е. А. Єпископ Сапега. Після довгих читань між німецькими і італійськими взорами комісія затвердила остаточно „Конституційний Статут Католицької Акції в Польщі“, якого переклад випечатаний в XII числі Єпарх. Відомостей з 1930 р. в рубриці: „З католицького Світа“. Статут передбачує три головні організаційні степені К. А.: Краєвий, дієцезальний і парохіяльний. Краєва централія під назвою „Начальний Інститут Католицької Акції“ з осідком у Познані має характер органу обсервуючого, дорадчого, облекшуючого працю дієцезальним централіям Кат. Акції, не є одначе ніякою законодавною ні приказуючою владою супроти останніх. В рамках цього загального статута єпископи поодиноких дієцезій видадуть правильники для своїх дієцезальних централій, які одначе мусять бути узгіднені з директивами Комісії Єпископату для справ К. Акції. Усі діла звязані з К. А. на території

диєцезії мають бути залежні в цілості від Єпископа-Ординарія. В поодиноких диєцезіях покликано до життя диєцезальні центральні органи, які вже розпочали працю.

Як буде виглядати Католицька Акція у нас?

Відповідь на це питання залежить від авторитативного рішення наших Преосвящених Ординаріїв, які покличуть до існування диєцезальні органи К. А. на території своїх епархій, затвердять статuti і вкажуть напрямні праці. Покищо можемо хіба або дуже загально говорити на цю тему або пускати на комбінації. Я хочу спробувати одного і другого.

Так організація Кат. Акції як і спосіб її праці на нашому ґрунті мусять держатися в границях означених Апостольським Престолом і тимсамим не будуть у загальних зарисах відбігати від Кат. Акції у других народів. Зате її близька ціль, методи і засоби праці ба навіть організаційна будова в подрібностях будуть виглядати инакше. За тим промовляють дуже важні рації і воно зрештою виходить як конечне зі самого призначення К. Акції, її природи і ясних висказів Св. Отця. Крім небезпек, з якими бореться Церква всюди є у нас свої питомі як матеріальна нужда населення, сильний національно-політичний антагонізм, обрядове ренегатство, насильно форсований схизматичський рух, незгода в самім католицьким таборі навіть серед духовенства на тлі обрядовщини, брак свідомої католицької інтелігенції та сильних католицьких організацій а вкінці те що найважніше, незвичайно важні зовнішні умовини, які не мають собі подібних в ніяким католицьким народі, а серед яких приходиться жити і працювати загалом українців католиків не виключаючи навіть священників. Католицька Акція буде мусіла узглядниги усі ті труднощі, якщо схоче, щоби її діяльність могла числити на успіх, а з цього вийде своерідна організаційна структура, окремі пляни і середники в праці.

Весь тягар праці буде в початках спочивати на духовенстві. Священники будуть мусіли передовсім скріпити працю у церковних брацтвах, щоби виховати свідомих мірян-апостолів а опісяя з їх поміччу творити католицькі організації на місцях. Ради і вказівки подасть диєцезальна

управа К. Акції, яка в свою чергу подбає о приспособлення інтелігентних сил, о злуку організацій в союзи, о катол. лектуру а передовсім пресу. Диецезальна централія буде рівнож з початку послугуватись самими священиками так-довго, поки на зміну не прийдуть свідомі і вироблені католицькі міряни. Та се не скоро наступить.

Перше всього треба буде забратись до спопуляризованя ідей Католицької Акції серед священиків і вірних та поглиблення католицької свідомости серед широких мас і в той спосіб підготовити ґрунт до дальшої праці. Тут виходить як необхідна річ католицька література і преса. Обовязком священика є приступити чим скорше до основаня брацької чи парохіяльної бібліотеки та зорганізувати кольпортажу преси. Без своєї літератури і преси К. Акція не піде ні кроком вперед. Існуючу католицьку пресу мується розбудувати і поширити в найдальші закутини краю а надто постаратись створити диецезальний тижневник у кожній епархії, так як це має місце у западних диецезіях. Преса підготує ґрунт для створення організації і для розвою їхньої праці на місцях. Створення диецезального тижневника і розбудови існуючої катол. преси вважаю найпершим і найбільш актуальним завданням нашої К. Акції.

Організаційну будову Католицької Акції у нас представляю собі менше більше так: Наші Преосвященні Владики після взаімного порозуміння на спільній конференції покличуть до життя провівіціональну установу К. А. скажім під назвою „Обласна Рада для справ Католицької Акції гр.-кат. Галицької церковної Провінції“. В склад Ради делегують Ординарії по двох делегатів а надто увійде туди один представник Чина ОО. Василян. Рада опрацює статут одноцілий для всіх трох диецезій і предложить його до затвердження Епископатови та намітить згрубша плян праці. Опісля Епископи офіційальним актом покличуть до життя диецезальні централі К. А. прим. під назвою »Диецезальний Інститут Католицької Акції в Перемишлі«, проголосять затвердений спільний статут а надто видадуть кожний для своєї диецезії інструкцію, як переводити в життя поодинокі точки статута, від чого зачинати і т. п. Диецезальний Інститут буде вести працю за поседництвом бюро, яке буде мати начальника, помічника, референтів залежно від рішень статута згл. Епископа. Обласна Рада не буде

у відношенні до дієцезального Інституту органом зверхним ані контрольним тіяьки дорадчим і узгіднюючим працю з другими дієцезальними Інститутами. Вона буде давати інформації, ради і помічення з обсервації, дбати про потрібну літературу, пресу і летючки, про реколекційні доми і духовних провідників, організувати курси, спільні зїзди, наради, віча, протести, маніфестації тощо. В повнім складі буде воиа збиратись кілька разів до року після потреби а біжучі справи буде залагоджувати при помочі сталого бюра.

Тяжкі завдання ждуть Католицьку Акцію у нас, великі перепони буде вона стрічати на шляху реалізованя ідеї організованого світського апостоляту. Серед того дається діймаючо відчувати брак відповідних робітників для жатви і засоби більше як скромні. Не великих успіхів ворожитиб такому ділу, якщо воно булоб людське. Та се будівля Божа і будуючий Бог. А Божа Премудрість уміє скромними засобами осягати великі ціли всупереч людським міркуванням. Тому вірю непохитно, що поклик Христових Намісників знайде сильний відгомін серед загалу наших вірних та що Католицька Акція буде з великим успіхом розвивати свою діяльність біля обнови католицького життя в наших родинах і нашій суспільности.

о. СЕВ. САПРУН.

За піднесення церковного співу.

Мої статті із сеї матерії, поміщені у Епарх. Відомостях у минулому році, — мали характер більше теоретичний. Сьогодні бажавби я освітлити практичну сторону справи, с. є. поставити конкретний проект як підійти до справи, щоби єї наладати.

Для звеличення Свогого Творця і Його Храму віддав чоловік свої найвисші вартости, які мав і має до диспозиції — найвисші еманції його духа — красну штуку як: поезію, малярство, різьбарство і музику. У сих ділянках

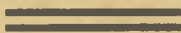
зробив чоловік много а навіть дуже много: повстали твори поезії і музики, повстали різні будівельні стилі, і т. д. Із сих мистецтв — музика треває в часі — отже є найменше доступна. Інші ділянки мистецтва — тревають стало в просторі — і якраз через се суть лекші до консервації хочби навіть через саму спроможність точного наслідування (треває в просторі!).

Св. Церква витворила свої питомо-церковні форми у ділянці музичного мистецтва. Вони в своїх основах різняються від аналогічних світських форм. — Але так як світська музика має своїх знатоків — які бережать чистоти єї форми, — єї розвою, — так треба конечно і у церк. музиці мати таких знатоків. Від сього мабуть треба розпочинати. Ніде правди діти що ми таких знатоків чи там фахівців у ділянці церковно-музичного мистецтва не маємо. Інша справа що і у много інших справах їх не маємо, — але суть се звичайно справи, якими можна керувати або при помочі сил із кругів не конче духовних, або які з природи своєї вже лекші суть до збереження — перед деправацією (от. пр. будівництво). Неуцтво у справах церковного співу дійшло у нас до тої міри, що про ці справи нема прямо з ким говорити. Західно-європейська світська теорія — висунула зовсім із нашого мистецького життя нашу церковну музику — і «залишила» для неї скромне місце (хоч властиве — але у найкрасшій вже формі!) — у дяківським крилосі. А дяки, ніким не ведені по своєму розумінню — «культивують» — його, і передають от рода в род. Натомість не мають наші «гласи» місця ані у школі, (всякого типу) — ані у дома. Для нашого інтелігента церковні напіви — се terra incognita, — а Ви навіть стрінетеся із сеї сторони при розмові на сю тему — з деяким відтінком іронії.

Колиби хтось думав, що інакше стоїть ця справа у духовних кругах, цей буде в основі помилятися. Чеські і німецькі дірігенти, які 100 літ тому розпочали своєю працею побідний похід концертного і псевдоконцертного стилю на наші хори по церквах — довели до сього, що еще до нині кождей священик мріє про се, щоби якийсь «хор» — під якимсь «кваліфікованим» диригентом заспівав у його Церкві — Dürnera «Алилуя» — або яке інше в тім роді («козацьке»). Натомість нікому і на думку не

приходить се, щоби пр. його дяк, або сам, впровадив правдивий антифоний спів у себе, на два крилоси, вибравши до сього із сільського народа невеликий крилосний хор, — який би рівно, поправно, зрозуміло відспівав чи то »Господи возвах« — чи »Світе тихий«, чи хочби антифони на Службі Божій, або прокімени.

(Дальше буде).

ПЕРЕМИСЬКІ

ЕПАРХІЯЛЬНІ

ВІДОМОСТІ

ЙОСАФАТ КОЦИЛОВСЬКИЙ

БОЖОЮ МИЛОСТЮ І БЛАГОСЛОВЕННЯМ СВ. АПОСТОЛЬСЬКОГО ПРЕСТОЛА

ЕПИСКОП

ПЕРЕМИСЬКИЙ, СЯМБІРСЬКИЙ І СЯНІЦЬКИЙ
ВСЕЧЕСНОМУ ДУХОВЕНСТВУ І ВІРНИМ ЕПАРХІЇ
МИР В ГОСПОДІ І АРХІЄРЕЙСЬКЕ ВЛАГОСЛОВЕННЯ!

Хоч ви, дорогі мої в Христі, розвеселяли вже нині свою жерковцю а ще більше свої душі співом: «Христос воскрес» і тішилися вже підчас Утрені воскресної і по ній з побіди Ісуса Христа над смертю, я, бажаючи вам, щоби ся празнична радість Христового Воскресення полишилася у вас тревалою, хочу попросити вас, щоби ви вернулися зі мною, хоч ще на малу хвилинку на гору Голгофту, на те місце, де довершилося спасення людського роду.

Коли Христове мертве тіло знято вже з хреста і його зложено до гробу, всі ті товпи народу, що були там на горі, зачали поволи вертати до своїх хат. О чім вони між собою тоді говорили? О однім: о Христовій справі; о Христовім життю, о Христових працях, о особі Христа, о його науці, о його чудах. А який суд видавали сі люди о тій справі Христовій? Всі, майже без виімку, бо навіть і самі Апостоли, що втікли від Ісуса Христа перед його смертю,

говорили, що тепер, по смерті Христа, ціла справа Христова безповоротно пропала, що цьому Христовому ділу, яке Христос зачав був впроваджувати між людьми, тепер вже прийшов кінець. Говорив Христос — так казали — о якійсь своїй Церкві, що її заложить, говорив о Божім царстві, в котрім люди у взаємній любові будуть прославляти Бога і будуть працювати над спасенням власних душ, а тимчасом його замордувано, він помер, отже зі смертю його всьо пропало.

Так говорили про Ісуса Христа навіть ті що його знали й любили. А ті що його ненавиділи, раділи з того що з Христом вже раз скінчено. Всюди розповідали неправдиві річи, якто він людей ошукував, як їх бунтував проти церковної влади і проти влади світської, що всюди ширив замішання бо голосив якусь нову науку, обіцявав людям якісь річи котрих самі люди нерозуміли, отже добре сталося, що того небезпечного бунтівника вже раз спря- тано і людей від нього увільнено.

Всі говорили так, бо були того пересвідчення, що зі смертю всьо кінчиться. Такийто був тоді занепад віри, що навіть віруючі Жиди не інакше про смерть судили, як погани. І ддятого уважано тоді загально на світі смерть за найбільше нещастя чоловіка.

Але у тім власне всі помилялися, бо Ісус Христос що був і є чоловіком, рівночасно був і є Богом! А перед Богом смерть може мати таке саме значіння як життя. *Єдинъ день предъ Гдѣмъ ѣкв тѣсаща лѣтъ ѣ тѣсаща лѣтъ ѣкв день єдинъ.*¹⁾ Бог, як хоче, може уживати смерти як середника для осягнення своїх цілей таксамо добре, як життя. І такою власне є Христова смерть. Смерть Христа була у плянах Божих лишень середником до осягнення якраз тої ціли, для якої Христос прийшов на землю а іменно, для оснування тут на землі Божого царства, це є Христової Церкви, котра по віки вічні дбатиме про славу Бога й спасення людських душ. Посеред найстрашніших мук на хресті розпятий Христос вислужив своїй Церкві всі їй потрібні ласки і в сей спосіб своєю смертю її збудував.

А щоби кождий, хто до цієї Церкви належати буде, не міг сумніватися, що се Божа Церква, що Христос, єї Основник є Богом, він зробив чудо над чудами і воскрес

¹⁾ II. Петр. 3, 8.

з гробу, смёртiю смёрть попра́вх! Христос воскрес із мертвих для нас, щоби ми мали наглядний доказ його Божества і вірили в нього, тому як Бог всемогучий, як Пан неба й землі, що має всю власть над вселенною, побідив смерть і доказав, що вона від нього залежить! Гдѣ ти, смёрте, жало? гдѣ ти, аде, повѣда?¹) А вкінці Христос воскрес із мертвих, щоби зробити смерть нешкідливою для нас; він взяв її тому в полон: пѣкнѣх єсть пѣкнѣх,²) щоби й ми, що маємо такий страх перед смертю, через віру в Христа, смерти не боялися, бо вона не є кінцем нашого життя: вѣрѣмъ въ мѣ, ѿматъ живѣтъ вѣчнѣи³), — і що й ми, подібно як Христос Господь, воскреснемо по смерті до лучшего й щасливішого життя!

Воскресення Ісуса Христа, це головна подія не лишень в життю Христа Спасителя, але в історії всесвіта. Нехайби Ісус Христос був не воскрес з мертвих, всі його пророцтва булиби неправдивими, вся наука Христова не малаби доказу правди, Христова Церква не малаби Божої основи, а ми не малиби всіх тих скарбів небесних, з котрих тепер через Христову Церкву користати можемо.

Розуміли се добре св. Апостоли і так нас о тім навчають, що якби не Воскресення Христове — кажуть — пустою річю булоби проповідання слова Божого й пустою, це є ніякою, булаби наша віра. *ѿще же Хртѣсъ не воста, тѣѣ ѿгѣо проповѣданіѣ нашѣ, тѣѣ же ѿ вѣра вѣша⁴)*

Тому, дорогі в Христі, коли хочемо щоби наша радість в нинішнім празнику Христового Воскресення була правдива й повна, мусимо кріпити рівночасно нашу віру в Христа нашого Бога, котрий колись по нашій смерті своєю всемогучою силою воздвигне і нас з гробів, і як ми тут на землі жити будемо праведно по його заповідям і по його святій волі, зробить нас учасниками свого небесного життя й щастя у вічності.

Кобито там у вічності, в тім небеснім щастю, нікого з нас не бракло! Кобито всі ми розуміли добре нині як важною річю є старатися тут на землі усильно о се, щоби ми з року на рік, з місяця на місяць, з дня на день росли все і кріпшали в вірі в Ісуса Христа нашого Бога, та через наші діла пливучі з тої сильної віри збирали в нашому

¹) I. Кор. 15, 55. — ²) Єф. 4, 8. — ³) Йоа. 6, 47. — ⁴) I. Кор. 15, 14.

життю все більші і більші заслуги на наше вічне життя в небі!

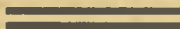
Нехай воскреслий Христос подасть вам, дорогі мої Епархіяни, се розуміння нашого цього важного обов'язку, вже як за поруки й завдатку нашого вічного воскресення. Нехай у сегорічнім празнику Христового Воскресення подасть вам правдиву радість з Христового щастя та нехай заховає її як найдовше у вашім серцю, щоби журби й противности та прикрости теперішнього життя не змогли її вам скоро вирвати. Прийміть ті мої желання „Веселих і щасливих свят“ також і для всіх членів ваших родин і передайте їм їх, коли будете з ними ділитися свяченим яйцем.

З цими святочними желаннями для всіх, прийміть також і мою щиру подяку — у першій мірі Ви Всечеснійші Отці, і всі ви, дорогі в Христі браття, за молитви, яким завдячую знова виряткування мене від смерти в недузї, котру милосерний Господь зволив ласкаво зіслати на мене перед півтора місяцем. Чую се, що я, через сю Вашу поміч дану мені, став Вашим довжником. Прошу Бога щоби ще дозволив мені ласкаво молитвою й працею над моїми вірними в епархії, сплатити тут на землі совершенно цей затягнений мій довг.

Благодать Господа нашого Ісуса Христа, любов Бога Вітця і всі дари св. Духа, нехай будуть зі всіми вами. Амін. Христос воскрес!

Дано в Перемишлі, в п'яту неділю Великого Посту, 1931 р.

† ЙОСАФАТ Епп.

Ч. 2219. — В справі святочних желань.

Поручається Всеч. ОО. Душпастирям відчитати вірним в матерних і дочерних церквах повисший лист і желання в Празник Христового Воскресення так, щоби він всюда в парохії був відчитаний.

Похвальним буде рівнож, як Всеч. Отці підчас відчитування повисшого листа, в місцях, в котрих будуть уважати це за вказане, долучать свої — наперед приготовані — основнійші пояснення, щоби в цей спосіб подати вірним, як мога найприступнійше, повнійше розуміння тайни Христового Воскресення. — † ЙОСАФАТ Епп.

Ч. 2220. — В справі 40. літньої річниці появи папської енцикліки „*Regum novarum*“.

Радісну річницю приходить ся нмм обходити в тім році. В маю цего року минає 40 літ від видання славної енцикліки Льва XIII. о робітничій квестії. Дня 15. має 1891 р. промовив сильним, могучим голосом св. Отець Лев XIII. і то в обороні найнижшого, робітничого, т. з. пролетарського стану. Обнимаючи своїм бистрим оком цілий світ, бачив Лев XIII., що положення робітничої кляси не всегда і не всюди відповідає вимогам святої справедливости; видів, шо нераз діється велика кривда зі сторони несовісних та захланних працедавців. Проте постановив енергічно виступити в обороні покривдженого робітничого стану і то так, щоби Його голос потряс цілим світом і зворушив нечутку вже людську совість. Нікому не схлібляв. Всім пригадав, що єдиною дорогою, яка вирвалаби людськість з пропасти матеріальної та моральної нужди а запровадилаби до кращої будучности і всім запевнилаби мир та спокій, це справедливість та любов. Вправді так навчав вже і наш Боже-ственний Спаситель Ісус Христос. Але віки приголомшили Божий голос. Божі заповіді пішли в забуттє, в поневірку а навіть і в погорду. Кривда віднесла тріумф а крик болю й ненависти наповнив весь світ. І ось по довгих століттях вірний ученик Христовий папа Лев XIII. упімнувся о правду Христову, скартав зло та рівночасно й подав позитивні, конкретні середники для вратування zagrożеної людськості. Це учинив в безмертній енцикліці п. н. „*Regum novarum*“.

По 40. роках не вичерпався зміст тої енцикліки, она не стратила до нині своєї первісної свіжости. Енцикліка „*Regum novarum*“ заховала й сьогодні свою первісну вартість. Час, який уплинув від оголошення енцикліки, не ослабив ні єї сили ні єї актуальности. Можна навіть сміло сказати, що події, які по ній наступили, виразно потвердили слушні домагання Льва XIII. подані в тій енцикліці. Коли як коли, то передовсім сьогодні вона актуальна. Сьогоднішній світ можна вирвати з пропасти тільки переведенням в чин суспільних засад поданих в енцикліці „*Regum novarum*“. Бо нинішній світ вже опинився над великою пропастью, нинішньому світові грозить неминуча й необчислима в своїх наслідках катастрофа. І тому днесь даються чути грімкі голоси, між ними також найвисших церковних достойників, які на взір старозавітних пророків взивають світ до опам'ятання та розв'язки суспільного питання. А це, сьогодні так пекуче питання можна влучно розв'язати опираючись тільки на основах, які поклав Лев XIII. в своїй славнозвісній енцикліці.

Тому цілком слушно приготовляється вже цілий католицький світ до гідного відсвяткування тої геніяльної енцикліки. В маю ц. р. вирушать з усіх усюдів катол. світа численні робітничі паломництва до Риму, щоби віддати честь й поклін тлінним останкам того намісника Христового, котрий так сміло станув в обороні прав і людської гідности найнижшого, робітничого стану. Той 40-літний ювілей не повинен перейти без сліду і серед нашого народу. Обовязком душпастирів буде ознайомитися з ідеями виложеними в тій енцикліці таї ті ідеї поширити між найширші верстви народу в цілі переведення їх в діло.

Щоби лучше порозуміти значінне робітничої енцикліки, того дорогого й правдивого скарбу церкви, треба бодай по часті пізнати то тло, на якому та енцикліка зродилась. В новіших часах (XIX стол.) станули проти себе до завзятої боротьби два ворожі суспільні напрями: економічний лібералізм та соціалізм. Економічний лібералізм домагався у всіх ділянках людського життя взагалі а в господарстві з окрема пілковитої, ніким й нічим неограниченої свободи. Ізза тої ні Божим ні природним законом неограниченої свободи допровадив лібералізм до нагромодження цілого капігалу в руки не многих осібняків. Весь ка-

пігал, гроші й важніші продукти опинилися в руках не многих одиниць. Економ. лібералізм довів до поділу людськості на дві, собі цілком нерівні, кляси: числом немногих богачів-капіталістів та безчисленних бідняків робучих мас. Лібералізм зродив капіталізм. Історія капіталізму, це історія лібералізму. А знов капіталізм допровадив до страшної матеріальної та ще страшнішої моральної нужди; до перемоги капіталу над працею, зиску над людиною. Він запровадив панованне біржевиків над працюючим народом, панованне над цілим світом жидівства, бо в жидівських руках опинився якраз весь капітал. Для працюючих мас створив капіталізм цілковиту нужду, непевність, безробітте. Він створив дійсно пролетарський характер робучих сил. Тому й не дивота, що капіталізм викликав собі ворогів.

Як крайна реакція до капіталізму виступає новий суспільний напрям у формі соціалізму. Він найзавзятіший ворог капіталізму. В ціли усунення нужди й біди пролетаріату, в ціли усунення визиску праці капіталом, висунув соціалізм свої постуляти та начеркнув плян нового суспільного устрою. Та позитивної, дійсної наприви незavidної долі робітничого стану соціалізм, як це виразно ствердила історична дійсність, не приніс. Соціалізм втрутив пролетаріат в еше глибшу пропасть нужди. Він тільки проголосив нові, комуністичні та революційні кличі, суперечні з природним й Божим законом. Намагався підважити основи цілого суспільного ладу. Передовсім змагає соціалізм до того, щоби людям відобрати їх приватну власність, в існуванні якої добачують прихильники соціалізму корінь всього зла. До церкви й релігії відноситься соціалізм цілком ворожо та висуває на позір обоятний клич, що релігія, це річ цілком приватна. Поборює він й христ. родину та христ. подружже а на місце нерозривної звязи христ. подружжа висуває клич вільної любови. Тому, що соціалізм у своїх домаганнях виступив ворожо проти церкви, церков уважала за свій святий обовязок проти соціалізму зареагувати.

Як реакція проти соціалізму виступає християнський суспільний рух. Він бажає з одної сторони спаралізувати грізний й небезпечний вплив соціалізму, з другої сторони подати позитивну, конкретну програму здорового, опертого на християнських принципах, суспільного устрою. Виступають великі, дійсно Божого провидіння мужі, які по правді

стають в обороні працюючого люду. До них, хочби деяких тільки згадати, належить Єпископ з Майнцу, Вільгельм Еман. Кеттелер (1811—1877). Словом, пером а ще більше ділом стає в обороні робітничих мас. Отверто, ясно й рішучо вказує світови нові дороги, які моглиби поліпшити неслухну й незавидну долю робітників. Він якраз своєю працею на суспільному полі натхнув згадану робітничу енцикліку „*Regum novarum*“, а сам папа Лев XIII назвав його своїм «великим попередником». Кеттелер — це «єпископ робітників». Як Кеттелер енцикліку Льва XIII натхнув, так знов співпрацівником єї став кардинал Мермійо (*Mermillod* (1824—1892)). Він станув на чолі комісії, званої в історії христ.-суспільного руху «Фрибурська унія». Та комісія своєю семилітньою працею (1884—1891) випрацювала позитивну програму суспільної праці, яку Лев XIII. взяв за основу до своєї енцикліки „*Regum novarum*“. В усіх краях католицького світа, Франції, Англії, де працював з великим успіхом Менінг (*Manning* 1808—1892) і заслужив собі в історії на почесну назву «Кардинал робітників», Австрії, Італії та Америці, закипіла жива й сильна суспільна праця. Але серед католицького табору суспільних працівників не було єще певности, чи їхня праця на суспільному полі є згідна з духом та наукою церкви. Серед суспільної праці католиків бракувало чогось найважливішого, себто одобрення їх праці найвисшим авторітетом з Риму. Тому бракови зарадив великий Христовий намісник Лев XIII, який в історії суспільного руху носить почесну назву «Папа робітників». Видав він 15/V 1891 р. безсмертну енцикл. „*Regum novarum*“, яка стала великою картою (*Magna charta*) робітників.

Не місце тут докладно обговорювати засади виложені в тій енцикліці. Перейдемо бодай коротко єї найголовніші провідні ідеї. Цілу енцикліку можна поділити на дві часті: Одну негативну, другу позитивну. В першій *негативній* часті піддає папа Лев XIII. острій але слухній критиці фалшиву розвязку суспільного згл. робітничого руху, яку намагався подати соціалізм. Лев XIII. осуджує соціалізм, бо він опирається на цілком блудних принципах: на змаганню усунути приватну власність а заступити єї спільною, колективною, комуністичною. Колективний устрій, в яким всі матеріяльні добра перейшлиби на власність суспільности

чи народу, опрокидує Лев XIII ясними, до розуму промовляючими, сильними доказами. Такий колективний, комуністичний устрій шкодить інтересам самих робітників. Він відбирає робітникови охоту й енергію до праці, відбирає його оwoчі праці, позбавляє його саодинокого середника поліпшення своєї долі. Спільна власність протривиться і природному праву, бо чоловік вже зі своєю природою приносить на цей світ право посідання приватної власности. Спільна власність загрожує також родині. Родина, це інституція старша від держави та з огляду на свою особлившу ціль має незаперечене право посідання приватної власности. Тому й держава, хоч має певного рода право вмішуватися в родинне життє, не може й не має права приватної власности родини заступити своєю суспільною опікою. Заведення спільної власности грозить і суспільному ладові. Переведенне колективного, комуністичного устрою в чин мусить викликати грізні наслідки: переворот цілого суспільного устрою, відданне горожан в неволю бюрократії і соціалістичної держави, боротьба кляс, зменшенне богатств, загальна нужда. Днесь, коли то вже маємо перед собою досвід зроблений з соціалістичним устроєм в большевицькій Росії і Україні, мусимо признати, що папа Лев XIII своїм дійсно геніяльним умом, неначе пророчим оком, оглядав будучність. То, що днесь переживає большевицька Росія і Україна, себто загальна матеріальна нужда не тільки серед робітників але й серед селян, цілком розбита родина, до дна зіпсута молодь, то всьо, це найкращий доказ, до чога веде наука соціалістів.

Папа Лев XIII не вдоволився однак тим, що остро й безпощадно осудив науку соціалістів. Він — в другій частині своєї робіт. енцикліки подав і *позитивну* конкретну дорогу, якою можна і належалоби вирвати робітничі маси з їхньої недолі. По думці Льва XIII до освободження робітничих мас з нужди, покликані три чинники: церков, держава, станові робітничі організації. Лев XIII. рішучо й отверто боронить права і обовязку церкви в суспільному питанню. Без *церкви* суспільного питання не дасться розвязати. Роллю церкви в розвязці суспільного питання спроваджує Лев XIII. до трох актів: церков учить, виховує, практично ділає. Найперше церков *поучує* о правдивій вартості матеріальних дібр. Матеріальні добра не є ціллю самі в собі, тільки є се-

редником до внутрішнього удосконалення. Проте змагання до щастя не на них належить опирати. Праці повертає Церков благородність і взнесість, надану праці самим Ісусом Христом. З впливом часу праця свою вартість утратила і то під впливом матеріялістичного погляду на світ. Лев XIII. повертає праці єї питому гідність. Праця, це не товар виставлений на продаж але це життєва функція, яка дає право кожному працюючому чоловікови до справедливої частини при поділі матеріяльних цїбр. Церков і виховує. А цю ролю сповняє церков через підношення обовязків справедливости у відношенню межі робітниками а працедавцями. Взаїмні обовязки мають і робітники і працедавці. Робітники обовязані «не ушкоджувати в нічїм річи, не нарушати особи властителїв, в оборонї своїх прав вздержуватись від насильства і ніколи не послуговатись бунтом; не лучитись зі зіпсованими людьми, які підступно предкладають надмірні надї і величезні обітницї, що звичайно потягає за собою зруйноване маєтків». Богатші, пани, працедавці мають рівнож обовязки: «Не уважати робітників як своїх невільників; признавати в них слушно гідність особи». «Правдиво огидною і нелюдською є річчю, надуживати людей немов річи для зиску і не цїнити їх більше як тільки фізичні єства». Працедавці мають строгий обовязок дбати про релігійні і духові потреби робітників. Церков виховує людей і в християнських обичаях подаваннем розважань о вічности, яка викликує особливий вплив в ділянцї уживаннї богатств і усталює властивий погляд на убожество. Церков не тільки вчить, виховує, але і ділає практично. Тільки одинока церков сягає в глибину людських душ і має середники «наклонити чоловіка, щоби був послушним обовязкови, повздержував пристрасти духа, любив Бога і ближнього та поконував перешкоди в чеснотах». Церков своїми інституціями обновляє цілу суспільність. Але церков не звертає уваги тільки на образования духа, она також ріжними добротинними інституціями піддержує і матеріяльний добробут суспільних кляс. Крім Церкви покликана до направи кривд робітників і держава. До обовязків держави зачисляє Лев XIII. журбу держави о загальний матеріяльний добробут цілої суспільности, а передовсім опіку держави над убогими. Бо і убогі-робітники є складовою частю державного організму. Особливими обовяз-

ками держави, по думці Льва XIII., є охорона приватної власности, праці, охорона жінок і дітей, вимір справедливої платні. Третім чинником покликаним до направи долі робітників, це *станові робітничі організації*, які освітньо-релігійною та економічною працею можуть поправити незavidну долю робітників. Словами, натхненими горячою любов'ю до соціалістичних робітників, звертаєся в кінці Лев XIII. до католицьких організацій, старатися до своїх рядів затягнути всіх робітників, що належать до ворожих релігій організацій, кінчить Лев XIII. свою безсмертну енцикліку „*Rezum novarum*“.

Це є найважливіші, головні засади, які тому 40 літ подав «папа робітників» Лев XIII. Причиною сьогоднішньої катастрофи, над якою стануло днесь людство може бути тільки одна, себто що засад Христових, які Лев XIII. виложив в тій енцикліці, до сьогодні не переведено в життя. Коли хочемо бодай в части і по нашим силам причинитися до освободження людства з пропасти так матеріальної як і моральної нужди, мусимо піти за вказівками, напінненнями й осторогами Льва XIII. Мусимо доложити всіх середників до того, щоби ідеї виложені в безсмертній енцикл. „*Rezum novarum*“ переводити в чин. В цей спосіб найкраще і найгідніше відсвяткуємо 40 літню появу енцикліки і окажемо вдячність великому »пані робітників» Львови XIII.

Поручається Всеч. ОО. Душпастирям повисше письмо відчитати вірним місто проповіді в одну з неділь місяця мая, видвигаючи в поясненню його в особливійший спосіб, що одинокою дорогою до направи злих відносин в світі, є поворот рішучий до основних засад Христової науки, якими є передовсім: справедливість і любов.

Всеч. Огці, що посідають в пар. бібліотеці «Додаток до Львівського Собору, найдуть сю енцикліку там на стор. 165. і. д.

Ч. 2194. — До Всечесного Духовенства Епархії!

В квітні 1931. р. переноситься редакція й адміністрація часопису «Бескид» зі Львова до Перемишля (пл. Чацького 5.), так що вже великодне число газети вийде в Перемишлі.

Бажаючи поширити свій вплив у найдальші закутини, буде «Бескид» відтепер служити потребам цілої Епархії. Його завданням є поглибити серед широких мас вірних католицьку свідомість, бодай у часті зарадити недостатці католицького друкованого слова у нас та паралізувати погубний вплив заливаючої наші села й міста ворожої, безбожної преси.

Тимсамим стане «Бескид» найлучшим другом і помічником священика в душпастирській праці.

Зрозуміла річ, що обов'язком священика є дбати всіми силами про поширення часопису на терені своєї парохії, у сфері своїх впливів і дати йому моральну та матеріальну піддержку: моральну через надсилання дописів про релігійне і громадське життя у парохії, заохоту вірних при всякій нагоді до передплати і дописування до газети, і матеріальну через відповідне зорганізування кольпортажі, здобуття якнайбільшого числа сталих передплатників і правильне надсилання грошей до адміністрації.

Скоро тільки появиться великодне число газети, зовлять Всеч. Отці поручити її вірним в церкві.

Часопис буде в початках висиланий на адресу ОО. Душпастирів у скількох примірник в відповідаючій чисельності парохії. В свою чергу Отці Душпастирі повинні подбати о розпродажу одержаних примірників в парохії, найрадше в неділю після богослуження через метких членів брацтв і доложити старання, щоби часопис знайшовся також у читальні згл. кооперативі. Зібрані гроші належить висилати на адресу адміністрації (пл. Чацького 5.) правильно кожного місяця.

Часопис буде висиланий також ОО. Катехитам, щоби зі своєї сторони старалися о його поширення.

Маємо кріпку надію, що всі Отці без виїмку розуміють і відчують потребу власної дієцезальної газети та що всі однодушно підуть на зустріч нашому зазивови і гідно сповнять велике діло апостольства преси.

Ч. 2160. — Про достойне поведення в часі церковних відправ.

В звязку з ч. 6092/1930 (Еп. Від. стор. 117. з 1930 р.) про щоденне відправлювання Служби Божої пригадується тепер Всч. Духовенству величність уряду Христового священника та відповідне тій величності поведення в часі всіх церк.-релігійних відправ. А пригадується тому, щоби цей наш високий уряд і його священні чинности, які так часто справуємо, ніколи нам не збуденіли. Нагадують нам це неустанно і наші літургічні молитви, іменно, щоби до Господньої служби приступати з найбільшою почесною, вірою і любовією. Памятаймо, що в часі св. богослужень входимо в цілком іншу сферу, в сферу, яка є висша понад усяку буденщину та сягає світа надприродного. Пригадаймо собі нашого найсвятішого первосвященника, Г. Ісуса Христа, в часі Його молитов; який же то в Нього тоді величній, божеський настрій, злучений з синівською почесною, відданістю, довірям, любовією та покорою перед небесним Отцем! І в нас мусить бути таке високе розуміння нашого священства, а впливати воно мусить з нашого найглибшого внутрішнього релігійного пересвідчення, з нашої глибокої і непохитної св. віри. Без такого глибокого розуміння, без такого трівого внутрішнього підкладу ми явимось перед Богом мов „мідь звеняща“, а в очах народу будемо тільки простими урядниками або ремісниками! Бож на нас глядить і наш Господь, Якому ми служимо, та який бачить, як Ми Йому служимо, і глядить на нас вірний нарід, в якого імени ми ту священну службу приносимо, а якого око також усього догляне та все в нас належно оцінить!

Тож до кожної священної чинности насамперід як найстараніше приготуємось. *„Перше, заки помолимося, приготує себе, та не будь, як та людина, що спокушує Господа“* — напоминає нас Дух св. уже в ст. завіті (Сир. 18, 23). *Отже без належного молитовного настрою серця й душі не важмося ніколи до ніякої церк.-рел. відправи приступати.* В часі вбирання, в часі приготування до богослужень нехай устануть усякі зайві розмови, а натомість стараймося тоді всіми силами піднести своє серце й душу в світ Божої служби.

Увійшовши ж так у сферу молитовного настрою, за-

ховаймо той настрій, те глибоке почування, те високе розуміння величності нашої служби Господеві, перебудьмо, видержім у тому величному світі Духа весь час вілправи. Бож сказано: „*Sancta sante sunt tractanda*,“ — тай св. Дух устами пророка Єремі оберігає: „*Проклятий, хто справлявби діло Господне байдуже*“ — (Єр. 48, 10.) — Тож не забуваймо ніколи про достойне, гідне, святе, поважне й побожне та святій чинности відповідне поведення, як також про точне заховування зразкового порядку в часі всіх церк.-рел. відправ, святочних походів, празників, відпустів, місій, похоронів і т. д. Свобідне поведення, свобідні балачки, невідповідні ризи, незугарні колпаки і т. п. нехай ніколи між нами не стрічаються!

Нарешті й після відправ нехай нас цей святій настрій не покидає зараз, бо інакше, чи не свідчилоб це, що цей настрій був лише штучний, а не угрунтований на нашому внутрішньому житті.

Пригадуючи те Всч. Духовенству, Еп. Ординаріят має на увазі добро вірних і достойність тої Божої слави і хвали, яка від нас, на гідне приношення тої слави особливо посвячених, справедливо нашому Всевишньому Господеві належиться.

Ч. 2161. — В справі відпустових базарів.

Підчас відпустів і празників усякі торговищики роблять зі своїми крамами нераз під самою церквою і то в часі богослужень та проповідий, дійсну торговицю, а знов карузелі відтягають молодь від богослужень і наук духовних.

Поручається Всеч. Духовенству вжити всього свого впливу і всіх старань, щоб усякий базар відсунути як найдальше від церкви так, щоб крики торговщиків не перешкоджували ні вірним в їх молитвах, ні богослуженнях, які тоді звичайно правляться біля церкви; *а карузель на той час цілком не допускати.*

Окрім того поручається вірних основно поучити, а перед надходячими празниками й відпустами ще раз пригадати про високу ціль і велике значіння празничних богослужень, сповіди, св. причастя й відпустів, особливож оберегти молодь перед усякими можливими спокусами, та заохотити до використання відпустових празників для як найбільшого душевного добра.

Ч. 2170/213. — Пригадка в справі предкладання звітів з релігійно-морального стану.

З огляду на се, що декотрі Всч. ОО. Декани не предложили звітів з релігійно-морального стану парохій в їхніх деканатах за 1930 рік, поручаємо тіж тут надіслати най-далше до 1. травня с. р.

Ч. 2221. — В справі писем до Єпископської Консисторії.

Пригадується поновно Всч. Духовенству, що письма висилані до Еп. Консисторії мають мати «рубрум». Слово «як внутр» не заподає предмету справи. Брак «рубрум» на письмах утруднює канцелярійне діловодство.

В однім письмі належить писати лише про одну справу; коли є більше справ належить вносити для кожної окреме письмо.

У відповідях належить все покликуватися на дату і число Еп. Консисторії.

Всі письма, крім справ подружжя, належить посилати через деканальні уряди.

ОО. Декани будуть звертати парохіяльним урядам письма писані до Еп. Консисторії не по формі.

Х Р О Н І Қ А.

Канонічну інституцію одержали:

- Ч. 1520. о, Качмар Стефан — Монастирець.
- Ч. 1851. о. Цолта Михайло — Ванівка.
- Ч. 1852. о. Круцько Семен — Ременів.
- Ч. 1853. о. Мартинович Орест — Старасіль.
- Ч. 2084. о. Ортинський Ілярій — Вокитичі.

Завідательства одержали:

- Ч. 7844/30. о. Матейчак Нестор — Заліська воля.
- Ч. 1395. о. Кот Андрій — Свидник.
- Ч. 1493. о. Каспрук Іван — Лучиці.
- Ч. 1494. о. Ліськевич Микола — Трійця.
- Ч. 1520. о. Журавецький Володимир — Білич горішний.

- Ч. 1783. о. Стахняк Йосиф — Бабина.
 Ч. 1852. о. Пашковський Михайло — Стронятин.
 Ч. 1853. о. Вовчик Михайло — Яблінка нижна.
 Ч. 1853. о. Бортник Тома — Яблінка вижна.
 Ч. 1999. о. Шумило Михайло — Ричигів.
 Ч. 2029. о. Філяс Іван — Климківка.
 Ч. 2054. о. Тимняк Ізидор неопр. — Крамарівка.
 Ч. 2057. о. Щепанський Антін — Яворів.
 Ч. 2072. о. Шевчук Василь — Мединичі.
 Ч. 2073. о. Мікула Василь — Нагірці.
 Ч. 2106. о. Кабаровський Йосафат неопр. — Віжомля.
 Ч. 2107. о. Салаш Михайло неопр. — Барич.
 Ч. 2118. о. Кліш Анатоль — Ульвівок.
 Ч. 2120. о. Хробак Василь — Загірє.
 Ч. 2122. о. Бурій Іван неопр. — Макова.
 Ч. 2123. о. Німилович Дмитро неопр. — Добрачин.
 Ч. 2129. о. Турянський Яків — Лімна.

Сотрудництва одержали:

- Ч. 407. о. Голойда Іван неопр. — Куликів-Гребенці.
 Ч. 1066. о. Грушкевич Клим — самот. Викоти.
 Ч. 1573. о. Ящевський Іван неопр. — Боратин.
 Ч. 2050. о. Грицай Йоаким неопр. — Вільшаник.
 Ч. 2105. о. Швед Маріян неопр. — Сянік.
 Ч. 2108. о. Середович Алексій неопр. — упр. Токарня.
 Ч. 2128. о. Чума Мирон — самот. Корналовичі.
 Ч. 2119. о. Білик Микола неопр. Перемишль.
 Ч. 2121. о. Яросевич Йосиф неопр. — Орове.
 Ч. 2130. о. Терлецький Михайло неопр. — Дорожів.
 Ч. 2131. о. Цепінський Роман неопр. — упр. Дрогомишль.
 Ч. 2132. о. Весоловський Михайло неопр. — Дьбрусин.
 Ч. 2133. о. Рудяк Василь неопр. — упр. Липовець.

З гр. кат. Еп. Консистерії.

Перемишль, дня 1. квітня 1931.

о. Микола Грицеляк
канцлер.

† ЙОСАФАТ
Епп.

ПЕРЕМИСЬКІ

ЕПАРХІЯЛЬНІ

ВІДОМОСТІ

Лист до Всч. Духовенства.

ВСЕЧЕСНІ ОТЦІ!

По волі Свят. Вітця Папи Пія XI., ми обов'язані посвятити біжучий 1931. рік Преч. Діви Марії, для звеличення 1.500-літної річниці відбутого в р. 431 третього вселенського Собору в Ефезі, де з поручення Папи Келестина I, Єпископи Східної й Західної Церкви в торжественний спосіб осудили науку єретика Несторія, та оборонили й оголошили правду нашої св. віри, що Преч. Діва Марія є Божою Матір'ю!

Чергові торжества з нагоди цього великого ювілею відправимо в червні, о чім Всч. Отці будуть вчасно повідомлені; уважаю однак як потребу мого серця звернутися до Вас і тепер, щоби з причини тогож ювілею заохотити всіх Всч. Отців до як найторжественнішого відсвяткування зі своїми вірними сьогорічного місяця мая в честь Преч. Діви Марії. В цей спосіб гідно достроїмося нашими торжествами до цього всесвітнього празника, який в місяці маю відсвяткує вся вселенна, земля й небо, люди, Ангели й Святі, що в особливійшій спосіб величати будуть Преч. Діву Марію як Матір Божу й свою Царицю.

Яє непохитно пересвідчений о любови Всеч. Духовенства

до Преч. Діви Марії і знаю, — бо я мав на голу о сім переконатися, що загальне в нашого Духовенства розуміння конечної потреби відправляння щорічно через цілий місяць май щоденних набоженств в честь Марії є природним впливом і наслідком цієї любови. Тому, Всеч. Отці, нехай в місяці маю в сім ювілейнім році не брагне сих набоженств в жадній з наших церквей! Старайтеся відправляти їх у всіх церквах, не лишень в матерніх але й у філіяльних, щоби в цей спосіб всі вірні мали нагоду брати участь у тім прославлянню нашої небесної Неньки.

При тім не залишайте проповідати слово Боже присутним на набоженстві вірним. Навчайте їх розуміти і знати Марію, бо відома річ, що головною умовою того, щоби хто полюбив набоженство до Божої Матери, є посісти вперід розуміння її гідности, її привілеїв, її чеснот. Навчайте точно вірних у чім лежить правдиве й тривке набоженство до Преч. Діви, а вони, коли пізнають його добре, навчаться також належно любити й Спасителя нашого Ісуса Христа й заховувати Його заповіді. —

Правдиве набоженство до Преч. Діви Марії, це є постійний наклін нашого серця, через який ми, з пошани й любови Божої Матери і великого уповання на Її поміч, єсьмо готові на всяку працю, на всяку жертву чи терпіння, щоби лишень подобатися Марії і повнити Її волю.

А якаж є воля Марії зглядом нас? Вона не може бути инша, як воля Божа зглядом всіх людей. Бог хоче щоби всі люди заховували Божі заповіді і через се спаслися, бо заховування Божих заповідий є безсумнівним доказом любови Ісуса Христа, Єдинородного Сина Божого: *соблюдая заповѣди мои, той есть любяй мѧ*¹⁾, — котрого Господь Бог післав до нас на землю на це, щоби ми в Него вірили і Його любили і через се посіли небесне царство: *Такъ во возлюбї Бѣхъ мїръ, акъ и Сѧа своего єдинороднаго дѧла єсть, да всѧкъ вѣрѧй въ Онь, не погїбнетъ, но имать жикѧтъ вѣчный*²⁾. Така сама отже є й воля Марії що до нас, а це, щоби ми любили Ісуса, і тому Вона горячо цього хоче, щоби ми точно заховували заповіді Божі. З цього отже приводу правдиве набоженство до Преч. Діви Марії, мусить мати на ціли дати нашому серцю велике, безмежне уповання

¹⁾ Йоан XIV, 21. — ²⁾ там. III, 16.

на Єї поміч, у сій найважнійшій праці нашого життя, це є в заховуванню Божих заповідий!

Не мавби отже правдивого набоженства до Преч. Диви Марії, хто почитавби Її лишень якимись зовнішними актами, хочби участю в церковних відправах, слуханням Служб Божих, прикрашуванням олтарів, навіть молитвою устною, якщо рівночасно не старавбися через заховування заповідий Божих усвячувати своєї душі. Тим менше не можнаби цього сказати о тім, хто думавби, що може почитати Преч. Диву Марію маючи на своїй душі тяжкий гріх, котрого не старавбися позбути. Такий чоловік профанувавби радше це набоженство, бо хотівби получитьи річ святу з другою річю, якою Господь Бог найбільше мерзиться.

Ціль отже головна правдивого набоженства до нашої небесної Неньки, — якої в наших науках не сміємо ніколи тратити з очий є, *розбудити в серцях наших вірних безмежне уповання на нехибну поміч Марії*, через котру зможемо належно наслідувати й любити Ісуса.

На весіллю в Кані Галилейській Преч. Божа Мати, щоби приготувити чудо переміни води в вино, глагола... *сѣгѣмъ: ѣже ѣще глаголетъ вѣмъ, сотворїте*¹⁾ — що небудь скаже вам Ісус, зробіть. Слуги добрі були і послухали Марії і чудо сталося; звичайну воду перемінив Ісус Христос своєю Божою силою в цінне вино. Ті самі слова як колись, повтарає Марія й нині до своїх добрих слуг: *ѣже аще глаголетъ вѣмъ, сотворїте*, виконуйте все, що вам поручає Ісус! А Ісус так як колись до своїх учеників, говорить і сьогодні до нас: *ѣще любите мѣ, заповѣди моѣ соблюдайте*²⁾, як любите мене, заховуйте мої заповіди!

Будьмо й ми, дорогі Отці, добрими слугами Марії, що слухають своєї Цариці й Неньки, бо тепер більше як коли небудь потреба нам великого Христового чуда, щоби доля нашої Церкви й нашого народу поплила спокійно руслом Божої Волі. А все те від нас залежить!

Всім Всеч. Отцям і всім вірним з серця благословлю в імя Отця і Сина і св. Духа.

† ЙОСАФАТ, Епископ.

¹⁾ Йоан II, 5. — ²⁾ Йоан XIV, 15.

Ч. 2836. — В справі Енцикліки св. Отця Папи Пія XI. про християнські подружа.

Зі сим числом Епарх. Відомостей розсилаємо Всеч. Духовенству Енцикліку св. Отця Папи Пія XI про християнське подружа.

Поручається сю Енцикліку основно перестудіювати, зі змістом єї докладно познакомитися і єї матеріял подавати в недільних проповідях систематично, катехитичним способом, вірним так довго, доки не перероблять з ними всіх єї частий та доки не наберуть певности, що вірні в сім предметі вже належно обучені.

Крім цього Всеч. ОО. Декани возьмуть причини появи повисшої Енцикліки, єї значіння та обовязки католицького Духовенства зглядом неї як предмет до обговорення на сегорічних деканальних Зборах і поставлять це як одну з точок на їх дневному порядку.

Вкінці заряджуємо, що зміст Енцикліки про християнське подружа, подібно як Енцикліка про христ. виховання молоді, входити буде в склад предметів при конкурсівім іспиті.

Ч. 2837. — Канонічні візитації деканатів в р. 1931.

До переведення канонічної візитації в р. 1931 іменуємо й назначуємо отсих Впр. ОО. Візитаторів:

о. Мітрата Дра Василя Пинила на деканат комарнякський.

о. Крилошанина Дра Романа Решетила на деканат мединицький,

о. Крилошанина Кипріяна Хотинецького на деканат куликівський,

о. Крилошанина Омеляна Мартиновича на деканат старосамбірський,

о. Крилошанина Івана Пастернака на деканат Ярославський.

Крім в. згаданих відбудеться цього року також візитація деканатів нижанківського і перемиського.

Ч. 2838. — До Всечесного Духовенства в справі поширення дієцезального тижневика „Бескид“.

Адміністрація нашого дієцезального часопису »Бескид« надіслала Еп. Ординаріятові письмо такого змісту :

»Бескид« — Редакція й Адміністрація — Перемишль дня 19. квітня 1931. р.

До Преосвященного Єпископського Ординаріату
в Перемишлі.

Розвій нашого часопису а в парі з тим міся, яку має сповнити, залежать у великій мірі від матеріяльної сторінки а то від числа передплатників, добре зорганізованої кольпортажі та правильного надсилання грошей.

З огляду на окремішне призначення »Бескида« як єпархіяльного тижневика, адміністрація повірила справу поширення часопису і наладнання кольпортажі Всеч. Урядам парохіяльним згл. поодиноким священикам, як чинникови з уряду та зі самої природи річи найбільше заінтересованому в розвою дієцезального католицького часопису.

Таким чином матеріяльна сторона залежить майже виключно від священиків, від того, як у практиці переведуть акцію поширення газети а головно, чи будуть правильно присилати передплату.

В ціли можливо скорого унормування цеї важної ділянки, Адміністрація осьмілюється прохати у Преосвященного Ординаріату вселаскавіше:

1) Поручити з уряду особливійшій опіці священиків наш єпархіяльний тижневик;

2) заохотити Духовенство і вірних, щоби складали хочби незначні окремі датки на пресовий фонд »Бескида«;

3) випечатати в найблизшому числі Епарх. Відомостий залучену тут відозву Адміністрації до Духовенства.

Підпис.

В І Д О З В А !

Всечесні Отці!

Судьба єпархіяльного часопису »Бескид« тепер у Ваших руках. Від Вас залежить всеціло його розвій або животіння, — від Вашої моральної а в части і матеріяльної піддержки.

Не наша річ пригадувати Всеч. ОО. Їхні обовязки супроти дієцезального католицького органу, бо ми певні, що Всеч. Отці вже силою свого становища та уряду оцінюють як слід своє відношення до него. Ми прохаємо помогти нам ласкаво в управильнені головно матеріяльної сторони видавництва. З осібна прохаємо:

1) чимскорше повідомити Адміністрацію, скільки треба висилати примірників часопису і заподати точні адреси;

2. Присилати найменше раз у місяць належність за часопис. В тій ціли буде долучатися що якийсь час чеки до газетних посилок. Якщо Всеч. ОО. присилають від когось передплату на довший протяг часу, тоді проситься зазначити, від кого (імя і назвиско) і за який час;

3) доложити всіх можливих заходів, щоби збільшилося число сталих передплатників згл. відборців;

4) заохотити вірних, щоби час до часу давали хочби маленькі окремі складки на пресовий фонд »Бескида«;

5) назвати приватні особи або підприємства, яким можнаби доручити розпродажу газети згл. на які можнаб рахувати як на передплатників;

6) домагатися »Бескида« в ресторанах, бюрох газет, забавових клубах, читальнях і т. п. установах;

7) піддержувати ті підприємства, які поміщують інсертати у »Бескиді«;

8) повідомляти редакцію вчасно про важніші події у парохії головно про розвій релігійного життя, про працю в читальні, кооперативі і т. п., присилати точні звідомлення і дописи.

Повідомляємо, що відповідальність за одержані часописи поносять адресати. Скількість висланих примірників зазначається кождоразово на обгортці.

Неправильности в дорученні з вини почти чи інших посередних між Адмін. і адресатами чинників, проситься реклямувати на почті.

Пригадується, що праця над ширенням католицької газети серед вірних нині вже не є чимсь добровільним для священика але одним з важних обовязків, частиною його душпастирського обовязку проповідника.

Хай Всеч. Отці не босяться нового клопоту з розпродажею газети. Цю справу треба повірити якомусь членови

церк. Брацтва або дякови а вірних заохотити з амвона раз і другий, щоби радо газету купували, самі читали і другим дávalи читати.

Розуміємо, що Всечесним Отцям прибуває в ділі поширення часопису новий труд. Та ми віримо, що цей труд скоро принесе благословенні овочі й стократно оплатиться. Разом з тим висказуємо надію, що Всечесні Отці підуть радо на зустріч нашим проханням.

*Редакція й Адміністрація Часопису „Бескид“
Перемисьль, пл. Чацького. 5.*

* * *

З покликом на тут. відозву до Всеч. Духовенства Ч. 2194 випечатану в Епарх. Відомостях за квітень 1931. в справі піддержання часопису »Бескид«, Еп. Ординаріят поручає вдруге особливій опіці і дбайливости Всеч. Клиру наш дієцезальний тижневик.

Не кажіть, Всечесні Отці, що »Бескид« слабо редактований і нецікавий, але самі доложіть старань, щоби його поставити якнайкраще. Пишіть статті, посилайте дописі, заохочуйте других щоби писали, скажіть їм що і як мають писати.

Хай наш часопис затіснить звязки між вірними і духовенством, хай стане школою для вироблення католицької свідомости, релігійних та національних чеснот і трибуною, з якої моглиб висказувати свої бажання, шукати розради і порятунку у досвідах.

Надівсе однак поручіть його вірним та надсилайте правильно гроші до Адміністрації. Ціна часопису така приступна, що може його легко набути і бідніший. З другої сторони число примірників, висилане на адресу Всеч. Отців є відносно числа вірних мінімальне. Епп. Ординаріят висловлює надію, що до часу устійнення числа передплатників згл. відборців газети, їх число ще значно зросте.

Пригадується, що дієцезальний часопис, хоч не є обчислений на матеріальні користи, то однак без якогось мінімального, фінансового забезпечення не зможе істнувати ані сповнити свого призначення. Це матеріальне забезпечення дадуть Всеч. Отці часописови, коли побільшать число його передплатників та правильно будуть присилати гроші.

Немале значіння посідає і т. зв. пресовий фонд. Тут

порадна річ збирати в означені часи в році навіть маленькі складки, по кілька сотиків. В тім грає ролю не лише матеріальна сторона але ще в більшій мірі моральна, бо в цей спосіб у вірних вироблюється почуття обов'язку піддержувати свою пресу і дбати про неї. Цей педагогічний згляд повинні Всеч. Отці також мати на оці коли беруться переводити пресову акцію в парохії.

Ч. 2760. — Конкурс на опорожнені парохії.

З речинцем до 15. червня 1931. виставляються на конкурс слідуєчі опорожнені парохії:

Деканат Бірчанський: Ліцава гор. — Дек. Великомостенський: Сілець белзький. — Дек. Горлицький: Климківка-Лосє. — Дек. Грибівський: Більцарева, Королева руська. — Дек. Динівський: Бахір. — Дек. Добромильський-Трійця. — Дек. Мединицький: Мединичі. — Дек. Медицький: Барич. — Дек. Самбірський: Бабина. — Дек. Сокальський: Лучиці. — Дек. Сяніцький: Гломча. — Дек. Рудецький: Шоломиничі. — Дек. Турчанський: Яблінка нижна. — Дек. Підбужський: Сприня вел. — Дек. Чесанівський: Плазів. — Дек. Яворівський: Яворів.

Прохання внесені не по формі і не заосмотрені потрібними залучниками, а особливо без свідощтва з конкурсового іспиту, як і ті, котрі вплинулиби по дни 15. червня 1931, будуть уважані як безпредметові.

Примічається, що всі Всч. ОО. що одержать презенту на таку парохію, яка крім матерної церкви має одну або більше дочерних, зобов'язуються в кождім часі на жадання перемиського Еписк. Ординаріату згодитися на евентуальне відлучення дочерних церков разом з ґрунтами.

При тім Еписк. Ординаріят повідомляє всіх Огців, наміряючих внести подання о приняття в спис на висше згадані парохії, що дотації їх будуть нормовані по гадці Конкордату.

Ч. 2784. — Речинець іспиту на дяків.

Іспит на дяків відбудеться в Перемишлі в Дяківськїм Інституті дня 3. липня ц. р. о 10 годині рано.

Приватисти, які бажалиби бути допущені до цього іспиту, мають внести свої подання через власний Уряд парох. до гр. кат. Капітули в Перемишлі найдалше до 20. червня ц. р.

Всч. ОО. Парохи зволять при тих поданнях зазначити моральне поведення дочичного кандидата.

Речинець до вношення подань о прийяття до Дяківського Інституту в Перемишлі.

Кандидати, які стараються о прийятте до Дяківського Інституту в Перемишлі на шк. р. 1931/32 мають внести свої подання через власний Уряд парох. до гр. кат. Капітули найдалше до кінця вересня ц. р.

Умови прийяття слідуючі:

- 1) Добре моральне поведення кандидата стверджене власним Урядом парохіяльним;
- 2) Добрий, чистий голос.

Перед прийяттем до Інституту відбудеться вступний іспит в Дяківськiм Інституті дня 2. жовтня ц. р. о год. 10 рано, на котрий всі кандидати мають явитися.

Ч. 2471. — В справі покликуння на поручення Еписк. Ординаріяту.

Еписк. Ординаріят поручає часом в Епархіяльних Відомостях підприємства згл. особи.

Подається отсим до відома Всеч. Духовенству і вірним, що дотичні інституції згл. особи можуть покликунатися на це поручення лишень до року від дати його оголошення.

Ч 2839. — Виказ жертв на фонд підмоги церквам за час від грудня 1930 р.

Башня 15'50 зол., Белз 4'82, Бірча 11'40, Биків 15, Бонарівка 8, Букова 19, Ваньовичі 10, Віжомля 5, Вільки мазовецькі 6'50, Волошинова 4, Вяцковичі 6, Ганчова 12, Гійско 10'30, Гирова 6, Гломча 3, Горлицький деканат 144, Грімно 5'75, Дахвів 9, Дашівка 4'50, Диків старий 8'50, Двістрик дуб. 5'03, Добряни 5'58, Довгомостиска 6, Домашів 11, Дошно 6'50, Жапалів 5, Жуків 20'50, Залісе 3, Звір 2'76, Звертів 6'22, Зіболки 17, Кавсько 23, Кальниця 6'40, Квасина 6'60, Кліцко 6, Кобильниця руська 4, Коровиця 28'50, Крехів 2'81, Кропивник старий 8'30, Ліско 5, Ліцава гор. 7'50, Липа 3, Липовець люб. 6, Любачів 6, Люблинець 5, Маластів 11'60, Манастир 2, Майдан сін. 10, Міжинець 12, Монастирець 16'10, Негрибка 15, Одрехова 25'52, Ольхівці 9, Папортно 10, Поляна 3, Радошиці 35'05, Ракова 5, Райське 5, Ременів 9, Рибник 5'50, Розділле 24'56,

Салаші 4'36, Сінява 6'20, Сінява 5'50, Смолин 4, Сприня 7'50, Сосниця 6, Сурахів 6, Тирява волоська 12'15, Тисова 5'20, Топільниця 4, Тяглів 10, Улицько 5, Устрики долішні 7'20, Хлиплі 2, Чорноріки 2'67, Шкло 7'50, Щавне 5, Щирець 2'50, Щутків 5'75, Ялин 5'60, Явірки 19'50.

Х Р О Н І К А.

о. Михайла Трохимчука звільнено від обов'язків радника й референта Еписк. Консисторії, як також від обов'язків просинод. іспитовника і судді.

Канонічну інституцію одержали:

- Ч. 966. о. Флюнт Зиновій — Биків (луч.)
- Ч. 2226. о. Хархаліс Олексій — Коростно.
- Ч. 2227. о. Магюк Володимир — Будинин.
- Ч. 2574. о. Крайчик Василь — Сторонна.
- Ч. 2591. о. Кулинич Григорій — Рожджалів.
- Ч. 2606. о. Хоростіль Василь — Майдан Сінявський.
- Ч. 2628. о. Венгринович Орест — Сінява.
- Ч. 2746. о. Ничай Стефан — Сокаль.

Завідательства одержали:

- Ч. 966. о. Давидович Олексій — Граб.
- Ч. 2574. о. Яремко Іван — Сириня вел.
- Ч. 2585. о. Круцько Андрій — Белзець.
- Ч. 2606. о. Воробій Михайло — Гломча.

Сотрудництва одержали:

- Ч. 2226; о. Савицький Дмитро — сам. Опарівка.

З гр. кат. Еп. Консисторії.

Перемишль, дня 1. травня 1931.

о. Микола Грицеляк
канцлер.

† ЙОСАФАТ
Епп.

II. ЧАСТЬ.

О. С. САПРУН.

За піднесення церковного співу.

(Початок: Епарх. Відом. ч. III. 1931).

II.

Та не в тому діло, щоби нарікати, але щоби дати раду на поправу справи. На мою думку мусить піти в тому напрямі праця в школі, в церкві, в дяківськiм Інституті і в дух. Семинарі.

В школі. Наука церковного співу мусить стати *de facto* складовою частиною науки релігії. Не є се для священика утруднення науки, хиба облегчення. Коли-би що року научилася дитина у школі тільки 6 церковних пісень, то за сім ліг науки буде їх уміти 42. Се є однак *minimum*, бо можна о много більше, тимбільше що діти горнуться до науки церк. співу і легко виучуються. Можна там вмістити цілу самолівкову Службу Божу, а можна і деякі пісні з Вечірні і Утрені. Очевидно мусить прийти норма з гори, т. є. необхідною річю є видання книжочок, де би були пісні обовязуючі священика до научення в школі.

В Церкві: За школою легко піде і все йде ціле село. Від дітей у церкві згодом переймуть їх напиви старші хлопці і дівчата, а дальше і прочі вірні. Та тут у церкві отвирається широке поле до попису дякам. Дяки мусять раз зрозуміти се, що вони є церковними півцями і що се значить! Вони відвічальні не тільки за те, що самі співають, але за якість пісні взагалі — яка лунає в церкві. Якжеж практично має виглядати їхня праця. Отже: чи то з поміж старших шкільних дітей чи з поміж молодіжи,

вибирають пр. 20 осіб. Ділять їх на дві частини — і кожної неділі і сята по вечірні відбувають з ними двогодинні співанки (проби). На тих пробах учать їх антифонічно читати псалми, стихи, потім співають їх і приходять до ектеній, потім до незмінних частин, і т. д.

Дяки не потребують боятися — що хтось підучиться і зробить їм конкуренцію, — бо дяк що таке перепровадивби, буде скарбом і парохії і села і народу, і його ні за що не випустилиб. Очевидно в тім ділі мусить бути цілим серцем і впливом прихильний і помічник священик (про те низше).

За тими Крилосами піде ціла Церква, всі присутні, згодом, — і вся громада сполучить свої голоси в могутній акорд — в гарній і добре, правильно заспіваній пісні — во славу Божу. Та щоби се було можливе, мусять відповідне образование винести дяки з дяківських Інститутів.

Дяківський Інститут мусить бути тою установою, яка не тільки яко тако заціплює у своїх питомців технічну сторону діла, але і ідейну! Питомці Дяк. Інституту повинні вийти не ремісниками що «уміють» відспівати це або те, — але аматорами церк. пісні, єї любителями, подвижниками, а найважніше учителями єї у сій парохії, у якій прийдесться їм працювати.

Слідуюче вяжеться тісно з працею в дух. семінари на томуж полі — тому я получаю їх.

Дух. Семінар зовсім не може обмежитися на вученню технічної сторони Церк. напівів. І коли я се сказав про дяківські Інститути, то о скільки більше відноситься воно тут. Ніби в яких установах має культивуватися наука теорії церк. співу і його історії, — як не в обох послідних? Не дивуймося, що на кождім кроці стрінете священика, який зарваний в квестіях церк. співу відповість Вам: «даруйте, але я немузикальний, не визнаюся в тих справах», — бо він не пізнав історії церк. пісні — а тим самим не знає її ролі в життю церкви, а у нас спеціально не знає її ролі підчас і безпосередно по цриняттю Унії. — Таж був час, тоді власне, де двобій йшов... хорами і піснями! (Гляди: Металлов: Історія церковного п'їнія). Але тут знова трудність: фахові сили ну і підручники! Та се

не є трудність до поборення. Одно є безперечна правда: що сього предмету всюди мусять учити справжні фахівці!

На прикінці зазначую, що не ходить тут о введення хорів, концертних виступів, пустих продукцій — бо вони сьогодні при нашому музичному примітивізмі на селі рідко де взагалі можуть удатися. Ходить о введення в св. Церкві доброго, милого Богові, поправного звичайного всенародного співу, на чистих напівах і на добрій виразній дикції. Хори можуть повставати тільки там, де суть услівя не тільки повстання їх але і пермаментного континування. (Сі услівя є дуже важні)!

Але щож з тої моєї пропаганди, яку я де можу від кількох літ голошу по різних часописах, коли до тепер не знайшовся ніхто, хтоби забрав голос у сій справі. Виходить, що всім справа ся обоятна, і дякам і тим священикам, які колись славно і добре працювали як питомці диригенти — семинарицьких хорів.

Може би хоть вони щось в тій справі сказали?

о. МИРОСЛАВ РІПЕЦЬКИЙ.

Бібліотечний провідник.

(Про засновання, ведення і комплетовання парохіяльної бібліотеки).

I.

В нинішніх невідрадних часах скріпленого наступу ворожих сил, які злим друкованим словом ширять зіпсуття та підкопують віру, парохіяльна бібліотека, вивінувана добірними книжками, може стати многоважним засобом для успішности виховної і душпастирської праці.

Добра книжка — се чисте, невичерпане жерело релігійно-морального освідомлення і правдивого знання, се головна основа виховання молодого покоління. Добра книжка, оперта на здорових, етичних основах, ублагороднює діточі і молодечі серця, скріплює в молодих душах релігійні почування, виплекує чисті характери та виховує свідоме і культурне покоління.

Дитина, що горнеться до книжки, як виросте, не буде

розпустувати; вона стане свідомим і позиточним членом Церкви і громадянином. Як молодь засмакує в читанню, тоді книжка буде для неї улюбленою розривкою та провідником будучого життя.

Тому, що теперішня школа спиноє умовий розвиток нашої дітвори, мусимо зайнятися веденням бібліотеки для дітвори і доростаючої молоді, бо брак такої праці при рівночасних зусиллях чужих підкопує основи Церкви та загрожує нашому національному існуванню. Наше духовенство повинно щиро потрудитися над оснуванням і належним веденням парохіяльних бібліотек, щоб уможливити вірним легкий доступ до справді добрих книжок, здорових своїм змістом, що ґрунтується на християнським світогляді, як підвалині нашої моралі і культури. Парохіяльна бібліотека може сповнити велику виховну місію, подаючи здорову, душевну поживу.

Кожний душпастир, навіть в найдальшій закутині, повинен доложити усильних старань, щоби оснувати парохіяльну чи братську бібліотеку, яка була-би правдивим апостолом релігійного і народнього освідомлення. При добрій волі і охоті можна придбати фонди на закуп книжок до парохіяльної бібліотеки. Коли душпастир раз і другий раз заохотить в церкві до жертвенности на сю важну ціль, то парохіяне певно не відмовлять своєї лепти. На цілі бібліотеки можна улаштувати концерт або театральну виставу. Також читачі-члени церковних установ повинні складати означені, дрібні датки на цілі побільшення бібліотеки.

Найкраще оснувати парохіяльну бібліотеку при існуючим вже церковним брацтві чи релігійнім товаристві.

II.

Слово «бібліотека» є зложене з двох грецьких слів: книжка і полиця та означає книжки уложені на полиці або в шафі. Щоби збір книжок можна назвати бібліотекою, мусить він бути відповідно приміщений та упорядкований.

Найвідповіднішим приміщенням для парохіяльної бібліотеки була-б окрема кімната в домівці церковного брацтва. Відповідно до місцевих обставин моглаби бібліотека міститися в захристії або в парохіяльній канцелярії.

В тих місцевостях, де душпастир є головою читальні, можнаби примістити парохіяльну бібліотеку в окремій шафі в домівці читальні. Бібліотека повинна бути у відповіднім місці, доступнім для парохіян, щоби могли вигідно вypoзичати і віддавати книжки.

Для меншої бібліотеки, що числить до 200. книжок, вистарчить на переховання книжок шафа з кількома полицями. Шафа на книжки повинна мати неoшклені двері та по змозі для заощадження місця рухомі полиці, які давалибся пересувати (спускати і підносити). Щоби полиці не вигиналися під тягаром книжок, мусять бути зроблені з грубшин дощин. Бібліотечна шафа не повинна бути висша двох метрів, щоби бібліотекар міг вигідно діставати бажану книжку з горішньої полиці. Віддалене між полицями повинно виносити 20—25 цм. відповідно до висоти більших книжок.

Розмір (фoрмат) книжок може бути такий: дванайцятка (12°) — висоти до 15 цм, вісімка (октав 8°) — до 25 цм, чвертка (кварт 4°) — до 35 цм, і фoліo (розмір цілого аркуша 2°) — вище 35 цм.

Кожда книжка яка видається читачам, повинна бути оправлена тому, що непереплетена книжка нищиться скоро. Звичайно опраляється книжки в півполотно, а решта оправи паперова. Тому що оправа книжок коштує тепер дорого, не дається до оправи дешеві книжки, а коли видається читачам, вкладається в обгортки з твердого паперу. Також вказаним є видавати до читання переплетені книжки в паперовій обгортці, щоби не знищилася оправа. Подерті книжки не повинен бібліотекар видавати читачам, поки не будуть оправлені. Малі поправки книжок проводить сам бібліотекар. В тій цілі треба мати в бібліотеці клей та прозірний папір, щоби підклеювати роздерті і ушкоджені сторінки. Через такий папір легко можна читати надруковане.

III.

Бібліотекарем-керманичем парохіяльної бібліотеки — дорадником у доборі книжок повинен бути сам душпастир. Коли се неможливе, повинен душпастир вибрати на бібліотекара людину чесну, очитану, та ознакомлену з основними засадами бібліотечного діла. Успішне ведення бібліо-

теки вимагає великого вкладу праці та значного теоретичного і практичного знання.

Праця бібліотекаря не полягає на самім виданню книжок читачам та записанню їх. Бібліотекар, повинен знати зміст книжок, які знаходяться в бібліотеці. Треба пам'ятати що поручена невідповідна книжка може знеохотити до читання. Примінюючи лектуру до успосіблення, хисту і віку, читача, очитаний бібліотекар зможе дібрати йому відповідну книжку та заохотити його до прочитання. Бібліотекар повинен часто розговорювати з читачами на тему прочитаних книжок та розпитуватися, які книжки подобались їм найбільше. Вражіння і замітки, читачів з прочитаної лектури і досвіди, пороблені в часі випозичування книжок, стануть для бібліотекаря, цінним матеріалом для його дальшої праці. (Д. б.)

О Г О Л О Ш Е Н Н Я.

Загальні Збори Товариства П. Е. П. відбудуться дня 23. VI. 1931. о год. 10. перед полуднем в салі Духовної Семінарії зі слідуєчим дневним порядком:

1. Отворення Загальних Зборів;
2. Відчитання протоколу;
3. Звіт з діяльності Виділу і Секцій;
4. Звіт скарбника;
5. Звіт Контрольної Комісії;
6. Вибір нового Виділу;
7. Внески і запити членів.

Перед Зборами відправиться в катедр. церкві о г'од. 9-ій Служба Божя за розвій Товариства.

Членам Товариства пригадуєсь обовязок відправлення двох Служб Божих: одної за живих а другої за померших члднів Товариства.

Перемишль, дня 1. V. 1931.

ВИДІЛ.

ПЕРЕМИСЬКІ

ЕПАРХІЯЛЬНІ

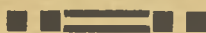
ВІДОМОСТІ

ПАСТИРСЬКИЙ ЛИСТ

ЕПИСКОПА ЙОСАФАТА КОЦИЛОВСЬКОГО

ДО БАТЬКІВ І МАТЕРЕЙ

про потребу виховання синів до духовного стану.

До вас, Батьки і Матері, відзиваюся сьогодні у переважній справі. До тих зпоміж вас, що посилаєте синів до середних шкіл, яких сини покінчили гімназію і склали іспити зрілості. Вони тепер переживають важну хвилю, рішаючи нераз на ціле життя для вашого і їхнього щастя. Може у вашого сина на дні душі жевріє іскорка покликання до духовного стану, але покуси молодечого віку, погубні кличі а надівсе вплив злих людей не дозволяють їй спалахнути в огонь любови і посвяти для Христа, в рішучу і тверду постанову стати священиком. В таку хвилю рада батька і матері може зробити найбільше.

І тут моя просьба до вас: Поможіть вашій дитині побороти сумніви і хитання! Якщо бачите в ній зерно святого покликання, не придавляйте його, а добрим словом, радою і захоотою утверджуйте їх в постанові вибрати високе звання Христового священика.

Вправді священичий стан не те, що світське звання,

бо заки хтось йому посвятиться, мусить бути покликаний від Бога окремою ласкою, як це сам Божественний Спаситель виразно зазначає: „Не ви мене вибрали а я вибрав вас і настановив вас, щоби ви ішли і плід принесли і плід ваш перебував“ (Іо. 15, 16). Як колись Спаситель вибирав собі на апостолів людей, яких сам хотів, по своїй святій волі, не зпоміж знатних сього міра а зпосеред ними погорджених але чесних і побожних кругів народу, зі середовища здорового духом і тілом, таксамо і сьогодні кличе собі Ісус своїх служителів окремою ласкою переважно з чесних і побожних християнських родин, синів родичів, які замолоду впоювали в своїх дітей духа молитви і страху Господнього та вціплювали в їхні молодечі серця любов і пошану до знеслого звання священика. Побожні батьки і матері бувають найчастійше посередними чинниками між Богом і своїми синами в ділі подавання ласки покликання до священничого стану.

Це по правді знак великого благословенства від Бога для вас, якщо ваш син стане добрим священиком. Цю ласку вимолюють часто побожні родичі для свого сина і одержують її в нагороду за чесне власне життя і за релігійне виховання своїх дітей в католицькій душі.

Та шлях від хвилі, коли у вашої дитини проявиться перший раз охота стати священиком, до степенів олтаря є далекий і тяжкий. Неодин з ваших хлопців в перших роках науки, на шкільній лавці заявляв бажання стати слугою Христовим. І раділо тоді ваше батьківське серце. Вже тоді бачили ви духом вашого сина при престолі у своїй рідній церковці, як приносив Богу жертву за вас і вашу рідню, ви немов чули його милий голосок і росла душа у вашій груді. І ви не жаліли ні труду, ні гроша, щоби тільки здійснилися ваші побожні мрії. Але пішов рік за роком, а тут ваш син мов не той став: вже інші в нього думки й інші життєві пляни. Заведені надії витискають смуток на лиці батька і неньки, бо святий вогонь ласки покликання до священства здається наче вигас зовсім в душі їхньої, недавно ще так многонадійної, дитини. Наче викрав його хтось з молодечого серця. Та ні, не викрав! Се ворог чоловік прийшов в ночі і насіяв кукілю на дозріваючій нивці. Він не вирвав з корінем киненого самим Спасителем здорового зерна, тільки його насильно придавив. На дні молодої душі тліє далі іскорка святого покликання, якій

можуть допомогти, щоби розгорілася, передовсім чесний батько і любляча мати.

Не занедбайте зробити цього, побожні родичі, в часі літніх фєрій, коли на протязі довшого часу маєте біля себе вашого сина. Відсвіжуйте в нім ласку покликання щирою радою і заохотою. Стережіть його перед лихими людьми, в яких товаристві він мігби цей скарб запропастити. Щира і постійна молитва з вашої сторони доконає решти і засіяє в діточому серці добро само промостить собі дорогу.

При цій нагоді хочу звернути вашу увагу на одну річ. Усе життя священика, його думки, старання й уся праця повинна всеціло звертатися до Христа. Дбайливість про спасення душ і служба Церкві, це його перший обовязок, а все проче особливо таке, як матеріальний добробут і вигода життя мусять зійти на останнє місце. Тому то, любі родичі, якщо хочете, щоби ваш син став священиком і почував себе щасливим в цьому стані, будьте чисті у ваших бажаннях. Священичий стан, це звання святе! Не годиться на перше місце ставити нічого іншого, що обезцінювало би знеслу службу Богу. Нехай інтенція вашої жертви буде чиста і свята перед Богом!

Щасливі родичі, які віддали сина на неподільну службу Богу! Скільки надземської радості вичувається в цю мить, з якого вийшов молодець, прикрашений нестертим знаком Христового священика? Хто опише щастє батька й матері в день першої св. Служби Божої їхнього сина? Не один з батьків сказав того дня слова св. Симеона Богопріймця: »Нині відпусти слугу твого Владико в мирі...« Так, він спокійно може вмирати, бо його син, священик, ця його жертва, не забуде ні його, ні рідні по смерті і в кожній Службі Божій буде поминати його пам'ять, по всі дні туземного життя.

Я певний, дорогі батьки й матері, що найду у вас повне зрозуміння і поміч у моїх стараннях о добрих і здібних до посвяти священиків для нашої епархії. Ви стільки разів заносили спільно зі мною горячі молитви до Бога о добрі покликання до священичого стану на Кальварії та інших відпустових місцях. Я бачив і чув, що ваші молитви пили зі щирого серця і вірю, що неоднн батько і не одна мати мали тоді на гадці свого власного сина. Надіюсь, що і тепер не відмовите моїй просьбі прийти з помічю в цім богоугоднім ділі.

Нераз приходите до мене з осиротілих парохій і просите: „Владико, дайте нам священика, але доброго, такого то і такого...“ Ваше серце само диктує вам, що священик має висші завдання, що той стан не то що звання якогось світського чоловіка. Причиніться самі до того, щоби до духовного семинара приходили кандидати повні духа посвяти, охочі до жертвенної служби для Христа і Його святої Церкви. Виховуйте змалку ваших дітей до того Богу милого стану, заохочуйте ваших синів, щоби в цій взнеслій інтенції вступали в мури духовного заведення. Для таких кожної хвили отворені двері, їх там приймуть з великою радістю. Не звертайте уваги на злорадні підшепти людей, які не добро душ і Церкви, не щастя народу мають на оці, але ціли другорядні, чисто світські, часто негідні священика. Вони відраджують вашим дітям іти до Христового виноградника, насильно і підступом відтягають їх від святого престола показуючи їм якесь марне дочасне добро. Від таких держіть ваших синів здалеку, бо так Церква як і народ потребують сьогодні ідейних і повних посвяти робітників.

Щасливі той батько і мати, які віддали сина на службу олтаря! Боже благословення спічне на них і мир Божий зійде на їхній дім, бо вони зрозуміли хвилю Божих відвідин і своїм посередництвом влекшили ділання ласки священичого покликання!

Нехай Господь Милосерний благословить ваші побожні наміри — і в тій цілі і я, ваш Архієрей, передаю вам з глибини серця пливуче, моє Архієрейське благословення! Амінь.

† ИОСАФАТ, Епископ.

Ч. 86/Орд. — В справі Пастирського Листу до батьків і матерей про потребу виховання синів до духовного стану.

Поручається повисший пастирський лист прочитати поволі й уважно з амвона в найблизшу неділю по його одержанні так, аби з його змістом запізналися усі парохіяни. В парохіях де правиться окремо Служба Божа в дочерній церкві тої самої неділі, належить тут в друге відчитати сей лист в церкві.

По прочитанню зволять оо. Душпастирі заохотити від

себе батьків, щоби посилали синів до гімназій і до духовного семинара, та щоби за молоду виховували їх до духовного звання. Okремо зволять Всеч. Отці звернути увагу на родичів, яких сини покінчили гімназії або ходять до неї і на них впливати в тім дусі, щоби вони цїнили собі священниче покликання і в сім напрямі над собою працювали.

В кінці усильно прошу Всеч. Отців, взагалі не залишати часто говорити до своїх вірних о знеслости священничого стану — заохочувати родичів приводити дітей вчасно і часто до св. Причастія — а зокрема при нагоді церковних відправ молитися спільно з народом „о добрі покликання до священничого стану“.

† ЙОСАФАТ, Єпископ.

Ч. 88/Орд. — ДО ВСЕЧЕСНОГО ДУХОВЕНСТВА в справі торжественного звеличення пам'яті 1500-ліття Ефеського Собору.

В червні сього року минає 1500 літ від часу, як у місті Ефезі, в Малій Азії зібралися в поважному числі єпископи й священники з цілої катол. Церкви, так зі Сходу як і Заходу й тут під проводом папських легатів станули мужно в обороні чистоти Христової науки перед блудами еретиків.

Рішення, що їх винесли зібрані Отці Собору утвердили вірних уже тоді в трох важних правдах а то: в Божому Материнстві Преч. Діви, в правді про первенство Папи Римського й у вірі в істновання первородного гріха та потребу Божої ласки.

На першому місці ходило Соборови про вияснення правди дотично Божого Материнства, яку перечив еретик Несторій. Він вийшов з ложної засади, відмовляючи істнуванню двох природ людської і Божої в Ісусі Христі і почав рівночасно блудно навчати, що Пречиста Діва породила тільки чоловіка Ісуса й тому не належиться їй назва Богородиця. Цей блуд осудив рішучо вселенський Собор в Ефезі признаючи Пречистій Діві Марії назву Богородиці висказав і це урочисто: »Хто не вірить, що Емануїл є Богом і тому Пресвята Діва є Богородицею, нехай буде виклятий; бо вона зродила в своїм лоні Слово Бога, що стало тілом«.

Ця постава Отців Ефеського Собору і повисше рішення, яке стало догмою Божого Материнства, лягли опісля в основу пізніших догматичних правд про Пречисту Діву і скріпили культ Матери Божої, який так дуже поширився в пізніших віках у цілій Церкві, так на Сході як і на Заході.

Другою правдою, яка заблестіла на Ефеськім Соборі як знана і признавана в цілій Церкві, це первенство Папи. Висказав її папський відпоручник на Соборі, священик Филип, такими словами: „Ніхто не сумнівається, бо се річ знана в усіх часах, що святий і високо благословенний Петро, начальник і голова апостолів, стовп віри й основа католицької Церкви, одержав від Господа Нашого Ісуса Христа, Спасителя і Відкупителя людського роду, ключі царства та що йому дана є власть звязування і розвязування гріхів; він живе і судить тепер і завсіди, у своїх наслідниках“. Виходить отже ясно, що вже перед Ефеськім Собором, се є перед роком 431, Римський Єпископ був признаваний головою Христової Церкви на Сході і на Заході.

Для нас важне і пожадане цю правду особливо часто пригадувати вірним та розбуджувати в них пієтизм і привязання до Апостольської Столиці. Треба нам, Всечесні Отці, стреміти до того, аби наші вірні не лиш в теорії визнавали примат Папи але також в практичнім життю, особливо там, де ворог настає на неї, щоби сміло і відважно заявляли свою любов і вірність наслідникови св. Петра. Це важне в теперішні часи й у нас з огляду на скріплені наступи незєдинених на святу Унію.

На вселенськім Соборі в Ефезі осуджено теж посередно безбожні блуди ложновірців Целестія і Пелягія, які перекручували науку Церкви про первородний гріх. Їх виступи підважували в самій основі Христову науку і наносили велику шкоду кат. Церкві. Отці Собора своїми рішеннями розяснили вірним сумніви дотично цієї правди про існування первородного гріха і скріпили в них віру в потребу Божої ласки до надприродного життя і принімання св. Тайн.

Таким чином Ефеський Собор відбив небезпечний наступ на найважніші правди християнства. В тім його вага в історії католицької Церкви і тому Святіший Отець горячо

бажає, щоби пам'ять так важної події була всюди, в цілїм католицькїм світі якнайторжественнїше звеличена. І ми не можемо остати по заду але на рівні з другими, а навіть бїльше як другї католицькї народи, повиннї подбати про звеличення цієї історичної пам'ятї. Ми бїльше як другї народи завдячуємо благодатному впливови католицької Церкви і бїльше потребуємо ласк від Бога в теперїшню важну хвилю.

Для гідного звеличення пам'ятї Ефеського Собору заряджуємо слїдуюче :

1) В неділю дня 21. червня с. р., в празник Пресв. Серця Ісуса, на Службї Божїй належить виголосити проповідь на порушену у нинїшнїм письмі тему і заохотити вірних, щоби жертвували того дня св. Причастя в наміреннї Св. Вітця о приєднання незєдинених на лоно катол. Церкви. По Службї Божїй належить відмовити в голос з колїноприклоненням три рази Отче наш і Богородице Дїво і один раз Вірую в тїй самїй інтенції.

2) Рівнож зволять Всеч. Отці заохотити вірних, щоби уладжували з цієї нагоди окремі сходи́ни прим. у брацтвах, академії, концерти, відчити і т. п., де це лишень буде можливе.

Перемишль, дня 2. червня 1931.

† ЙОСАФАТ, Єпископ.

Ч. 87/Орд. — Духовні вправи для священників.

В сім році відбудуть духовні вправи всі священники, що їх з якої небуть причини не могли відбути в означенїм речинці, відтак сі, що останнїй раз дїдбули в 1928 р., а в кінци всі безженні священники, висвячені аж до 1930 р. включно без огляду на се, чи сповнили в час сей важний обов'язок, чи ні.

Відповідні списи священників вислала Канцелярія Єписк. Консисторії до Деканальних Урядів.

З огляду на репарації і адаптації, які щороку переводиться в будинку Духовного Семинара, визначається на переведення духовних вправ в 3 ох серіях другу пеловину липня і початок серпня с. р.

І. серія духовних вправ відбудеться виключно для безженних священників в часі від понедїлка 20. липня вече-

ром до п'ятниці 24. липня рано, в якій — як висше зазначено, обов'язані взяти участь всі безженні Отці, висвячені до 1930 р. включно. При тім звертаєся увагу, що священники призначені до I. серії, не будуть прийняті до відбуття реколекцій в інших серіях.

II. серія буде від понеділька 27. липня вечером до п'ятниці 31. липня рано, в якій візьмуть участь священники отсих деканатів: Балигородський, Белзький, Бірчанський, Бориславський, Буківський, Варяжський, Великомостенський, Височанський, Горлицький, Грибівський, Динівський, Добромильський, Дрогобицький, Дуклянський, Жовківський, Жукотинський, Комарнянський, Короснянський, Краковецький, Куликівський, Лютовиський, Мединицький, Медицький і Мостиський.

III. серія буде від понеділка 3. серпня вечером до п'ятниці 7. серпня рано, в якій візьмуть участь священники всіх прочих деканатів.

OO. Катехити обов'язані взяти участь в реколекціях разом зі священниками свого деканату згл. своєї серії. Отці з Перемишля при зголошенню своєї участі порозуміються з Управою Дух. Семинара.

OO. Декани зволють Всіх Учасників духовних вправ зголосити тут найдалше до 10. липня с. р.

В день початку реколекцій зголосяться OO. Учасники духовних вправ в будинку Духовного Семинара в часі від 4—6 год. вечером та зложать з гори означену оплату. Також належить привезти свою постіль.

Священники, що відбули духовні вправи в однім з наших монастирів, є обов'язані прислати тут посвідчення відбутих реколекцій.

Ч. 3326. — В справі Служб Божих релігійного фонду.

Всеч. OO. Душпастирів парохій, що на них наложено тягар відправи Служб Божих релігійного фонду, повідомляємо, що є обов'язані **рікрічно** аж до дальшого рішення Апостольського Престола відправляти **по одній читаній Службі Божій**.

Евентуально не відправлені Служби Божі релігійного фонду за попередні літа належить чим скорше відправити і предложити тут звіт.

Жертви на розбудову школи СС. Василянок в Яворові.

Балигород 4 зол., Бахір 9'50, Береги дол. 5, Бересть 6, Биків Луч. 5, Болохівці 2'66, Бонарівка 15, о. Бобровський Микола 2, Брунари вижні 2'50, Будзінська Марія 3, Ванівка 5, о. Величковський Нестор 5, о. Венгринович Володимир 5, Вербяни 8, Ганчова 10, о. Донигевич Іван 10, о. Дуркот Максиміліян 3, Жуків 8'74, Загочеве 5, Залокоть 2'50, Звертів 8, о. Коцюбинський Василь 4, Красна 5, Кульчиці 6, Ліщовате 14'20, Мельник Іван 5, о. Метринула Михайло 50, Орове 5, о. Пасічинський Ярослав 2, Полнятичі 2'60, о. Савойка Теодор 5, о. Телет Михайло 50, Терка 5, Тісна 3, Тилич 6, Усте руське 3'50, Чашин 3, Чернятин 5'22, Чертежинська Стефанія і Ольга 10, Шкло 3'78, Щирець 3, о. Яремко Іван 5, Ясель 2.

Х Р О Н І К А.

Крилошанські відзнаки одержали:

- Ч. 596. о. Юзьвяк Михайло, парох в Брониці.
 Ч. 7112/30. о. Логінський Іван, парох в Скоморохах.

Канонічну інституцію одержали:

- Ч. 2817. о. Мікула Василь — Нагірці.
 Ч. 2818. о. Савчук Юрій — Присліп.
 Ч. 2897. о. Гошовський Іван — Лосинець.
 Ч. 2898. о. Шерстило Ілля — Магерів.
 Ч. 3081. о. Турянський Яків — Лімна.
 Ч. 3082. о. Шумило Михайло — Ричигів.

Завідательства одержали:

- Ч. 1066. о. Пасічинський Нестор, парох в Тисовиці — доїздж. Гвоздець.
 Ч. 2227. о. Шумило Ростислав — Липовець.
 Ч. 2352. о. Мартинюк Плятон ЧСВВ. — Кристинопіль.
 Ч. 2591. о. Бобровський Микола — Сілець белзький.
 Ч. 3421. о. Солтикевич Іван — Красне.

Сотрудництва одержали:

- Ч. 3029. о. Галабарда Йосиф ЧСВВ. — Кристинопіль.
 Ч. 3029. о. Панчишин Полікарп ЧСВВ. — Кристинопіль.
 Ч. 3077. о. Коліда Софрон — Поздич.
 Ч. 3077. о. Мостюк Яків — Доброміль.
 Ч. 3122. о. Коциловський Януарій ЧСВВ. — Жовква.
 Ч. 3122. о. Трух Андрій ЧСВВ. — Жовква.
 Ч. 3194 о. Кисіль Пасив ЧСВВ. — Дрогобич.
 Ч. 3194. о. Ковалюк Дамян ЧСВВ. — Дрогобич.

Померли:

- о. Лучечко Петро, парох в Краснім 16. V. 1931.
 о. Плешкевич Іван, парох в Боратині 27. V. 1931.

Душі їх поручається молитвам Всч. Духовенства.

З гр. кат. Еп. Консисторії.

Перемишль, дня 2. червня 1931.

о. Микола Грицеляк
 канцлер.

† ЙОСАФАТ
 Епп.

II. ЧАСТЬ.

о. МИРОСЛАВ РІПЕЦЬКИЙ.

Бібліотечний провідник.

(Про заснування, ведення і комплетування парохіяльної бібліотеки).

За збереження бібліотечного майна відповідає бібліотекар, тому повинен він приучувати читачів до пошанівку книжок та припильновувати, щоби читачі віддавали випозичені книжки неушкоджені. Він мусить часто звертати увагу читачам, щоби обережно обходились з книжками і не слинили пальців, коли обертають сторінки, щоби не брали книжок забрудженими руками та не читали при їдженню, щоби дома держали книжки в безпечнім місци та хоронили їх перед знищенням або ушкодженням. Треба перестерігати, щоби читачі не загинали кінців карток, не нищили оправи, не мазали та не робили на книжках ніяких записок ні знаків. Замічені ушкодження треба направити перед поновним виданням книжки до читання. Бібліотекар мусить конечно всіми способами стягати вартість шкоди, заподіяної в книжках, щоби привчити читачів до пошани і обережного обходження з книжками.

Щоби зберечи бібліотеку перед знищенням, повинен бібліотекар знати способи захорони перед всякими шкідниками, що підточують істоту книжок. У вогких і темних кімнатах поширюються різні бактерії і маленькі комашки, які нераз цілком нищать книжки. Велику шкоду роблять книжкам пліснь і міль, а також миші є великими шкідниками бібліотек. В подертих і заплямлених книжках множаться заразки всяких недуг.

Найкращим способом збереження бібліотеки перед всякими шкідниками книжок є основне чищення бібліотеки

раз або два рази в році, яке найліпше переводити в літній порі, коли у нас бібліотеки перестають функціонувати. Підчас чищення бібліотеки знімається книжки по черзі з полиць і основно обтирається їх з пороху та вичищується їх з плям, коли їх завважаємо, розкладається книжки на рядні прсти сонця, щоби висохли, а стінки шафи і полиці змивається водою та витирається сухою шматиною.

Бібліотекар навіть в невеликій бібліотеці має досить багато праці: він замовляє книжки і дає їх до оправу, значить книжки і вписує до катальогів, уставляє в бібліотечній шафі та випозичає, веде статистику бібліотеки та рахунки грошових приходів і розходів. Щоби бібліотекар виконував прийняті на себе обовязки совісно і точно, мусить він мати досить вільного часу, особливо в неділі і свята.

Час визначений на випозичування книжок повинен бути сталий і так вибраний, щоби бібліотекар і читачі були свободні, найкраще в неділі і свята по вечірні, а в зимовій порі ще раз на тиждень вечером. Для шкільної дітвори випозичання книжок повинно відбуватися по науці релігії. Коли бібліотекар опускає означені бібліотечні години, то читачі тратять охоту користати з бібліотеки. Точність бібліотекара приучить і читачів до точности і до придержування означеного часу. Випозичування книжок повинно бути безплатне або за невеликою оплатою. Читачі радо зложать означені датки, коли побачать, що їх обертається на поширення бібліотеки. (Д. б.)

О Г О Л О Ш Е Н Н Я.

В прив. учит. жін. Семинарії СС. Василянок в Яворові вступні іспити на I, II, III, і IV курс відбудуться в днях 27 і 30 червня н. р. До іспиту належить предложити: 1) подання родичів або опікунів, 2) життєпис власноручно написаний, 3) свідоцтво хрещення, 4) останнє шкільне свідоцтво, 5) свідоцтво лікарське.

ПЕРЕМИСЬКІ

ЕПАРХІЯЛЬНІ

ВІДОМОСТІ

Ч. 4127. — Зарядження в справі молитов в свято Верховних Апостолів св. Петра й Павла.

У світі недобре діється. З багатьох країв доходять до нас невеселі вісти про збільшені наступи проти Католицької Церкви. Хоч ми знаємо, що ці наступи Католицькій Церкві зашкодити не можуть, бо Вона основана на Петрі — Камени, прсти котрого всі зусилля пекольних сил нічого не вдіють, бо врата адова не відоліють їй¹⁾, однак се є певне, що при сих наступах на нашу Церкву багато душ пропадає. Томуто ці вісти такі трівожні для католиків, а в особенності засмучують вони серце нашого вселеньського Батька, св. Вітця Папи Римського Пія XI, котрому Боже Провидіння вручило в сю важку хвилю керму Петрового корабля.

Здавалося, що мучеництво Церкви під совітським правлінням, з котрим тісно злучене поширювання безбожности, упадок всякої моралі та нівечення всеї придбаної культури народів, буде пересторогою для других держав перед подібним насильством. Однак останні часи здаються доказувати щось противне. За большевією пішов Мексик, далі Еспанія, а опісля загострилися справи Католицької Церкви на Литві, хоч вона мала там загварантовану конкордатом свободу, а що більше навіть в Італії, в осередку християнства,

¹⁾ Мт. XVI, 18.

розгоріла в останніх місяцях боротьба проти підставових прав Католицької Акції, так що посуненося там навіть до жалюгідних зневаг самого святійшого Вітця.

Якже правдивими суть в виду цього слова св. Йоана, що *мірх вєсь во злѣ лєжитх* ¹⁾!

Як вірні діти св. Католицької Церкви, ми повинні ділити зі св. Вітцем, нашим найліпшим Батьком, всі Його журби і терпіння; ми повинні заслати Йому в сих тяжких хвилях досвіду для Христовї Церкви щирі почування нашої горячої любови і сильного привязання до Його незрушимого Престола та завірення нашого безумовного послуху для всіх Його заряджень. А вкінци ми повинні нашими молитвами до Всевишнього упрошувати вкорочення днів цього досвіду для Христовї Церкви та кріпити ними св. Вітця в Його працях і терпіннях!

В лучности зі сучасним переслідуванням Католицької Церкви заряджуємо, щоби в сегорічний празник св. Верховних Апостолів Петра і Павла, який цього року припадає в неділю, відправлено у всіх церквах Нашої Епархії особливі молитви, а іменно:

Всі Всеч. Отці парохі, завідателі парохій і самостійні сотрудники долучать до Служби Божої в день празника ектенію о „умиренії Церкве, виголосять відповідного змісту, добре опрацьовану проповідь і відправлять по Службі Божій суплікацію відмовляючи з вірними перед благословенням Найсв. Тайнами навколішки в голос 3. Отче наш і 3. Богородице Діво в наміренню Свят. Вітця.

Всеч. ОО. Декани дадуть по найблизших деканальних зборах совісний звіт з виконання цього зарядження у своїх деканатах.

Перемишль, дня 26. червня 1931.

† ЙОСАФАТ, Епп.

Ч. 4106/705. — Речинець для вношення подань о прийяття до духовної Семинарії.

Гімназійні абітурієнти, що наміряють посвятитися духовному станови, мають внести до Еписк. Ординаріату

¹⁾ І. Йосиф V, 19.

прохання о прийняття до духовної Семинарії найдалше до кінця серпня ц. р.

До прохання належить долучити:

- 1) метрику хрещення і миропомазання;
- 2) свідоцтво іспиту зрілости в оригіналі і всі гімназійні свідоцтва;
- 3) власноручно написаний перебіг свого життя і
- 4) заяву дотично доплати за удержання в дух. Семинарії.

Опінію що до фізичної здібності кандидата до духовного стану видасть семинарійний лікар.

Кандидат, котрий покінчив науки в гімназії, яка знаходиться поза округом перемиської Епархії, має упросити свого о. катихиту, щоби надіслав звіт про його поведіння впрост до Еписк. Ординаріату.

Про день, в котрому кандидат буде обов'язаний особисто явитися в Еписк. Ординаріаті, зістане кандидат окремо повідомлений.

Еписк. Ординаріат поручає Всеч. о. Душпастирям повідомити о повисшій гімназійних абітурієнтів перебуваючих в окрузі їх парохій і переслати в своєму часі впрост до Еписк. Ординаріату совісний звіт що до поведіння кандидата і його родичів зі заподанням їх чеснот евент. налогових блудів.

Ч. 4128. — Обов'язки оо. Душпастирів дотично кандидатів духовного стану.

Еписк. Ординаріат пригадує Всеч. о. Душпастирям розпорядок ч. 3259 поміщений в Епарх. Відомостях з р. 1920 стр. 37—38, по думці котрого кожний душпастир є обов'язаний заопікуватися в особливий спосіб кандидатом духовного стану перебуваючим чи то в часі ферій чи при інших нагодах в його парохії.

Обов'язком душпастиря є чувати, щоби кандидат духовного стану так під кожним зглядом поводився, як цего вимагає духовний стан, до котрого пригтовляється а саме:

- 1) по можности кожного дня вислухав Служби Божої і служив до Неї;
- 2) якнайчастійше сповідався і причащався;
- 3) помагав душпастиреви в цих парохіяльних заняттях, які йому вільно виконувати;

- 4) вистерігався невідповідного товариства а приставав лише з особами, котрі визначаються релігійним життям;
- 5) не брав участі в прилюдних зборах і забавах;
- 6) о кождім виїзді з парохії і повороті до неї повідомляв місцевого душпастиря.

Щоденно відправляювана місцевим душпастирем Служба Божа в точно означеному часі, часті розмови з кандидатом духовного стану на тему душпастировання, аскези, ввічливого поведення та залишення критики Духовних Властей, можуть дати кандидатам духовного стану гарний і хо-сенний напрям на ціле життя.

Еписк. Ординаріят поручає Всеч. о. Душпастирям виконати совісно цей обовязок і предложити в своєму часі вичерпуючий звіт про поведення кандидата перебуваючого в часі ферій в дотичній парохії.

Ч. 4107. — В справі збірки на „Петрів гріш“.

На празник Верховних Апостолів св. Петра і Павла Еп. Ординаріят заряджує подібно як попередніми роками збірку по всіх церквах нашої Епархії на „Петрів гріш“.

В церквах, в котрих у згаданий празник нема богослужень, належить сю збірку урядити в найблизшу неділю по празнику.

Збірку належить заповісти в попередні неділі і свята і заохотити вірних до якнайщедрійших датків в сім році, коли Святійший Отець переносить великий біль і смуток по причині переслідувань католицької Церкви.

Зібрані гроші перешле опісля кождий уряд парохіяльний до канцелярії Еписк. Консистерії найдальше до кінця липня.

Ч. 3514. — Винайдення місця і дат уродин Дмитра Іванюха.

Якийсь Дмитро Іванюх поляг в битві під Краснім пов. Золочів 27. серпня 1914 р. Поручається всім Урядам парохіяльним розслідити і тут донести, чи поляглий такого імени і назвиска не походив з їх парохії і евентуально прислати його родовід.

Ч. 2992. — В справі парохіяльних бібліотек.

Видавничий Інститут »Добра Книжка« у Львові ул.

Содова 4. — висилає „Парохіяльну бібліотеку“ збірку з 40 книжок морально певних за 85 зол., яку то суму можна сплатити в 4 місячних ратах. При тій нагоді Еп. Ординаріят пригадує поновно Всеч. ОО. Душпастирям, щоби дбали про розвій парохіяльних бібліотек, про які вже нераз згадувано (в Перем. »Еп. Відом.«, в р. 1924 ст. 60. або в р. 1927 стр. 9.) і поручувано їх закладати, щоби они стали чистим, незіпсованим жерелом духової поживи. Коли нині злі письма (брошури, книжки, часописи) поширюють духову отрую і моральну гниль, оо. духовні не можуть лише обмежити свою працю до остороги або заохоти, але мусять взятися до акції, подаючи через бібліотеку брацьку чи парохіяльну добру брошуру, добру книжку, добрий часопис, які сталиби оружем проти ворожих наклепів, цорадником в сумніві, провідником в життю. Всеч. о. Декани при візитаціях деканальних припилюють цей справи.

Ч. 4125. — Вакаційний час в Єпископській Консистерії.

Повідомляється Всч. Духовенство, що як минувшими роками так і в сім році вакаційний час в Еп. Консистерії і в Ординаріяті треватиме від 15. липня до 31. серпня.

Ч. 3923. — Книжки гідні поширення.

Видавництво »Бібліотека Української Католицької Організації« випустило в останньому часі знова дві гарні книжки: 1) **Борці за церкву** — *життєписні оповідання, частина друга* (переповіджені А. Лотоцьким) і 2) **Християнське виховання молоді** — *провідні гадки Енцикліки Св. Отця Пія XI.*

Епп. Ординаріят поручає повисші видання Всеч. Духовенству і вірним.

Х Р О Н І Қ А.

Завідательства одержали:

Ч. 3720. о. Крупський Стефан — Долини.

Сотрудництва одержали:

Ч. 3721. о. Кікта Юрій — Ярослав.

Ч. 3721. о. Заяць Михайло — Перемишль.

Ч. 3720. о. Модрицький Евген — Судова Вишня.

Ч. 3631. о. Давидо ич Карло парох в Войславичах доїздж.—
Тудорковичі.

З гр. кат. Еп. Консистерії.

Перемишль, дня 1. липня 1931.

о. Микола Грицеляк
канцлер.

† ЙОСАФАТ
Епп.

II. ЧАСТЬ.

о. МИРОСЛАВ РІПЕЦЬКИЙ.

Бібліотечний провідник.

(Про заснування, ведення і комплектування парохіяльної бібліотеки).

IV.

Лише добре ведення може сповнити своє многоважне завдання, тому бібліотекар повинен знати головні засади діловодства.

До успішного ведення навіть невеликої бібліотеки є ковечно потрібні отсі книги: А.) Інвентарний катальог то є спис усіх книжок в такім порядку, як вони приходять до бібліотеки; Б.) Книга читачів, спис випозичаючих для запису читачів по черзі вступу їх до бібліотеки. В.) Підручна нотатка, де записується грошеві приходи і розходи бібліотеки, книжки віддані до оправи і замовлені та адреси видавництв і книгарень. У більших бібліотеках є ще заведені отсі катальоги: поазбучний поіменний катальог після авторів для ужитку читачів в формі книжки і для користування бібліотекара в формі картотеки (карткового катальогу), фаховий систематичний катальог після відділів книжок (релігійно-моральні, діточі, бетлеристика, історичні, природничі і т. д.), і місцевий катальог, який вказує на місце, де знаходиться книжка в бібліотечній шафі.

Всі книжки бібліотечного діловодства повинен бібліотекар весги точно і старанно, а найменше раз в році виготовити звіт з руху в бібліотеці статистичний виказ (стан книжок з початком року, приріст книжок в останнім році, скількість випозичених книжок і читачів, котрі книжки читано найбільше і кілько разів).

Парохіяльна бібліотека повинна мати правильник (регулямін), який укладає бібліотекар відповідно до місцевих обставин і вимог життя. Правильник бібліотеки визначає головні права і обовязки, які прислугують читачам, причує порядку і пошановання книжки та збуджує в читачах почуття високої мети і значіння бібліотеки.

Подаю взірець правильника (регуляміну) парохіяльної бібліотеки, якого окремі приписи можуть бути змінені і пристосовані до місцевих відносин.

1. Парохіяльна бібліотека в є власністю гр.-кат. Церкви в . . . та є призначена для поширення релігійно-морального освідомлення і загального знання та розбудження народньої свідомости при допомозі добрих книжок.

2. Парохіяльна бібліотека є приступна для всіх вірних гр.-кат. парохії в . . . та книжки випозичається безплатно.

3. Бібліотекою завідує о. парох або завідатель парохії, або призначений ним бібліотекар, який відповідає за добре ведення бібліотеки.

4. Бібліотека відчинена в неділі і свята по вечірні.

5. Позичаючий ручить за зворот випозиченої книжки в добрім стані; не вільно загинати карток книжки і мазати її олівцем.

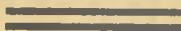
6. За шкоди заподіяні в книжках має винагородити позичальник.

7. Книжки не можна тримати довше як два тижні. Хто хоче задержати книжку довше, мусить на се дістати дозвіл від бібліотекара.

8. Випозиченя книжка призначена лише для тої хати, де мешкає позичаючий і не може бути підпозичувана іншим.

9. Про кожду заразливу недугу в домі позичаючого треба негайно дати знати бібліотекарєви, а випозичену книжку зараз віддати до бібліотеки.

Правильник бібліотеки треба вивісити на кількох видних місцях: в самій бібліотечній кімнаті, де відбувається випозичення книжок та на таблиці оповіщень або при вході до льокалю бібліотеки. Позичальник має підписати заяву, в якій стверджує, що йому є знані приписи правильника парохіяльної бібліотеки і що зобов'язується придержувати їх совісно і точно. (Д. б.)

ПЕРЕМИСЬКІ

ЕПАРХІЯЛЬНІ

ВІДОМОСТІ

Ч. 5775. До Всч. ОО. Душпастирів з нагоди празника Царя-Христа.

Проголошений Св. Вітцем Пієм XI. празник Царя-Христа належить до ряду тих свят, які в короткому часі здобули собі серця вірних цілого католицького світа і стали для них джерелом многих ласк. З радістю треба ствердити, що й у нас вірні зустрічають цей празник дуже величаво, що немало причинюється до зросту Божої слави і ревнування о спасення душ.

Хочемо однак при нагоді звернути увагу Всеч. Отців на одну особливість цього свята: Празник Царя-Христа, це празник Католицької Акції, яка до того тільки стремить, щоби приспівити і закріпити володіння Христа у нинішнім світі.

Христос має стати володарем душ та не лиш у церкві, в часі молитви і богослуження, але також у приватнім, родиннім і публичнім життю християн. Католицькі засади мають проникнути ціле життя людини особливож товариську і суспільну ділянку, мають здобути собі право горожанства в установах, школі, пресі, державнім законодавстві і взагалі всюди, де дотепер неподільно царив і царить дух ворожий катол. Церкві. Вірні мають перейти зі стану пасивних глядачів подій в стан свідомих і активних борців в обороні Христових засад та в їх ширенню. До цього

завзиває Св. Отець усіх вірних без виїмку. Розуміється, що клир обов'язаний тут з уряду дати добрий примір, провід і заохоту.

З нагоди празника Царя-Христа пригадую цей обов'язок Всеч. Отцям, як один з важніших. Вийдім Всеч. Отці, зі стану нарікання на лихі часи, скріпім нашу душпастирську працю в парохії, зробім її пляновою і доцільною. Наші проповіді, катехизація, праця у брацтвах хай відбуваються правильно по згори наміченому пляну. Хай пробивається в них ясна ідея: скріплення духа побожності та розбудження католицької солідарности і активности. Наша діяльність у світських установах нехай не буде низьким вислугуваннямся одиницям чи групам ані нагодою до здобуття пустої слави чи признання. Будьмо тут зразковим приміром виконування принятих на себе обов'язків і що важніше: доложім всіх зусиль, щоби тут поширити благодійний вплив кат. Церкви і її засад. Інакше побут священника в установі не мавби раці і мігби бути шкідливий. Загалом уся наша душпастирська праця повинна бути не самим тільки виконанням обов'язку очеркненого канонами і правилами, але пляновим і постійним докидуванням цілою до будови Христового царства, до того щоби свято Царя-Христа стало величавим празником побіди над ворогом кат. Церкви і спасення душ.

В біжучім році Празник Царя-Христа припадає на 21. неділю по зісланню св. Духа се є на день 25. жовтня. Заряджуємо отсим, щоби Всеч. Отці Душпастрі виголосили в часі Служби Божої в день Празника відповідну науку оперту на Енцикліці св. Отця (гл. Епарх. Відом. Ч. XII. 1926 стор. 53-69.) а по Службі Божій відмовили при виставлені Найсв. Тайн акт посвяти цілого людського роду Пресв. Серцю Ісуса (гл. Епарх. Відом. ч. IX./1928 стор. 133). — † ЙОСАФАТ Епп.

Ч. 5325/218. До Всч. ОО. Катехитів середних і вселюдних шкіл — в справі роблення самовільних заходів о зміну службового становиска.

Пригадується Всеч. ОО. Катехитам середних і вселюдних шкіл, що вони є в першій мірі душпастирями повіреної їм шкільної молоді, для котрого то уряду одержали окрему канонічну місію від Ординарія, та що як такі не

можуть на власну руку без попереднього писемного дозволу Еп. Ординаріату робити ніяких заходів в справах, які потяглиби за собою зміну в їх уряді чи становиску. З окрема не вільно ОО. Катехитам робити заходів:

- 1) о посади директорів згл. управителів так державних як приватних шкіл ;
- 2) о перенесення до іншої місцевости, а коли ходить о ту саму місцевість, до іншої школи;
- 3) о увільнення з посади та наділення емеритурою перед вислуженням законом приписаних літ;
- 4) о відпустки (урльопи) чи то в наукових цілях, чи для поратовання здоровля, на довше як дві неділі на протязі одного шкільного року ;
- 5) о приділення годин науки релігії в інших школах так державних як приватних без одержання на це канонічної місії як також о навчання інших предметів (співу, музики, мов і т. д.) понад 8 годин в тиждень ;
- 6) о такі заняття згл. посади в державних чи приватних установах, які булиби получені зі шкодою для душпастирської праці над молоддю або видатність цієї праці зменшували як прим. посади в економічних, фінансових і и. установах.

Загалом ОО. Катехити повинні пам'ятати, що свобідний від шкільних занять час мають передовсім присвятити праці в церкві і парохії та що вони є в першу чергу священниками і душпастирями а щойно опісля діячами на інших полях.

Примічається, що знехтовання повисшого зарядження і ставлення Еп. Ординаріату перед доконані факти потягне за собою з правила відмовне полагодження даної справи а в гірших випадках втрату канонічної місії і відкликання з посади катехита.

Ч. 5658/237. Справа поширення дієцезального тижневика „БЕСКИД“.

Одним з останніх кличів Апост. Столиці до вірних світа є справа підпирання католицької преси або пресо́ве апостольство. Відомі вже Всеч. Духовенству в цій матерії Енцикліки Св. Вітця Пія XI, не згадуючи вже про Його світлих Попередників, а ціла Католицька Акція булиби прямо не до подумання без власної преси. Цей пре-

важний обов'язок пригадував теж не раз Всеч. Духовенству Еп. Ординаріят у своїх листах і зазивах.

В дусі Кат. Акції покликано в нашій Епархії до життя католицький тижневик »Бескид«. Здавалосяб, що пригадувати духовенству його обов'язок супроти дієцезального тижневика це зайва річ. На жаль воно не так на практиці, бо є випадки, де ціле село ба навіть ціла парохія включно зі священником не побирає ні одного примірника газети. З предложеного Еп. Ординаріятові звіту Адміністрації тижневика виходить, що деякі Отці не завдали собі навіть труду розпакувати газетну посилку, держали її довший час а опісля віліслали назад. Церковна ерархія апелює до вірних в справі апостольства преси, організує молитовні кампанії в цім намірі а тут серед самих пастирів є одиниці позбавлені духа сього апостольства. Для них ця справа мовби не існувала а якщо існує то десь геть по заду на останньому місці серед маловартних справ. А цеж прецінь частина учительського уряду душпастиря в нинішнім часі!

Треба вже раз зрозуміти і дякувати за це Богу, що негідна роля священника-урядовця мусить уступити місця благородному покликанню священника-робітника і ревнителя для спасення людських душ!

Як це розуміти, коли прим. у селі, де є численне церковне брацтво, де священник має рішачий голос в читальні — нема ні одного передплатника »Бескида«? Під великим знаком запиту треба там поставити свідомість чи катол. солідарність цього брацтва та працю і вплив в ньому священника. Оплатити газету можнаб тут легко зі самих доброзільних складок з нагоди місячних сходин. Правда нині нужда загальна але і серед того люди читають і оплачують пресу. Впрочім матеріальна нужда в нічім не ослаблює але ще скріплює голод на катлицьке писане слово.

Друга справа це вирівнання належитости за побрані примірники. Де священник займається кольпортажею там повинен частіше стояти в контакті з Адміністрацією часопису та пересилати їй заздалегідь бодай раз у місяць зібрані гроші, коли передплата неможлива.

Ч. 5039. — Конкурс на опорожнені парохії.

З речинцем до 15. листопада 1931 виставляється на конкурс слідуєчі опорожнені парохії:

Деканат Балигородський: Рябе. Белзький: Боратин. Бірчанський: 1) Грозьова, 2) Лшава гор. Дрогобицький: Рибник. Височанський: Красне. Горлицький: 1) Боднарка, 2) Гладишів, 3) Долини, 4) Климківка, 5) Ліщини, 6) Новиця, 7) Рихвалд, 8) Смерековець. Грибівський: 1) Баниця, 2) Більцарева, 3) Брунари вижні, 4) Ізби, 5) Королева руська, 6) Фльоринка. Динівський: 1) Бахір, 2) Павлокома. Добромильський: Макова. Дуклянський: 1) Воля цеклинська, 2) Граб, 3) Гирова, 4) Дошниця, 5) Крамна, 6) Поляни, 7) Радоцина, 8) Ростайне, 9) Святкова, 10) Тиханя, 11) Чорне. Жукотинський: 1) Гвоздець, 2) Галівка, 3) Дністрик головецький, 4) Дністрик дубовий, 5) Липе. Комарнянський: Горбачі. Короснянський: 1) Близянка, 2) Чорноріки. Куликівський: Стронятин. Лежайський: Дубрівка. Ліський: Ліщовате. Лупківський: 1) Воля мигова, 2) Солинка, 3) Явірник. Любачівський: 1) Липовець, 2) Милків, 3) Синявка. Лютовиський: 1) Береги горішні, 2) Поляни, 3) Хміль. Мединицький: Добрівляни. Мушинський: 1) Матієва, 2) Явірки. Нижанківський: Грушатичі. Підбужський: Сириня велика. Порохницький: 1) Дубецько, 2) Крамарівка. Равський: 1) Белзець, 2) Голе равське. Риманівський: 1) Дошно, 2) Тарнавка, 3) Ясель. Розлуцький: Свидник. Сокальський: Добрачин. Старосамбрський: 1) Білич горішний, 2) Лінина мала, 3) Лопушанка хоміна. Тіснянський: 1) Ветлина, 2) Криве, 3) Лопінка, 4) Терка, 5) Тісна, 6) Яблінки, 7) Яворець. Турчанський: Яблінка вижна. Угнівський: Домашів. Устрицький: Лопушниця. Чесанівський: 1) Крупець, 2) Плазів. Яворівський: Прилбичі.

Прохання внесені не по формі і не заосмотрені потрібними залучниками, а особливо без свідоцтва з конкурсового іспиту, як і ті, котрі вплинулиби по дни 15. листопада 1931, будуть уважані як безпредметові.

Примічається, що всі Всч. ОО. що одержать презенту на таку парохію, яка крім матерної церкви має одну або більше дочерних, зобовязуються в кождім часі на жадання перемиського Еписк. Ординаріяту згодитися на евентуальне відлучення дочерних церков разом з грунтами.

При тім Еписк. Ординаріят повідомляє всіх Отців, наміряючих внести подання о прийнятті в спис на висше згадані парохії, що дотації їх будуть нормовані по гадці Конкордату.

Ч. 5774. — Збірка на „Петрів Гріш“.

Арламівська Воля 2.80, Бабина 11, Балигород 10, Бандрів 5, Баниця 10.14, Баранчичі 6.45, Бахір 7.50, Бахів 3.16, Башня 6.50, Белз 11.12, Береги дол. 8, Береги 8, Береска бал. 4.50, Березка бірч. 5, Бересть 9.30, Биків мед. 23, Бігалі 15.09, Бітля 11, Близянка 2, Боднарка 6, Болестрашичі 5.50, Болохівці 8.05, Болозва 8.40, Бонарівка 7, Бориня 6, Ботелка вижн. 10, Боянець 3, Брониця 8, Брунари вижн. 9.85, Брусно 3.20, Будинин 14, Букова 5, Валява 13.50, Ванівка 10, Ванькова 20.42, Ваньовичі 8, Вислок гор. 2, Вишатичі 8, Військо 5, Вільки маз. 3.30, Вірхомля вел. 12, Волиця 16, Волосате 10.20, Волчухи 5, Волоща 9.35, Вороблевичі 17, Вороблик кор. 25, Воютичі 5, Вяцковичі 5, Гаї нижн. 10, Галівка 15.85, Ганчова 10, Гирова 2, Гладищів 12.53, Гломча 5, Гнила 5, Годині 5, Голе рав. 6, Горинець 10.45, Горожанна вел. 20, Горожанна мал. 3.50, Горохівці 5, Горянка 15.50, Гочев 5, Грімно 4.50, Грушатичі 3, Губичі 10, Гусне виж. 7, Дальнова 5, Дашівка 9.46, Двірці 3.60, Деревня 4.50, Дзвиняч гор. 5, Дидьова 5, Диків стар. 11.09, Добра 16, Добра шлях. 6 50, Добрачин 7, Добрівляни 10.50, Доброгостів 10.
(Д. 6.)

Ч. 5365. — Поручення „Устава“ на рік 1931/32.

У Львові вийшов з друку новий «Устав» на рік церк. 1932 о. Миколи Галянта, канцлера Митрополичої Консistorії.

У новому видавню бачимо знова деякі улiпшення та гарну зверхну форму.

Поручаємо його Всеч. Духовенству.

Ч. 5731. — В справі присилки гроший до канцелярії Еп. Консistorії.

Подається до відома Всч. Духовенства, що при пересилці гроший треба зазначувати на відтинку переказу чи чека на що гроші призначені, бо без того не можна тих гроший законтувати, де належить.

ХРОНІКА.

Іменовання.

Почетними Крилошанами Катедральної Капітули в Перемишлі іменовані:

Ч. 93/орд. о. Камінський Іван, декан лежайський і парох в Заліссю, о. Качмар Іван містодекан Мушинський і парох в Злоцькім, о. Грицеляк Микола, канцлер Еп. Консистерії і Ч. 146/орд. о. Маринович Йосиф, декан добромильський і парох в Війську.

Ч. 4116. о. Олексин Василь, парох в Тартакові деканом сокальським.

Ч. 4591. о. Козбур Стефан, парох в Ясінці масьовій деканом розлуцьким.

Ч. 4535. о. Малко Теодор, парох в Волиці деканом буківським.

Ч. 4589. о. Шалаш Стефан, парох в Мисцовій деканом дуклянським.

Ч. 4130. о. Лебедович Іван, парох в Бірчі містодеканом бірчанським.

Ч. 4131. о. Ляльович Йосиф, парох в Мацині великій, містодеканом горлицьким.

Ч. 4230. о. Кушлик Евген, парох в Пяновичах, містодеканом самбірським.

Ч. 4590. о. Корнова Стефан, парох в Лабовій П. містодеканом мушинським.

Ч. 4823. о. Др. Винницький Роман, парох в Вороблику, містодеканом риманівським.

Ч. 5127. о. Лебедович Іван, парох в Бірчі, завідателем деканату бірчанського.

Ч. 5286. о. Плешкевич Юліян, парох в Маластові і декан горлицький, завідателем деканату грибівського.

Ч. 5286. о. Жук Михайло, парох в Снітниці, містодеканом грибівським.

Крилошанські відзнаки одержали:

Ч. 4149. о. Ільницький Йосиф, парох в Шумячі.

Ч. 4149. о. Левицький Адріян, парох в Турці.

Канонічну інституцію одержали:

Ч. 4515. о. Фігар Яків — Улицько. Ч. 4866. о. Вовчик

Михайло — Яблінка нижна. Ч. 4189. о. Галушка Ігнатій — Загіре. Ч. 5477. о. Оленяк Йосиф — Медичі. Ч. 5476. о. Стеранка Олександр — Монастирець. Ч. 5478. о. Мокрівський Матвій — Яворів. Ч. 5206. Білий Стефан — Барич.

Завідательства одержали:

Ч. 4243. о. Білевич Олекса — Лопушниця. Ч. 4187. о. Савицький Дмитро — Гвоздець. Ч. 4505. о. Давидович Алексій — доїздж. Ростайне. Ч. 4189. о. Хробак Василь — Брунари вижні. Ч. 5003. о. Величкович Микола — Білич горішній. Ч. 5477. о. Шевчук Василь — Грушатичі. Ч. 5476. о. Новосільський Олександр — Тарнавка. Ч. 5575. о. Рибак Микола — Морохів. Ч. 5572. о. Дацько Константин — Лівчиці. Ч. 5574. о. Булат Іван — Чорноріки. Ч. 3070. о. Микулович Володимир — Прилбичі. Ч. 3070. о. Кліш Анатоль — Немирів.

Сотрудництва одержали:

Ч. 4789. о. Мостюк Яків — Старе село. Ч. 4676. о. Ковальський Юрій — Добромиль. Ч. 4598. о. Петрашкевич Йосиф — Рихтичі. Ч. 5206. о. Салаш Михайло — Плоске. Ч. 5326. о. Дигдалевич Йосиф — Радохонці. Ч. 5417. о. Журавецький Сильвестер Ч. С. В. В. — Кристинопіль. Ч. 5417. о. Жупанський Павло ЧСВВ — Дрогобич. Ч. 5417. о. Ковалюк Дамян ЧСВВ — Жовква. Ч. 5500. о. Білик Никола — Злоцьке. Ч. 5219. о. Плахта Михайло — Батятичі. Ч. 5415. о. Горошко Михайло — Опарівка.

Померли:

о. Дуб Йосиф, парох в Лопушниці 27/6 1931.
Душу его поручається молитвам Всч. Духовенства.

З гр. кат. Еп. Консистерії.

Перемишль, дня 25. вересня 1931.

о. Микола Грицеляк
канцлер.

† ЙОСАФАТ
Епп.

II. ЧАСТЬ.

В друкарні дієцезальній в Пінську вийшла цінна книжка: „Prymat Papieski a Kościoły Wschodnie w okresie soboru Efeskiego“, котру можна там дістати.

о. МИРОСЛАВ РІПЕЦЬКИЙ.

Бібліотечний провідник.

(Про засновання, ведення і комплетовання парохіяльної бібліотеки).

V.

В кожній навіть найбільшій бібліотеці мусить бути заведений **інвентарний катальог** себто виказ книжок бібліотеки, з якого можна докладно довідатися про маєтковий стан бібліотеки. До сего катальогу вписуються книжки в тім порядку, як приходять до бібліотеки. Найкращою формою інвентарного катальогу для наших парохіяльних бібліотек є оправлена нотатка, полініювана на вісім рубрик-переділок після поданого взірця А.

1	2	3	4	5	6	7	8
Число порядк	Автор	Заголовок	Видавець, місце і рік вид.	Скільк. томів	Ціна книж. і опр.	Спосіб і дата на- буття кн.	Замітка
1.	Штольц Альбан	Життя і смерть	Вид. ЧСВВ. Жовква 1922.	1	1·80 зл	Куплена 12. I. 1928	
2.	Лотоцький Антін	Кужиль і меч	„Добра Кн.“ Львів 1927.	1	4·80 зл	Куплена 12. I. 1928	
3.		Геройська любов	Вид. ЧСВВ. Жовква 1914.	1	2— зл	Куплена 12. I. 1928	
4.	Штольц Альбан	Отче наш	Вид. ЧСВВ. Жовква 1910.	1	2·30 зл	Дарована 20. II. 1928	
5.	Буйко Влодко	Пригоди Юрчика	„Світ Дит.“ Львів 1923.	1	1— зл	Куплена 12. I. 1928	

Ведемо сей інвентарний катальог так, що в першій рубриці вписуємо число книжки по черзі приходу її до бібліотеки. Інвентарне число книжки зазначаємо на заголовковім листку книжки (першій сторінці за окладинкою або оправою) в горі ближше до хребта книжки, а на хребті даємо паперову наліпку з числом (такі чисті наліпки продаються

в паперових крамницях). Кождий твір, хочби складався з кількох томів, повинен мати одно число. Коли є в бібліотеці тасама книжка в кількох примірниках, то кожда книжка повинна мати окреме число в інвентарному катальозі. В другій рубриці зазначаємо назвиско автора (наперед пишеться призвище автора, а потім імя). Ніколи не зазначаємо тигулів: др., проф. і ин. До третьої рубрики вписуємо назву книжки, яку беремо зі заголовка книжки. Коли назва є довга скорочуємо її так, щоби не стратився її змісл. В четвертій рубриці зазначаємо назву видавництва або видавця, місце і рік видання. В рубриці: »скількисть томів« вписується число, яке вказує з кількох томів є зложений даний твір. Коли в однім томі оправлено кілька книжочок разом, тоді та книжка одержує число 1, а в рубриках: »Автор« і »Заголовок« вписується назвиска всіх авторів і поодинокі заголовки книжочок. Дальше ідуть рубрики, в яких зазначаємо коротко, як книжка набута (куплена, дарована чи виміняна), дату набуття книжки та ціну книжки і оправи. Ціна книжки повинна бути виповнювана постійно для означення вартости бібліотеки, а також колиби читач затратив книжку і треба було її відкупити. В останній рубриці вписуємо різні замітки.

Щоби знати, хто випозичив і які книжки, мусить бібліотекар все докладно записувати та вести окремо **СПИС ПОЗИЧАЮЧИХ В ФОРМІ КНИЖКИ**. Кождий позичальник дістає в книжці окрему сторінку і тут вписується число позичаючого в таким порядку, як вступає до бібліотеки, його призвище і імя та записується у відповідних рубриках, число випозиченої книжки або заголовок, дату випозичення і віддання книжки, а з боку всіякі замітки, як вказує взірець Б.

Ч: Назвиско позичальника:

Дата випозич. кн.	Число або заголовок книжки	Дата звороту кн.	Замітки
17. II.	Бен Гур	23. II.	
23. II.	Життя і смерть	5. III.	
5. III.	Син України	19. III.	

На підставі сеї книги позичалників у більших бібліотеках виготовлюється легітимації посвідки, якими читачі все мають виказатися при випозичанню книжок, щоби бібліотекар міг відразу знати, яке їх число в бібліотеці.

Бібліотекар повинен знати, чи є в бібліотеці бажана книжка, а коли нема, то хто і коли її випозичив. Відповідь на сі питання дають картки визичування книжок, які є заведені у більших бібліотеках на окремих картонових картках, величини кореспондентки. На тих картках записується кому і коли дана книжка була позичена. Картки, уложені після чисел книжок, переховується в особнім пуделку. Після сеї картки можемо кожної хвили довідатися, у кого є бажана книжка та пізнаємо, які книжки мали серед читачів найбільший попит. Картки визичених книжок дають спромогу робити в бібліотеці люстрацію книжок.

Для ужитку і вигоди читачів заводитьься в бібліотеці поіменний поазбучний катальог в формі книжки, щоби читач міг сам легко знайти потрібну книжку. Сей катальог, в яким є вписані по черзі поазбучно після авторів всі книжки бібліотеки, є конечно потрібний в кожній більшій бібліотеці тому, що він вказує, чи є в бібліотеці бажана книжка. До відповідних рубрик сего поазбучного катальогу вписується назвиско автора і назву книжки, скількість сторін, щоби читач вже з катальогу міг довідатися про величину книжки і книжний значок (сигнатуру) після місцевого катальогу. Для кожної початкової букви призначаємо в поазбучнім катальозі кілька сторінок для дальшого вписування книжок.

Крім поазбучного катальогу у більших бібліотеках споряджується фаховий, систематичний катальог, якого завданням є, дати читачеві довідатись, які твори з окремих галузей знання знаходяться в бібліотеці. Щоби комплетувати бібліотеку після певної системи, є необхідний в бібліотеці поділ книжок на спеціальні відділи.

VI.

В менших бібліотеках уставляється книжки в бібліотечній шафі після інвентарного катальогу. Се уставлення книжок полягає в тім, що бібліотекар ставить книжки на

полицях після чисел в тім порядку, як вони прибувають та є вписані в інвентарному катальозі. При такім уложенню побіч маленьких книжечок мусимо ставити книжки найбільшого формату. Простори між полицями мусять бути відміряні після книжок найбільшого формату, яких є найменше, тому в шафі лишається багато порожнього, невикористаного місця.

Сеї найстарший, примітивний спосіб укладаних книжок закинено вже у більших, взірцево уладжених бібліотеках та задля заощадження місць в бібліотечній шафі уставляється книжки після їх розмірів-формату. Для кожного формату книжок призначається одна або більше полиць відповідно до сего, яких книжок є найбільше. Щоби бібліотекар міг знати, на яким місці знаходиться книжка в бібліотеці, споряджується місцевий катальог. Сеї катальог складається з чотирох відділів, які відповідають чотиром форматам книжок. На кожній сторінці місцевого каталогу в горі вписується ту букву, яка нам вказує на формат книжки та полицю, на якій можна знайти бажану книжку.

Для бібліотекара є незвичайно догідним, коли ставить книжки на полицях після фахових відділів. Тоді ділиться цілу бібліотеку на кілька фахових відділів, і в кождім відділі ставиться книжки поазбучно після назвиск авторів або так як прибувають до бібліотеки.

VII.

При заснованню парохіяльної бібліотеки треба звернути головну увагу на відповідний добір книжок, бо від складу бібліотеки залежить здійснення її многоважного завдання. Парохіяльна бібліотека мусить мати книжки відповідно до ступня розвитку і підготовки позичаючих. Не можна без розбору давати до читання кожду книжку, бо не кожда книжка є зрозуміла для малосвічених читачів. Бібліотека мусить притягати до себе читачів популярними, інтересними книжечками, які визначаються простим складом мови і ясністю викладу.

Найважнішою частиною парохіяльної бібліотеки повинні бути книжки релігійно-морального змісту, написані живо, ясно і цікаво, тому що наш нарід дуже потребує такої лектури. Важною цллю сих книжок є виробити чесну,

правдиво-християнську людину, — виховати молодь до християнського життя, вщипляючи в молоді серця християнські чесноти та високі ідеали правди, добра і краси, — розбудити і скріпити релігійні почування та католицьку свідомість, — показати нашому народови, пригніченому матеріальними злиднями, краще життя, в яким панує ідеал і чеснота та поставити йому перед очі живі образи, гарні приклади Божих любимців — святих мужів, що в своїм життю наче в зеркалі відбивають перед нами найвірнійший взір всіх чеснот.

В кожній парохіяльній бібліотеці повинні знаходитись отсі популярні, духовні книжки, які надаються до читання для малосвічених читачів і для молоді: прекрасні перерібки творів А. Штольца: »Життя і смерть«, »Отче наш«, »Хто яко Бог«, Богородице Діво« і »Многострадальне Мати«, — о. К. Антоневича: »Читання святочні«, — о. К. Рідля: »Читання о муках Ісуса Христа і »Читання о Пр. Д. Марії«, — о. Л. Лужницького: »Скарбниця віри«, — »Катехизм Пр. Діви Марії« і „Місяць Май“, — гарні переклади творів о. Ф. Гатлера: »Кривава незабудька або хрестна дорога Спасителя«, »Основні правди«, »Серце за серце«, »Найкраща потіха в годині смерти« і »Небесний вінець«, — о. Д. Бодревича: »Стежечка в рай і »Голгофта«, — »Короткі розважання о муках Ісуса Христа«, — св. А. Лігорого: »Як годитися з Божою волею« і »Молитва як могуче средство спасення«, — о. Т. Лежогубського: »Христос між нами« і Є. Мацелюха: »Пр. Евхаристія в життю«, — о. Ф. Цозеля: »Сповідь, яка повинна бути«, — »Досконалий жаль«, — Карповича: »Чернече життя«, — »Гр.-кат. Церква і її історія«, — о. І. Погорецького: »Правда і обман«, — Й. Гродського: »Життя Господа Ісуса Хр.« (прикрашене 45 ілюстр.), — о. П. Філяса: »Життя св. Василія Вел.«, — »Апостол любови« (життєпис св. А. Лігорого), — о. Я. Левицького: »Життя апостола унії свящ. Йсафата«, — о. М. Западника: »св. Кирило і Методій«, — »св. Тереса від Дитяти Ісуса (ілюстр. життєпис), — Дворніка: »Життя св. Вячеслава«, — »Спомин про сестру Анну Стадик«.

Про актуальні питання трактують отсі книжечки: о. Т. Галущинського: »Пастирський Уряд в катол. Церкві«, — »Стережіться ложних пророків« (про секти), —

»Осторожно з огнем« і »Нове Апостольство« (про пресу), — »Більшовики й релігія« — »У невидимій сіті«.

Велике виховує значіння має белетристика (повісти, оповідання і вірші) релігійно - морального змісту. Маємо низку белетристичних творів, овіяних християнським світоглядом, які повинні бути в парохіяльній бібліотеці: »В огні і крові«, »В підземеллях Риму« і »В копальнях Сардинії« Вааля (істор. оповідання про переслідування і життя перших християн), — »Бен Гур« (цікава повість Л. Вволеса з часів Ісуса Хр.), — »Фабіоля« Візмана (прегарна повість з часів переслідування християн), — »Геройська любов« (повість з середовічних часів), — Антонюка: »Мала Нелі« (гарне оповідання про життя побожної ірландської дівчини), — Карповича: »Через мечі до життя« (оповідання з життя Ісуса Хр.) — »Різдвяний дарунок« (різдвяні оповідання і народні перекази), — Семчука: »Пророки« (біблійні оповідання), — о. Штокалка: »На струнах гуслий (Давидові псалми).

VIII.

Конечним завданням парохіяльної бібліотеки є збудити у дітвори і доростаючі молоді цікавість до книжки, тому при парохіяльній бібліотеці повинен бути створений спеціальний діточий відділ, заосмотрений у багатий запас добрих, цікавих, ілюстрованих книжечок. Читання книжок має великий вплив на духовий і моральний розвиток дітвори. Коли доростаюча молодь призвичаїться до читання, тоді будемо мати в будучині численний ряд поважних читачів та церковно народна праця серед дорослих дасть гарні, корисні наслідки. Цікавий і добірний зміст дитячої книжки повинен вповні відповідати ступеневі духового розвитку молоденького читача.

Щоби захотити дітвору до читання, треба наперед давати невеличкі книжечки з образками. Для дітей у віці від 8—12 літ надаються найкраще до сеї ціли читаночки: »Нашим найменшим« (зчисленними ілюстраціями арт. мал. Ол. Кульчицької) і гарні, цікаві, багато ілюстровані видання »Світа Дитини«: байки і казки (Гнатюка: »Народні байки«, — »Найкращі байки і казки«, — Вільшенка: »Покотигорошок«, »Чорнокнижник« і »Казка про Шевченка«, — Завадовича: »Казка про царевича Івана« і ин.), інтересні

оповідання з життя звірят і пташок (А. Лотоцького: »Пригоди Лиса Микити«, — О. Білоусенка: »Пригоди вовка неситого«, „Зайчик побігайчик« і »Лисичка Сестричка«, — Верино: »Волове очко«, — Маковея: »Природи гороочика«), — дотепні пригоди і оповідання (В. Буша: »Співомовки«, »Діравий зуб«, »Стрілець Тріска«, »Уперте теля«, »Максим і Марко«, »Веселі оповідання« і ин., — Вуйка Влодка: »Пригоди Юрчика Кучерявого«, — Ю. Шкрумеляка: »Записки Івася Крілика«), збірки гарних оповідань і віршів (О. Білоусенка: »Вінок«, — І. Блажкевич: »Мила книжочка«, — »Малий Кобзар« Т. Шевченка, багато ілюстр. збірка творів, — В. Радзикевича: »Осінь, Зима, Весна і Літо«, прегарні чотири читаночки для дітвори). Маємо отсі діточі книжечки історичного змісту: Б. Грінченка: »Олеся«, — Л. Лотоцького: »Лицар Добриня« і »Вільгельм Тель«, — С. Яремової: »Жертвенні огні«, — М. Денисенка: »Наша Січ-Мати«, та отсі дитячі видання поважнішого змісту: А. Бесієра: »Малий Петрусь« (гарна книжечка про апостола діточого св. Причастя), — »Малий лікар« Барвінського-Шкрумелка (діточа гігієна у віршиках), — »Зоряний хлопчина« О. Цапляда (діточий твір світової слави), — »Єзоп« А. Лотоцького (займаюче оповідання про молодість і життя славного грецького байкаря).

Доростаюча молодь зі зацікавленням читає інтересні оповідання, цікаві описи подорожей і дивних пригод: Свенсона: »На філях моря«, — Я. Вільшенка: »Дивні подорожі Чванківського«, — Ю. Верна: »Шансельор«, — Кольдіого: »Пригоди Пінокія«, — »Бранець морського опришка«, — Гуондера: »Пімста монаха«, — Амічіса »Малі герої«.

Історичні оповідання і повісти повинні зайняти в парохіяльній бібліотеці чільне місце. Белетристичні твори історичного змісту мають на молодь дуже великий вплив, тому що ставлять перед очі важні моменти або особи минувшини, повні посвяти, геройства й енергії, запалюють молоді серця любовю до рідної землі та розбуджують віру у кращу будучність. Керманич парохіяльної бібліотеки повинен придбати всі кращі історичні оповідання й повісти („Син України“ Федіва Золотополця, — »Пригоди запорожських скитальців“ В. Будзиновського, — »Кроваві сліди“ О. Лешука, — »За сестрою“ А. Чайковського, — »Марта Борецька“ І. Грабовича, — »Кужіль і меч“ і Лицар у чорнім оксамиті“ А.

Лотоцького, — „Ярошенко“ О. Макковея, — „Чайковський“ Є. Гребінки, — „Злощасний самоцвіт“ М. Целевича).

ІХ.

Для улекшення праці бібліотекара при доборі книжок до парохіяльної бібліотеки є конечним спорядження взірцевого підручного каталогу, в яким добрі книжки були би поділені на окремі відділи (релігійно-моральні, діточі, белетристика, історичні, природничі, господарські) і при кожній книжці був би поданий короткий зміст і замітка, чи книжка легка чи тяжка до читання та чи добра для початкуючого чи для очитаного читача. Зладження такого каталогу причинило бся в значній мірі до поширення добрих книжок та до розвитку наших парохіяльних бібліотек.

Наше духовенство мусить взятися до плянової, невпинної праці над заснованням та належним веденням парохіяльних бібліотек. Коли парохіяльні бібліотеки будуть засновані у всіх парохіях нашої країни, тоді добра книжка знайде легкий доступ до широких народніх мас та причиниться до християнської обнови нашого життя. В нинішніх часах, коли нашому народови загрожує атеїстичний большевицький світогляд і ворожий наступ ріжних сектантів, добірні парохіяльні бібліотеки допоможуть виплекати в нашім народі тверду основу релігійно-моральної і національної свідомости та стануть многоважним чинником нашого культурного розвитку.

ПЕРЕМИСЬКІ

ЕПАРХІЯЛЬНІ

ВІДОМОСТІ

Ч. 6817. — В справі Празника св. Священомученика Йосафата.

Сегорічний Празник св. Священомученика Йосафата переноситься на неділю дня 29. листопада.

Перед Празником належить всюди відправити тридневницю згл. девятницю, с. є. кожного дня відспівати молебен до св. Йосафата — деби було більше число вірних — з виставленням Найсв. Тайн, виголосити коротку проповідь і відспівати суплікацію.

В сам день Празника с. є. в неділю 29. листопада відправлять Всч. ОО. Душпастирі торжественну Службу Божу в честь св. Священомученика Йосафата і виголосять проповідь на тему «Церков страдаюча, але і побіджаюча Мати», при чім належить піднести, що і по нинішних терпіннях вийде Церков побідно, як і завсіди виходила побідно і серед найлютіших переслідовань.

По Службі Божій належить відспівати «Тебе Бога хвалим» і уділити благословення Найсв. Тайнами.

В неділю перед Празником належить заохотити вірних, щоби численно приступали до св. Тайн.

Ч. 6816. — Подяка св. Отця за Петрів гріш.

На адресу Їх Преосвященства Епископа Ординарія надійшло від Апостольського Престола отсе письмо:

»Державний Секретаріят Його Святости з Ватикану дня 5. мая 1931 Ч. 101217.

Ваша Ексцеленціє, Преосвящений Отче!

З якою жичливістю відноситеся до Апостольського Престола, можна пізнати по сім, що чинно стараєтеся підпомогти Йому в Його змагаючихся потребах. І так тепер знова в імени Своім і Ваших Епархіянь післали Ви в сій святій ціли через Апостольську Нунціатуру квоту 3.100 зл. призначену на Петрів гріш.

Легко порозумієте, як радо і мило прийняв св. Отець сей дар, бо бачив в нім доказ синівської любови. І тому висказуючи сердечну подяку Вашій Ексцеленції і прочим жертводавцям, вимолює Його Святість для Вас велику нагороду у Христа Господа, котрого Ви в особі Його Намісника заслужено Собі зобовязали.

Як запоруку сих небесних дарів і як свідоцтво вітцівської зичливости з цілого серця уділяє Апостольське Благословення Вам, всьому клирови і народови.

А я користаючи з сеї нагоди висказую чувства мого особливого поважання з яким радо остаю Вашій Ексцеленції щиро відданий Е. Кард. Пачеллі.«

Повисше письмо подаємо до відома Всч. Духовенства і поручаємо оголосити його народові в церкві в найблищу неділю, додаючи до сего щиро подяку і від Нас за тамтого-річну збірку. — † ЙОСАФАТ.

Ч. 6818. — Вказівки для священників, як поступати на случай непосилання підвод в ціли доїзду на науку релігії до школи.

Звідомлення з візитації науки релігії в школах виказують в многих випадках, особливо коли ходить о школи в дочерних селах, низький рівень знання релігійних правд у дітвори. Причиною цього невідрадного явища буває майже з правила те, що громада рідко посилає підводу по священника, або її зовсім не посилає.

Часто жалуються поодинокі ОО. Душпастирі на нерадивість в цім згляді своїх парохіянь з дочерних сіл, ба навіть заносять на них жалоби до Рад шкільних повітових, бажаючи силою зневолити їх до посилання підвод.

Однак влада в тих випадках нерадо прибігає до сили, покликуючись на те, що закон не передбачує примусових підвод для катехитів, так що оо. Душпастирі на цій дорозі рідко осягають свою ціль. Нерідко громада стоїть уперто при своїм, підбурена нераз руїницькими елементами, яких сьогодні ніде не бракує, а се лиш розярує конфлікт між вірними і душпастирем, настроює останніх ворожо до Церкви та в високій степені утруднює правильну душпастирську працю в парохії.

Маючи на оці передовсім добро душ молодого покоління, Епп. Ординаріят завзиває Всеч. ОО. Душпастирів, щоби правильно учащали на науку релігії до школи так у матерних як і в дочерних селах. Зазначається, що занедбання в цім згляді зі сторони душпастиря в наслідок непосилання підвод парохіянами не будуть в ніякім разі оправдані. Це правда, що парохіяни повинні самі старатися забезпечити правильне релігійне виховання своїй дітворі в школі і влекшити працю священникови, та коли в них так мало зрозуміння для душевних потреб власних дітей, то це не може звільняти священника від обовязку тим усильнішою працю над молодим поколінням, щоби бодай з нього виховати собі свідомих і релігійних парохіян. В таких випадках священник повинен подвоїти свою працю над меншими, тим більше коли бачить, що родичі в цьому нерадиві. В крайнім случаю повинен він їхати власними кінсьми а то й потрудитися пішки. За науку релігії визначена хоч і незначна ремунерація, так що цей труд не є зовсім даровий. Священик, який занедбує школу виключно тому, що по него не посилають підводи, дає доказ, що він нітрохи не розуміє ціли свого високого післанництва. І на когож в такім випадку лишає він релігійно-моральне виховання в школі? Хто має навчити дітей найпотрібніших правд з катехизму? хто має плекати в них надприродне життя, підготовити їх до св. Тайн, привязати до Церкви і обряду, провадити до Бога? Без пересади требаби сказати, що душпастир занедбуючий в нинішних часах школу це паразит на живім церковнім організмі.

Якщо ходить о практичні вказівки, як поступати на случай непосилання парохіянами дочерних сіл підводи по священника, Епп. Ординаріят уважає засадничо вказаним, щоби поладнав цю справу дотичний священник в дорозі

безпосереднього порозуміння з родичами дітвори згл. з представниками громади. Наперед треба глядати способу, щоби переконати о потребі посилення підвод представника громадського уряду а коли це не вдається, справу можна поручити дотичному Ординаріятському Відпоручникови до Ради шкл. повітової. Колиж і його інтервенція лишиться без успіху, тоді повинен душпастир увійти в безпосереднє порозуміння з родичами шкільних дітей, представити їм раз і другий вагу і необхідність праці священика над дітворою в школі та обовязки в цім згляді родичів. В тяжших випадках треба буде священикови посвятити більше праці індивідуально над поодинокими батьками. Епп. Ординаріят вірить, що того рода праця віднесе успіх. Якщо половина родичів в той спосіб піде за його голосом, він зробив дуже багато, бо освідомив батьків в дуже важній справі і зискав те, до чого зміряв, підводи. Родичі стануть тоді більше цінити священика за його дбайливість про їхніх дітей і будуть йому раді в многих інших справах. Натомість егзеквовання підвод силою викликає у людей огірчення до священика, зражує їх до його особи і спроваджує зі собою інші конфлікти, які в нинішних часах можуть нанести Церкві необчислимі шкоди.

Найпевніший і єдиновказаний для священика шлях поступовання у відношенні до його духовних дітей — це шлях любови.

Ч. 6810. — В справі уділення канонічної нагани о. Антонови Клячинському.

Подається до відома Всеч. Духовенства, що Еписк. Ординаріят уділив канонічну нагану о. Антонови Клячинському завідателеви парохії Воля цеклинська за упірне потягання своїх парохіян до судової відвічальности за їх зізнання в справах, які були предметом доходження Еписк. Консистерії і завізвав його до зложення іспиту з наук богословських з речинцем найдалше до двох місяців від часу наложення повисшої кари.

Від гр. кат. Еписк. Ординаріяту.

Ч. 5774. — Збірка на „Петрів Гріш“.

Добромилів 6.50, Довжнів 5, Долгомостиска 3, Дорогошів вел. 3.50, Дошно 13.98, Дрогомишль 5, Дроздовичі 3.88, Дубецько 2.90, Дубно 9, Жабче мур. 5.65, Жапалів 10, Желдець 7, Жерниця виж. 4, Жовква 50, Жуків 18.42, Журавці 6, Забіре 4.20, Завадів 6.50, Загочево 17, Загупинь 7.23, Заліська воля 7.70, Залісе 5.21, Залокоть 5, Залуже 5, Звертів 6.54, Зболки 5, Звір 9.30, Ізби 5, Ільник 7, Ісаї 10, Кавсько 25, Карів 5, Кальниця 6.73, Клоковичі 7, Княжпіль 5, Кобилянська воля 10, Кобильниця рус. 7, Комарно 17.26, Комарники 3.60, Колбаєвичі 17.30, Конів 9, Корениця 5, Коровники 5, Коровиця 8, Корналовичі 5, Костарівці 5,40, Краків 10.10, Красна 12, Красне 5, Кристинопіль 45.64, Криниця 8.57, Крехів 5.30, Кречовичі 15, Кропивник 12.30, Кросценко 10.50, Крукеничі 6, Крупець 3, Куличків 3, Купновичі 9.25, Курилівка 4, Лабова 23, Ластівки 5, Липа 7, Липовець 5, Лівча 5.25, Лівчиці 5.30, Лімна 5, Ліско 20, Літиня 10, Лісковате 10.70, Лішня 10, Ліщавогор. 17, Ліщовате 8.88, Лімна 3, Лімна 4.75, Лопушанка хом. 5, Лосинець 5, Лужок 6, Лукове 5, Лупків 1.65, Любині 5, Ляшки зав. 13.50, Малковичі 5, Маластів 25, Майдан сін. 5, Махнівська вол. 3, Мацошин 10, Мацьковичі 4.10, Мацина вел. 16.50, Медвежа 6.30, Межибід 12.54, Мединичі 10, Мігова 9.16, Міжинець 15, Міротин 12, Михалевичі 5, Мишлятичі 5, Мокротин 25.63, Монастир 9.30, Монастирець 8, Монастирець ком. 10.05, Мохначка нижн. 5, Мшанець 4.30, Мякіш новий 3, Нагачів 13, Нагуевичі 9.40, Наконечне 8.20, Немирів 5, Никловичі 4, Нове село 3.50, Нове місто 8.50, Новий Санч 5.19, Новиця 4, Ожомля 15, Одрехова 7.81, Ольшаник 4, Ольшаниця 2, Ольхівці 10, Ольховець 4.20, Опака 10, Опарівка 5, Орове 16.50, Осердів 10, Острів перем. 7, Острів рад. 5, Павлокома 4.30, Пакість 5, Партно 5, Передільниця 7, Перемишль 21.64, Пискоровичі 3.58, Підбуж 10, Підгайчики 5.50, Піддубці 5.50, Піски 10, Первятичі 6.50, Погірці 10, Подемщина 2.07, Полонна 15, Поляна 11.51, Порохник 10, Посада риб. 17.82, Постолів 7, Потелич 10, Плазів 8.25, Пралківці 5, Пулави 7, Рава р. 15, Радимно 10, Радиничі 5.50, Радохонці 5, Райське 4, Ракова 6, Речичани 23.30, Рибник 4.50, Ри-

п'яна 10, Рихвалд 10, Ріпник 5, Ріпчиці 15.50, Річки рав. 15, Рогізно 16, Розлуч 5, Розсохи 16, Ростока вел. 2.50, Ролів 10.48, Росохач 7.20, Руда мон. 7, Рудки 5, Салаші 3, Свидник 3, Селиска 4.40, Середне вел. 8, Святе 6, Синява 4, Синявка 3.50, Сілець бел. 7.50, Сілець самб. 10, Скварява нова 12, Скопів 13.50, Скоморохи 9, Сливниця 4, Смереків 7, Смерековець 5, Смільник 3, Смільна 7, Смолин 5, Снітниця 10, Сприня 5.15, Стібно 12, Соколя 6, Сосниця 13, Спасів 4, Старява хир. 8.82, Страшевичі 11, Стебник 10, Стефкова 36, Стрільки 4, Стрільбичі 5, Сторонна 7, Судова вишня 4.50, Сулимів 5, Суровиця 10, Сурохів 5, Сушиця вел. 10, Сушиця рик. 5, Суха воля 10.36, Сянічок 3.24, Тарнавка 17, Татари 11.70, Телешниця сян. 14, Теплиці 4.50, Терка 3.61, Терло 6.40, Тинів 5, Тисовиця 4, Тиханя 5.17, Тісна 5.33, Токарня 4, Топільниця 2, Тилич 9, Тринча 4, Трускавець 16, Туре 8, Турочки ниж. 4, Тучапи 10, Тяглів 10, Угерці мін. 10, Угнів 13, Угринів 10, Улюч 6, Улицько 4, Унятичі 3, Уйковичі 7, Урож 3, Устіянова 6, Устрики дол. 6, Фельштин 6, Хащів 8, Хлівчани 10, о. Хоростіль В. 4.50, Хміль 4.20, Цівків 8, Чащин 5, Чернева 12, Чертеж 12.20, Черхава 5, Чорноріки 9.04, Шляхтова 7, Шкло 5.88, Шоломиничі 8.60, Щутків 8, Яблінка виж. 6, Яблониця рус. 5, Яблониця 11.45, Явірки 10, Явірник 4.37, Яворів 12.23, Яворів мал. пер. 8.74, Яворець 4, Яжів нов. 5, Яжів стар. 10, Якубова воля 10, Ялин 10.50, Ясель 2.95. (Д. 6.)

ХРОНІКА.

Іменовання.

- Ч. 5860. о. Рихлевський Володимир, парох в Колодрубях, деканом комарнянським.
- Ч. 5832. о. Малецький Панталеймон, парох в Ріпчицях, містодеканом мединицьким.
- Ч. 5860. о. Качмар Стефан, парох в Монастирці, містодеканом комарнянським.
- Ч. 6317. о. Ничай Стефан, парох в Сокалі, деканом сокальським.
- Ч. 6747. о. Ключас Іван, парох в Бонарівці, завідателем деканата короснянського.

Крилошанські відзнаки одержали:

- Ч. 5859. о. Филипович Іван, парох в Кліцку.

Канонічну інституцію одержали :

- Ч. 5816. о. Рибак Микола — Морохів. Ч. 1759/29. о. Лозинський Осип — Стрілки. Ч. 6008. о. Миколайчук Мартин, Лучиці. Ч. 6128. о. Щепанський Антін — Заліська Воля. Ч. 4190. о. Куновський Володимир — Висоцко нижне. Ч. 6320. о. Гриник Теодозій — Чернилява. Ч. 6319. о. Крушинський Теодор — Тенетиска. Ч. 6321. о. Головід Стефан — Гломча.

Завідательства одержали :

- Ч. 5483. о. Журавецький Володимир — Добрівляни.
 Ч. 5623. о. Топорівський Микола — Острів.
 Ч. 5946. о. Булат Іван — Бортне.
 Ч. 5892. о. Калужняцький Володимир — Чорноріки.
 Ч. 5915. о. Загвійський Йосиф ЧСВВ — Кристинопіль.
 Ч. 6024. о. Матейчак Нестор — Голе равське.
 Ч. 2153. о. Онишко Дмитро — Торки.
 Ч. 6186. о. Трешневський Роман — Немирів.
 Ч. 6188. о. Кліш Анатоль — Ріпник.
 Ч. 6471. о. Худа Михайло — Віжомля.
 Ч. 6324. о. Весоловський Михайло — доїздж. Пили.
 Ч. 6470. о. Кабарівський Йосафат — Зиндранова.
 Ч. 6233. о. Тимчишин Ярослав — Більцарева.
 Ч. 6233. о. Юрчинський Іван — Ростока велика.
 Ч. 6184. о. Вахнянин Володимир — Дошно.
 Ч. 6184. о. Марко Тимотей — Дальова.

Сотрудництва одержали :

- Ч. 6218. о. Боровик Яків неопр. — Забіре.
 Ч. 6250. о. Куновський Володимир — доїздж. Яблонів.
 Ч. 6321. о. Воробій Михайло — сам. Яблониця руська.

Померли :

- о. Мерена Теодор, декан і парох в Ріпнику 4/10 1931.
 о. Копистянський Корнило парох в Зиндрановій 7/10 1931.
 о. Брунець Олексій парох в Пилах 20/10 1931.
 о. Косоноцький Михайло емерит 31/10 1931.

Душі їх поручається молитвам Всч. Духовенства.

З гр. кат. Еп. Консисторії.

Перемишль, дня 15. листопада 1931.

о. Микола Грицеляк
 канцлер.

† ЙОСАФАТ
 Еп.

II. ЧАСТЬ.

Світло церковне.

Якийсь жидок зі Сокальщини їздить по сусідних а то і дальших деканатах, заходить до священників і церковних провізорів і накидує їм своє світло церковне. Він має при собі спору пачку давніших і нових замовлень і рахунків за світло з підписами дотичних оо. парохів і з печатками урядовими і для реклями показує всюди. Між іншими показує він рахунок дуже поважного нашого о. пароха з міста на поважну квоту понад тисячу зл. Каже, що ті всі церкви брали давніше світло Котецького, а тепер беруть у него, бо переконалися, що его світло дешевше, а горить два рази так довго. Як він свій товар хвалить, о тім злишно говорити. А який упертий! Прямо з хати годі позбутися. А як він все знає! Так, як з шематизму читає! Хто дістав яку парохію, хто жалує що переносився, хто має обіцяну презенту, хто з ким міняєся за парохію, а кому Єпископ не хоче дозволити на заміну. Коби хоч вимовив то слово »єпископ«, а то називає просто по прізвищу, як собі рівного. Слухаєте і не можете надивуватися, звідки такий жидок то все знає?!

Мене мучив він доброї пів години. Вкінці сказав, що єму не залежить на тім, щоби від нас що заробив, лиш щоби мав мій підпис і печатку для реклями. Але тим попсував собі інтерес еще більше, бо я єму рішучо відмовив. Ми вже раз давніше взяли у него світло, але не тішилися ним. Було дуже перехвалене.

А тепер дозволю собі запитати: Чому воно так єсть? Чи справді є користнійше для церкви брати світло у того агента, як в нашій фабриці, порученій нашими Преосв. Ординаріями? Коли так, то скажім, чим іменно своє гірше? Може дасться усунути то лихо?

А може в тій справі рішає подекуди голос церковних провізорів? Коли так, то річ зовсім ясна. Ми знаємо, як такі купці уміють говорити з нашими людьми.

І еще одно питане. Чи нам священникам приносить то велику честь, як такий жидок по кількох деканатах від парохії до парохії обносить нас і „розтрясає як на веретені“ наші службові і родинні відносини за то, що ми завадто добродушні і м'якого серця не уміємо позбутися з хати такої напасти?

Старий парох.

ПЕРЕМИСЬКІ

ЕПАРХІЯЛЬНІ

ВІДОМОСТІ

Ч. 195/орд. — В справі наміреного проекту подружого закону.

Католицькі Єпископи в Польщі всіх трох обрядів видали дня 10. листопада 1931 до Духовенства й Вірних слідууючу відозву:

»В пастирській журбі за добро душ повірених нашій опіці, ми католицькі Єпископи, звертаємося до Всеч. Духовенства і Вірних з пересторогою і апостольським поученням. Приготовляється нове подруже право, яке вдаряє в основні засади св. Церкви і ображає переконання і совісті католиків.

Вже в 1926 р. 5. березня писали Єпископи в відозві до ряду і вірних:

»Духовенство і широкі круги нашої католицької суспільности вельми незапокоєні поважними вістками, що приготавливана кодифікація подружого права для католиків спирається на поглядах незгідних з засадами св. Церкви. Супроти того звертаються католицькі Єпископи всіх трох обрядів до представників уряду і посольських партій в справі забезпечення католицьким подружам їх таїнственного характеру«.

У відповідь на цю відозву вірні св. Церкви на численних зібраннях боронили устно і на письмі святости і нерозривности Тайни подружжа.

Дня 31. грудня 1930 р. Св. Отець Пій XI видає

енцикліку про християнське подружжя. Підставову науку про подружжя Папа определяє ось так:

«Подружжя ані не установили, ані не відродили люди, тільки Бог. Не люди, а Бог, Творець самого сотворіння і Відновитель цього сотворіння Христос Господь закріпив його правами, утвердив і вивисшив. Тому ті права не можуть підлягати ніяким людським поглядам, ні взаємній умові подругів. Така наука св. Письма, таке незрушиме устне передання Церкви і таке врочисте опреділення св. Тридентийського Собору, котрий голосить і потверджує словами св. Письма, що подружжій звязок є нерозривний і його сила походить від Бога його Творця».

У відповідь на голос Христового дамісника вірні св. Церкви на наших землях забрали голос на численних зборах, в богатьох відозвах в обороні святости і нерозривности подружжя.

В краю, в яким більшість горожан є членами Католицької Церкви, кодифікаційна комісія відповіла на папську енцикліку, на відозву Єпископату і на жадання католиків, проектом поружого права, який зближається до приписів про подружжя в більшовицькій Росії. В тім проекті подоптано засаду нерозривности подружжя, введено часові звязки, дозволено змінити мужів і жінок. І таким чином людина винеслася понад Бога, бо Ісус Христос каже: „*Єже ѡбо Богъ сочєтѣ, чєлвкѣх да не разлѹчѣтѣ*“ — що отже Бог злучив, чоловік нехай не розлучує. (Мат. 19, 6), а кодифікаційна комісія стає на становищі, що державний суддя є вищий понад Бога, що не потребує Його слухати, що є в силі розв'язати те, що Бог злучив.

Говоримо твердими словами, бо небезпека велика і дуже близька. Треба здерти всі заслони, щоби представити смутну правду в повній грозі.

Намірене право суперечить Божому праву. Намірене право, це посів більшовизму в наших рідинах. Намірене право, загрожує народові смертельною духовою заразою і остаточним погромом. Не дай цього Господи?

Видко, що в кодифікаційній комісії не було правдивих католиків, бо католик не з імени але з віри, не міг підписати такоко проекту поружого права.

Члени комісії не повинні були бодай 144. статті Кон-

ституції в котрій сказано: »що р. католицька Церква управляється власним правом«, толкувати в тім значінню, що комісія не потрібувала числитися з наукою Церкви про одність і нерозривність Тайни подружжа.

Чи тому, що в порівнанні з мільонами католиків є в нас горстка людей, для котрих нема ніщо святого, котрі з віри строять собі жарти, що готові щораз інші невісти називати своїми законними жінками, чи тому, питаємо, величезна більшість вірних, має йти в неволю цьої горстки?

Церква сповняючи ніками волю свого Божественного Основника, боронить святости і нерозривности подружжа та одночасно не тільки не нарушує і не хоче нарушувати прав, які держава, що до подружжа має, але навпаки помагає державі в тій справі. Пій XI в згаданій енцикліці про християнське подружжа висказує цю думку в такий спосіб: »І дійсно також в Лятеранській умові читаємо постанови: італійська держава хочачи повернути подружжій установі, яка є підставою родини, гідність, що відповідалаб традиціям свого народа, признає Тайні подружжа, кермованій канонічним правом, громадянську правосильність. До цього припису і до тої засади долучені потім дальші уступи умови«.

В цих уступах читаємо про права держави що до подружжа.

Те саме говорили Єпископи Польщі в своїм письмі до уряду і законодапних установ з дня 21. квітня ц. р.: »держава признає громадянськї наслідки подружжю заключеному по приписам католицького права канонічного і признає, що властивим судом до вирішування справ такого подружого звязку є духовний суд«. Тим Єпископи ствердили рішучо, що громадянськї справи, які відносяться до подруж, як маєткові, спадкові і інші належать до державної власти,

Св. Отець Пій XI. в енцикліці про християнське подружжа покликується з признанням на лятеранську умову і говорить так: »Ця подійсність може служити всім за приклад і узасаднення цєї правдивости, що навіть в наших часах, в котрих на жаль голоситься так часто цілковитий розділ держави від Церкви а навіть від всякої релігії, одна і друга начальна влада можуть без всякого вкорочення

своїх прав і зверхности у взаємній згоді і приязнім порозумінню в користь обох спільнот злучитися і зеднатися, та спільно чувати над подружжам, щоби через те усунути далеко від християнських подруж всяку небезпеку а навіть загрожуючу вже руїну».

Дай Господи, щоби те саме можна було сказати в будучині про те нове намірене державне право. А буде можна сказати, як що католики не введуть в життя обговорюваного права.

Взиваємо католиків, нехай вчинять все, щоби цей проєкт подружого права погребано.

Взиваємо католиків, щоби всі безглядно пішли за голосом Церкви. Тому проєктові маємо всі протиставитися.

Взиваємо тих, що люблять Христа, що Йому послушні, щоби всіх старань доложили, щоби цей страшний і шкідливий намір ударемнити. Тут отвираєся обширне, повне зусиль, але богате в наслідки поле для праці католицької акції.

А понад все взиваємо все Духовенство і всіх вірних до горячих безнастанних молитов і благаймо Господа з відданням і вірою, що збереже святість Тайни подружжа».

Слідують підписи всіх Єпископів.

Подаючи Всечесному Духовенству до відома повисшу відозву, поручаємо подати її до відома вірним в неділю перед празником Непорочного Зачаття Преч. Д. М. а опісля ще раз в сам день празника, пояснити її в двох добре приготованих проповідях і звернути їх увагу на сю небезпеку, яка грозить Церкві, християнській родині й вихованню дітей на випадок, колиби цей проєкт мав стати законом.

В празник Непорочного Зачаття Преп. Д. М. належить у всіх церквах Епархії, по Службі Божій співаній відспівати з народом Суплікацію, — безпосередно перед благословенням Нсв. Тайнами відчитати на голос, подібно як кожного року акт посвячення парохії Непорочно Зачатій Преч. Діві Марії по приписаному взорі (гляди „Епархіяльні Відомости“ ч. XII, за грудень 1930 стор. 165—166), опісля відмовити спільно з народом три рази „Богородице Діво“

на інтенцію відвернення грозячого нещастя а в кінці по-
 благословити нарід Найсвятійшими Тайнами та відспівати
 пісню: „Под Твою милость“.

Розуміється само собою, що подібно як перед всіми
 більшими празниками, Отці Душпастирі приготовлять вір-
 них на це торжество дев'ятьдневним або принайменше три-
 дневним богослуженням в честь Непорочної Богоматери
 і заохотять їх до численного приймаання св. Тайн в день
 Празника на честь Непорочно Зачатої.

Всечеснійші Отці завертати будуть до цієї преважної
 справи в своїх проповідях і в пізнійших неділях та не за-
 лишать жадної нагоди до того, щоби також і поза церквою
 у брацтвах, організаціях, товариствах і т. п. усвідомляти
 в сій справі загальні вірних та улажувати в тій цілі зібран-
 ня й ухвалювати резолюції в обороні св. Тайни подружжа.

Над способом виконання цього зарядження чувати бу-
 дуть оо. Декани, котрим цілу справу кладемо на серце,
 щоби її мали постійно на увазі і в особливійшій опіці.

В своїм часі Еп. Ординаріят видасть поручення прислати
 тут через Уряди деканальні точне звітлення зі стану справи.

Перемишль, дня 7. грудня 1931.

ЙОСАФАТ Епп.

Ч. 7095. — Пересторога в справі за великих домагань за духовні треби.

Що раз частійше надходять до Еписк. Ординаріату
 зажалення вірних, що священники, часто не без сумних
 наслідків і згіршення, домагаються за сповнювання різних
 функцій духовних як: похорони, оповіди, шлюби і т. п.
 а навіть при видаванню витягів метрикальних за високі
 оплати, на які їх не стати.

Тепер настали для наших вірних часи дуже тяжкі;
 збіже, дріб і худоба, одинокі середники для них до роздо-
 буття готівки впали дуже в ціні, а брак всяких заробітків
 викликає небувалу скруту грошеву межи ними. Ви Все-
 чеснійші Отці, відчуваєте певно й самі ті невідрадні обста-
 вини і тому Ви повинні ввійти в положення своїх вірних
 та при сповнюванню поодиноких послуг духовних пійти їм
 на зустріч з як найбільше уміркованими жаданнями.

Звертаючи на се увагу, перестерігаємо отсим Всеч.

Отців перед неуміркованням в тім напрямі як і перед безглядним їх стяганням, а провинившихся в кождім оправданім випадку потягнемо до строгої відвічальности. — Еп. Орд.

Ч. 6469. — В справі збірок на будову церкви в Перемишлі на Засянні.

Літом цього року розпочали ОО. Василіяни будову нової церкви в Перемишлі на Засянні. Перемиські парохіяни в цім районі міста відчували здавна потребу власного храму і в цім напрямі ішли довгі часи старання та в наслідок несприятливих обставин справа будови припізилася і випала на нинішні часи. Місцеві вірні складають на повисшу ціль більші і менші датки однак довершити будову власними засобами їм не під силу. Тут необхідна поміч ширшого загалу вірних цілої епархії.

Вправді переживаємо сьогодні дуже тяжкі часи, однак це не звільняє нас від обовязку складання хочби малих жертв, щоби в той спосіб причинитися до здвигнення Божого храму. З весною мають ОО. Василіяни продовжати будову та чи будуть в змозі її продовжати, це в високій мірі залежить від постави усіх вірних епархії.

В тій ціли зволять Всеч. Отці Душпастирі перевести збірку у своїх церквах в одну з найблизших неділь в часі Служби Божої заохотивши перед тим вірних горячими словами до складання жертв на повисшу ціль, а зібрані гроші переслати до Еп. Консисторії з зазначенням »на засянську церкву«. — Від Еп. Орд.

ВІДОЗВА.

Підписана Управа VII. Секції П. Е, П. підмоги церков, звертається вдруге до Всеч. Духовенства в справі створення сталого фонду для підмоги церков. Ся справа була предметом дискусії на загальних зборах Товариства П. Е. П. 23. червня 1931 р. Всі присутні одноголосно затвердили ухвалу конференції Всеч. Дух. 25. лютого 1930 р. щоби кожда матерна церква платила сталу вкладку на рік по 6 зол. а дочерна по 3 зол.

Преосв. Еп. Ординаріят сі ухвали не тільки апробував але й горячо поручив, а надто позволив, щоби два рази

до року с. є. в день Празника св. О. Николая 19. грудня і Благовіщення Пр. Богородиці 7. квітня відправлено акафіст і заряджено збірки на сю ціль.

На жаль ся акція не найшла ще повного зрозуміння, бо до 1931 р. вплинуло до сего фонду заледве 1074'92 зол. Вправді велика матеріяльна скрута доскулює тепер цілій нашій суспільности, нарид попав в нужду, з котрої не годен вийти. Тяжкий нинішній час. Але власне тому повинні ми всі згуртуватися, щоби спільно нести поміч тим, що не в силі самі собі помочи. В нинішних обставинах фонд підмоги церков може стати одиноким жерелом, з котрого будуть черпати підмогу убогі церкви. Ми полишені на власні сили. Ніхто нам не поможе, якщо самі собі не можемо. Тому мусимо взятися до створення такого фонду.

Річ ясна, що в першій мірі самі церкви повинні причинитись до зложення сего фонду. Ніяка церква не повинна відмовитись від зложення сеї малої квоти. Є це прецінь певного рода асекурація, бо в міру зросту сего фонду, буде могли користати з нього більша скількість церков. А право зглядно першенство до підмог матимуть тільки ті церкви, що правильно будуть платити свої членські вкладки.

Тому ті всі Всч. ОО. які залягають з вкладками від своїх церков за 1931 р. зволять їх чимскорше надіслати. Рівночасно Управа Секції за дозволенням Преосв. Еписк. Ординаріяту просить Всч. ОО. з нагоди наближаючогося Празника св. о. Николая відправити Акафіст і урядити збірку по церквах. На случай перешкоди проситься таку збірку урядити в найблизшу неділю по празнику. Збірку проситься заповісти в попередну неділю, пояснити вірним ціль і значіння фонду підмоги церков, а в сам день збірки (безпосередно перед збіркою) бодай кількома словами загріти вірних до обильних жертв. Зібрані гроші проситься слати на адресу канцелярії Еписк. Консисторії з допискою „на фонд підмоги церквам“. (Для евіденції належить також зазначити, чи се є членська вкладка, збірка або добровільний даток).

За Управу VII. Секції П. Е. П.

ХРОНІКА.

Іменовання.

Ч. 6452. о. Яхно Яків, парох в Залікті деканом Підбужським.

Крилошанські відзнаки одержали:

Ч. 7090. о. Дуцько Юліян, парох в Летні.

Ч. 7169. о. Войтович Петро, парох в Негрибці.

Канонічну інституцію одержали:

Ч. 6813. о. Чолач Іван — Трійця.

Ч. 6814. о. Чайківський Теофіль — Сілець белзький.

Завідательства одержали:

Ч. 6958. о. Дигдалевич Йосиф — Радохонці.

Ч. 7036. о. Бараник Северіян ЧСВВ — Дрогобич.

Померли:

о. Сабарай Іван, парох в Радохонцях 9/11 1931.

о. Москалик Йосиф, парох в Ольхівцях 6/12 1931.

Душі їх поручається молитвам Всч. Духовенства.

З гр. кат. Еп. Консistorії.

Перемишль, дня 7. грудня 1931.

о. Микола Грицеляк
канцлер.

† ЙОСАФАТ
Епп.

